

Universitätsbibliothek Wien

I

305.248

INCUNABEL

E. S.

Sigibundus:

Bulla canonizationis S. Leopoldi Marchionis
Romæ s. v. [1490]

Pavini I. Francisc. de Bratio Parua 1483

*COMPENDIUM
VITAE, MIRACULORVM S. LEOPOLDI, SEXTI MARCHIONIS
AVSTRIAEC, COGNOMENTO PII, QVI A SANCTISSIMO in Christo Patre & Domino nostro,
Domino INNOCENTIO VIII. Pontifice Max:
Anno 1484. in festiuitate Epiphaniæ ad laudem Dei omnipotentis, augmentum Ecclesiæ Catholicæ, consolationem
Austriæ est Canonizatus.*

CONSCRIPTVM

BALTHASARE POLZMANNO
*Austriaco, Praeposito Claustro-
neuburgenſi.*

Pſal: 115.

Pretiosa in conspectu Domini mors Sanctorum eius.

Anno

clo. 10. xci.

I
305248
Incunabel

O LEOPOLDE Pater patriæ, pietatis imago,
O via virtutum, suscipe vota, preces.

O verè superūm splendor diuine Patrone,
Bella, neces, pestes, & mala quæq; fuga.

POTENTIS-
SIMO, AC INVII-
CTISSIMO DEI GRATIA
ROMANORVM IMPERATORI,
RVDOLPHO SECUNDO, SEMPER AVGVSTO,
Germaniæ, Hungariæ, Bohemiæ, Dalmatiæ,
Croatia & Schlauonia &c. Regi. Archiduci
Austriæ, Duci Burgundiæ, Styriæ, Carinthiæ,
Carniolæ & VVirtenbergæ, &c. Comiti
Tyrolis &c. Imperatori suo cle-
mentissimo benig-
nissimoq;.

VANDO sic accedit Clementissi-
me Imperator, ut singulari benefi-
cio Dei, ad perfectiorem viuendi
rationem vocari me promoueriq;
sentirem, nihil habui antiquius, quam ut resig-
nato,

P R A E F A T I O.

nato, quo tunc legitimè vtebar Strigoniensi canonicatu, ad amplissimum optimisqz legibus institutum Dⁱni Leopoldi Monasterium me conferrem, ac Seruatori nostro Christo sub D. Augustini regula, sanctissima viuendi norma, votis ex religionis prescripto ritè nuncupatis, totis animi viribus consecrarem.

Feci id quidem tardius quam pro desiderio meo, feci tamen etate maturiori, in qua ad vitæ constantiam ut plurimum prudentia valet & usus. Subiit tunc animum meum vehemens quoddam studium, & ardor animi diligentius ea cognoscendi, quæ de dñi Leopoldi vita rebusqz gestis iam pridem non rumore vulgi, aut iudicio ex temeritate suscepto, sed certa fama constanter, sermone ferebantur. Volui & reuolui quos habere licuit libros, lustrauit singula vitæ illius monumenta, omnia esse summa laude & admiratione dignissima luculenter aduerti. Visus sum fateor animo recreari, & refici, & tenacitatem meam illius copia subleuare. Animaduerti prima etatis crepundia fuisse eiusmodi, ut futura vitæ fælicissima tanquam auspicia videarentur

derentur, iuuentutem optimis institutam disciplinis, legibusq; firmatam, virilem etatem summa laude transactam, siue domi militiaq; agenda res esset, siue matrimonij iura integritasq; seruanda, siue procuranda religio.

Quos non ille labores (bone D E V S) in aduersis & quam infracto tulit animo? quam in administranda Republica constans? quam semper cupidus patria salutem suis commodis anteferre? Quam vero moderatus in prosperis? Ut neq; aduersa neq; secunda fortuna aliquando ab aequitate deflecteret.

Etsi vero scelerorum hominum machinationes & nefarios conatus magna grauitate compesceret, & anteuerteret consilio, quae tamen est in viro Principe precipua clementie laus, eam sibi magno studio diligendam putauit, ut si quando ad seueritatem raperetur iustitia, ad misericordiam clementia flecteretur. Pauperem si quem oppressum iniuria, aut iniq; uitate violatum conspexisset, dolorem animi vel suis ipse lachrymis testatus est. In bello administrando, si quod suscipiendum esset, quam

P R A E F A T I O.

strenuus? quam prouidus? quanta fortitudine
se in hostes inferebat? quanta fœlicitate depugna-
bat; non illa quidem ab incerto & fallaci fortuna
ludibrio profecta, sed exorata precibus & vita
innocentia conciliata.

Neqz hac tam obscura sunt, mea ut illustran-
da oratione videantur, neqz tam ignota exquisi-
tis ut argumentis probanda. Clamat consensus
populorum omnium, Austriae præsertim, qua fe-
stum eius diem magna veneratione & celebri
pompa frequentat. Clamant miracula ab eo
patrata, indicia sanctitatis, innocentia merita,
præmia virtutis, subsidia infirmitatis humanae.
Testatur deniqz supremum illud sacrorum inter-
ris concilium, caput Reipublicæ Christianæ,
summus religionis Antistes, cuius grauissimo
sanctissimoqz iudicio D. Leopoldi vita, studia,
actiones, miracula ita sunt examinata, proba-
ta, iudicata, dignus ut haberetur qui in diuo-
rum numerum atqz ordinem censeretur.

Quæ

P R A E F A T I O.

Quæ cùm animaduerterem, Sacratissime Cæsar faciendum mihi putavi, quod eiusdem D. Leopoldi in me, in hoc ipsum Monasterium, & ciuitatem Claustroneuburgensem & verè in uniuersam Austriaam merita postulare videbantur, ut si non historiam, historia certè summam, qua fieri potuit breuitate conscriberem, & ex vetustissimis libris tanquam latebris, in apertum, lucemq; proferrem, atq; in primis Austria, cuius ille fortissimus fuit Princeps, tum verò pīs in orbe Christiano omnibus legendam, admirandam, imitandamq; proponerem, non ignarus diuini consilij, quo equidem spero fore, ut hi labores mei in multorum aliquando utilitatem redundant.

Quanquam facile animaduerto, non defuturos qui laborem hunc meum, quantumvis candidè suscepimus, aliqua ratione sibi carpendum, conuellendumque suscipient, offendentur videlicet pietate in Sanctos, abrogatam cupient eorum intercessionem, quem-

P R A E F A T I O.

quemque illis honorem, venerationemq; deserimus, quas supplicationes decernimus, que illis vota facimus, ad superstitionē dicent potius, quam ad religionem referenda.

At nihil est, quod illorū iudicia moremūr, qui cum orthodoxa & Catholica religione, alijs contentionis studio, alijs cœca, sed audaci tamen φιλαυτια, alijs aliorum, fraude, insidijsq; deflexerunt, pietatē quoq; que religionis comes est, exuerunt.

Verentur homines aliquando religiosi, ne qui DEO debetur honos, in mortuos transferatur. Faceſſat hæc à pijs auribus insipientia, mortuos ut vocemus, qui ut eternum uiuerent, vitam hanc miseram & fugacem, sponte libenterq; reliquerunt.

Sap. 3. Visi sunt (inquit sapiens) oculis insipientium mori &c. Viuunt ergo sancti, & ne quid miserum suspicere, fælices, ne quid infirmum, potentes, ne quid abiectum, gloriosi. Quid spectamus ergo, cum illorum laudes pie prosequimur, miracula suspicimus, intercessionem postulamus, quam D E I in illis beneficia agnoscimus

P R A E F A T I O.

scimus, admiramur potentiam, maiestatem, auguste sancteque veneramur. Sunt etiam unus corporis membra, sub uno nobiscum capite, tametsi felicius vivunt, uno diuini amoris nexu, sed multò quam in hac vita puriori colligantur. Et tanta erunt obliuione, ut miseria nostra non meminerint, aut tam immitti voluntate, ut ad misericordiam flecti nolint, aut tam impotenti gratia, ut subuenire poscentibus nequeant? Poterant cum in eadem nobiscum calamitate versarentur, & non poterunt quando aeterna cum D E O felicitate fruuntur? Laudemus (inquit Ecclesiasticus) viros gloriosos & parentes nostros in generatione sua. Multam gloria fecit Dominus magnificentia sua a seculo, dominantes in potestatibus suis homines in magna virtute.

Gloriosi sunt qui de illorum gloria detraherentur? Parentes sunt qui ingrati in illos & humani videri volunt? magni sunt virtute, ne sperent illam vilius vel inuidia, vel improbitate, minui posse, Deus illis hanc gratiam contulit. Ne ergo male sibi consulant, qui tanquam in cœlum ponunt os suum, ut cum scrutatores mai-

Pro. 45

A

statis

P R A E F A T I O.

statis esse volunt opprimantur à gloria. Sape
me non exigua tenet admiratio, quid sibi velint,
qui diuorum cultum atq[ue] i[n]uocationem, tanto
omnium consensu probatam, tantis confirmatam
miraculis, tanta pertinacia labefactare molun-
tur? Etenim si vera esse miracula fatentur, qua
cum de reliquis sanctis, tum de hoc nostro D.
Leopoldo ad nos transmisit antiquitas, quid ni
i[n]uocationem, qua est cum illis connexa, iustam
esse fateantur? Sin ut solent negare malunt, et
fucata esse non vera dicere, quanta hac in omnem
antiquitatem calumnia sit, quis non videat? Sunt
illa et multitudine infinita, et magnitudine por-
tentosa, et varietate mirabilia, et virtute poten-
tissima, et hac omnia consignata monumentis
literarum, firmata traditione antiquitatis, or-
bis iudicio stabilita, ut si hac temporum condi-
tione, et hac hominum temeritate fides illis abro-
ganda sit, quid tandem erit tam solidum et con-

Richar-
dus de
S. victo
re lib. 1.
de Tri-
nitate,
cap. 2. stans, quod non liceat, modo libeat, pro cuiusvis
improbitate conuellere? Exclamare certè libet
cum doctissimo quodam viro; Sierramus, tu De-
us deceperisti nos, qui tot miracula fieri permisisti.

Atq[ue] hac fuit instituti mei ratio i[n]uictissime Im-

P R A E F A T I O.

perator, ad hanc historia summam conscriben-
dam, ut quando tot à sanctissimo viro beneficia
et olim accepit Austria, et accipimus quotidie,
hanc ei quam possum referre gratiam, et nomen
eius, virtutesque diuinæ, in administranda Re-
publica vigilantiam, in coniugio continentiam,
in aduersis fortitudinem, moderationem in pro-
speris, in subditis clementiam, atque, ut uno verbo
complectar omnia, Dei unius, in hoc tanto Prin-
cipe singulare munus ad omnem posteritatis me-
moriā propagarem.

Quod verò sacratissimæ Cæsarea Mati Vestræ
hos meos labores consecrare, omniq; animi submis-
sione dedicare volui, non una meratio permouit.
Atq; illa in primis, quod cū me sentiā eidem debea-
re omnia, hunc quoq; labore meū, aut verò laboriū
initium, et tenue specimen deferendum consecrē.

Tum illa præcipue me ad hoc impulit causa,
insignis in hunc D. Leopoldū pietas Mati Vestræ,
qua singulari maiorum exemplo, ad illustran-
dam exornandamq; Catholicorum omnium in
sanctos religionem, sacras huius D. Leopoldi re-
liquias ita semper venerata est, ut se pulcherri-

P R A E F A T I O.

mum velut Archtiypum statueret, ex quo reliqui sumerent sanctitatis regulam, normamq; viuendi. Hac spe ergo Imperator clementissime, hoc Maiestati vestra dedicatum munus, pro innata clementia ut sub hoc tam augusto nomine in publicum vulgetur, benignissimè concedat, non illud quidem tanta maiestate dignum, eiusdem tamen gratia & benevolentia fulciendum. Hac spe inquam potentissime Princeps, S. Principis Austriae vitam, tenuiter, brevissimeq; descriptam, in qua tanquam purissimo speculo intueri se unusquisq;, atq; ex ea vitam suam & mores efformare possit. Sic enim mihi persuadeo, & sic apud se omnes p̄ij statuunt, & sic sibi de grauiſſimo Maiestatis vestra iudicio pollicentur, nulli non gratū acceptumq; esse posse, quod vestra placuerit Maiestati. Me verò, meumq; Leopoldianū Conuentum sub regula S. Augustini viuentem, Maiestatis vestra clementia quam humilimè commendo.

M^{tr}. V^{ta}. Sacratiss:

Humili: Sacellanus,

BALTHASAR POLTZMANNVS
Austriacus, Præpositus Clauſtri-
neuburgensis.

INDEX

TOTIVS OPVSCVL I, QVI OCTO CAPI- TIBVS TERMINATVR.

• 8 80

IN primo capite, quo genere, quibusue parentibus S. Leopoldus sit ortus tractatur, & quo pacto ad extremū usq; spiritum vixerit demonstratur. **I.**

In secundo, de plurimis S. Leopoldi miraculis agitur. **II.**

In tertio, fit processus & propugnationis Canonizationis mentio, simul & instantiae Imperatorum, Regum, Principum, reliquorumq; statuum Austriæ , apud summum Pontificem pro eadem laborantium. **III.**

In quarto, oratio coram summo pontifice & sacro Cardinalium consistorio habita, recitatatur, in qua ipsius vitæ cursus, & plurima

A 3 recen-

INDEX.

recensentur miracula, petiturq; ipsius Canonizatio.

V. In quinto, Bulla Canonizationis Innocen-
tij Octaui, additis indulgentijs ab eodem
summo Pontifice concessis sequitur.

VI. In Sexto, est quædam ipsius translationis,
introductio, & quales namq; Personæ præ-
sentes fuere, vna cum festo translationis re-
censentur.

VII. In Septimo, de festiuitate S. Leopoldi
pij Marchionis agitur, quæ decimo quinto
die Nouembris solenniter celebratur.

VIII. In Octauo, quædam precatio[n]es profai-
cæ deuotissimæ, in laudem & honorem ip-
sius, habentur.

JN

JAN EXIMIVM
HVN C AMPLI SSIMI
VIRI PIENTISSIMI QVE PRAESV-
LIS DOMINI, DOMINI BALTHASARI POLTZ-
manni, Præpositi Claustrineuburgensis
laudatissimi &c. librum,

CARMEN HEXAMETRVM,
F. JOANNIS DOMINICI HESS,
ORDINIS MINORVM REGVLARIS OBSERVAN-
tiæ, Provinciæ Austriæ Ministrum Pro-
uincialem, & ad D. Hieronymum
Viennæ Conciona-
toris.

QVIS det ut excelsô mortalia cuncta perosus
Pectore, iucundu tantum cœlestia queram
Aßiduè studijs? dulcemq; ante omnia Christum
Indeffus amem? Soli mea tempora ponam?
Rebus in humanis fuit omne peritq; sub alto
Quod pede Luna videt, vastus quod circuit ether,
Ardua sed superas virtus quos tollit in arces,
Quiq; vni tradunt famulantia pectora Christo,
Hui verâ in cœlo stant præmia, præmia finem
Qua nullum norunt, nec edacia tempora rerunt,

Atq; idē innumerī (pietas gratissima cœlo
Dum florebat adhuc) sancti cœlestibus auris.
Afflati, ceu vile lutum spreuere caduca
Omnia flagrantes curis melioribus intus :
Talis erat Princeps etiam LEOPOLDVS autē
Relligionis honos, terra decus Austridos ingens,
Et sancta exemplar speculum & memorabile ritæ,
Ille coronati quamvis possederit auri
Immensum cumulum quo vel superare potentes
Pygmalionis opes Crast vel munera posset,
Iactaretq; genus sublimi à sanguine Regum,
Et vinclus illi se connubialibus AGNES,
AGNES Cæsareo sata stemmate iunxerit vtrō,
Et quamvis pulchras Martisq; togæq; per artes
Magnam sit meritus laudem & memorabile nomen,
Augustamq; domum penitus fortuna bearit
Prospéra, vt ipsius fieret satis vndiq; votis,
Maluit ingenti tamen omnia pectore latè
Subjiceret hæc pedibus, victoriaq; arma salutis
Sponte sequi, regum quām Sceptræ & inania mundi
Gaudia, ventosas pompas vanosq; tumores
Mirari frustra, vano amplecti q; labore :
Hinc possedit opes, regnumq; & catena fluxe
Munera fortunæ, ne sit possessus ab illis,
Nē sibi vel minimum quicquam subduceret inde
Decoctor luxus, regnorum dira vorago
Cura fuit potior patrio succurrere regno,
Iustitia seruare bonos, frœnare rebelles,
Austriacis Scythicum detrudere finibus hostem
Pace souere suos, cunctis benè sponte mereri
De miseris, fundare vtrō rerum omnium egenis
Hospitia atq; domos, tutaq; reponere sede
Omne genus misere plebis, reparare penates
Semirutos Diuūm, noua condere templa, talenta
Auri atq; argenti sacros conuertere in vſus.
Nam quid ego ornatus varios, quid & aurea vase
Delubris donata canam? quid versibus aras
Intexam sanctas? quid templa tot inslyta Diuīs

Exstructa ingenti L E O P O L D I munere dicam
Pafsim illa antè oculos in clara luce videntur,
Præcipue verò loquitur semperq; loquetur
Id Neoburgiaci domus augustissima clauſtri,
Dedaleis fabricata modis, cultuq; decora
Regifco, quam mons de vertice ſuſpicit alto
Cæcius, & leto quam proximus amne ſalutat
Danubius properans ad mœnia celsa Viennæ :
Scilicet iſta domus sanctis domus inclyta votis
Hunc habet authorem Leopoldum, illius & offiſe,
Et ſanctum monſtrat corpus venientibus illuc.
Principis ô pietas ingens, ô regia virtus,
O Praefans animus qui fert ea munera ſupplex
Dys, domuiq; Dei tantos imponit honores.
Interea hic Heros cali ſoliſ amore
Perpetuò flagrans, toto ſe pectore ſoli
Sacrauit rerum Domino, & ſapienter in illum
Tranſtulit excelſos vita mortalium amores,
Donec eum ruſilan mundi melioris in aulam
Transferret Christus melioraq; ſceptra ferenda,
Perpetuaq; daret fulgentem luce coronam,
O verè ſelix Princeps qui talibus auiſis
Quæſiuſis vita nunquam pereuntū honorem,
Adſcriptus turbæ ſemper florenti olympi !
Ipſius exemplo rebus diſfidere fluxis
Quis nolit, ſoliq; D E O coniunctere viſam ?

Quis memorare queat miracula mille ſacratum
Ipſius ad tumulum conſpecta prioribus annis ?
Illuc venit enim penè innumerabile vulgus
Rebus in afflītis, vidiffes auribus ortos
Obſtructis, oculis captos, linguaq; carentes
Officioq; pedum, ſaua & prurigine lepre
Percuſſos, alijsq; ſimul languoribus egros
Pectore queſitam toto hic captare ſalutem.
Omnia que docto, lector tibi candide, libro
Exponit pafſullongè celeberrimus, ille
Qui Neoburgiaci ſceptrum venerabile clauſtri
Gefat, & antiqua ſub religionē tueretur

Commissos populos, quibus & prelucet ameno
Lumine, ceu stellas inter vaga Luna minores,
Scilicet ille videns Leopoldi ingentia facta,
Facta per has terras populis memoranda futuris
Delituisse diu multis incognita, nigris
Illa velut tenebris tandem eruta lucis in auras
Produxit, magnumq; libro vulgauit in orbem
Principis ut valeans seri meminisse nepotes
Eius & ad mores vitam componere, talis
Prodeat ergo liber iam nunc, volitetq; per vrbes
Diuersas, placeatq; bonis, relegatur, ametur.

SEQVITVR EPIGRAMMA.

AD REVERENDVM
ADMODVM PIETATE, ET
ERVDITIONE PRAESTANTISSIMVM DOMINVM,
Dominum BALTHASARVM POLTZMANNVM,
Præpositum Clastrouenburgensem dignissimum,
libelli huins Authorem, quod ho-
noris ergo

S C R I P S I T
S T E P H A N V S S C H L A C H T E R
AVSTRIACVS, IVRIS VTRIVSQUE DOCTOR,
Inclita ciuitatis Viennensis Notarius, nec non in Academia ibi-
dem Professor Poëeos publicus..

QVANTVS te stimulus, quantus pietatis & ardor
Excitat ingenium, Vir venerande tuum.
Ut possis saltem superum retinere fauorem,
Et tibi coelitum conciliare chorum.

Dicere

Dicere difficile est, nec possunt omnia dici,
Dicentem citius deseret ipsa dies.
Ut tamen ex uno deprendere cætera possis,
Balthasaris præsens perlege lector opus.
Et genus & mores, & totam deniq; vitam,
Factaq; perpetuò carmina digna cani.
Inuenies Diui Leopoldi tempore prisco,
Qui pius Austriacos Marchio rexit agros.
Hæc obscura prius nec non incognita multis,
Hinc inde in varijs delituere locis.
Nunc vigili studio venerandi præsulis huius
Eruta sunt tenebris hæc monumenta suis.
Sunt docto concripta stylo, sunt ordine iusto
Tradita, & à doctis digna legenda viris.
Hunc ut susciperes præsul venerande laborem,
Subijcerelq; humeris pondera tanta tuis.
Te virtutis amor, studium pietatis auitæ,
Te mouit Claustræ gloria summa tui.
Principis Austriaci nomen famamq; dolebas
Sublatam, ex hominum mentibus esse procul.
Illius ergo tuo laudes famamq; labore
Perpetuò vt maneant restituisse velis.
Restituis nomenq; tuum simul alta per astra
Tollis, id externus perleget orbis opus.

Salve cælestis fulgida stella throni,

Suscipe vota, preces Dux Leopold eius.

Exaudi miseros pro te corde rogantes,

¶ Salve cœlicolum iubar, ô Dux inclyte salue,

QVO GENERE,
QVIBVS PARENTIBVS
SANCTVS LEOPOLDVS EST
ortus, & quo pacto in extremum usq;
Spiritum vixerit.

C A P V T I.

LEOPOLDVS quintus
Austriæ Marchio, qui ab
eximia formæ venustate,
cum qua animi species de-
certabat, Pulchri cogno-
mentum inuenit, in matri-
monium duxit Itham Henrici tertij Cæsaris
filiam, spectatæ virtutis fæminam.

Ex hoc aureo Principum matrimonio
natus Leopoldus est, quem sanctimonia il-
lustrem orbis Pium agnominat, Austria Pa-
tronum veneratur, Innocentius Secundus

B 3 Pontifex

Pontifex Max: D. Petri filium literis Aposto-
licis compellat, Christus Gregorio Tauma-
turgo miraculorum gloria, siue numerum,
siue genus, siue magnitudinem, siue varie-
tatem species, si non ante tulit, certè æqua-
uit. Cuius de vita ac miraculis quæ nobis
fuerint comperta, in sancti gratiam, Deiq;
gloriam, literis mandare decreuimus. Ad
quod officij genus eò impellimur vehemen-
tiùs, quò mundus exempla eiusmodi & ra-
riora conspicit, & frequentiora requirit. Nam
quos sanctos legimus plerumq; ad sanctita-
tis fastigium euexit, ab humanis curis semo-
ta varijsq; vitæ euentibus planè expedita so-
litudo. Rarum enim profectò exemplum
in summa peccandi licentia, innocentiam
conseruare, & quasi in flammis esse, & flam-
marum incendia non persentiscere. Ar-
duum planè atq; difficile, curis innumeris
distrahi, sibi tamen Deoq; soli viuete, pro-
pe diuinum terris frui, & amorem illibatum
cœlo inferre. Inuentus tamen Leopoldus
est, cuius in animo longè pulcherrima
species

species innocentiae, tam admirabiles sui amores excitauit, vt peccati illecebram tanquam fædam mentis lernam suauiter blandientem, non solitudinis fuga declinauerit, sed virtutis constantia proculcauerit, & diuinioris formæ diuinioribus correptus flammis, in medijs concupiscentiæ facibus, non modo combustus non fuerit, sed ne fu- mi quidem odorem contraxerit. Inuentus est qui corpore terris, animo cœlo fixus, ne aliquando non viueret solus, soli Deo vel Deū ad terras perpetuò coegerit, vt in creaturis Deum introspiceret, vel se ad cœlum perpetuò sustulerit, vt Deum in sua maiestate conspiceret. Inuentus deniq; Leopoldus est, qui inter siliquas natus, respuerit sili- quas, ambrosia pastus. Illud dolendum quod partim sæuum Claustroneuburgense incendium, partim sæuius hæreticorum odium Diuini viri præclarè dicta gestaq; nobis bona ex parte, magno Ecclesiæ detimento eripuit, vt iam non vitam sancti conscribe- re, quam fragmenta coagmentare videa- mur.

mur. Ac de prima ipsius pueritia id vnum
constat, piè admodum educatum à suis fuis-
se, deinde literis imbutum eximiæ indolis
adolescentem ad splendorem familiæ, ad
egregias illas animi corporisq; dotes, cùm
adderet ornamenta virtutum, quantum ma-
iorum suorum superaturus esset gloriam,
penè puerum declarasse. Primùm enim in
tām corruptis hominum moribus, tantaq;
aulæ licentia ea ætatula, nulla vnquam ipsi-
us, vel ad fastum arrogans, vel ad furorem
præceps, vel ad libidinem effeminata au-
dita vox est, iurare mentiriue, planè ignora-
uit: neq; solūm ab omni verborum labe sem-
per abhorruit, sed in tanta deliciarum afflu-
entia, in tantis opibus, in regio planè luxu,
vt in Principis domo ita delinitus captusue
illis non est, vt crapulæ primum, quæ follis
est ac fomentum libidinis, bellum indixerit
sempiternum, abstemius fastum modestia, il-
lecebram virgineo pudore compresserit, uno
verbo, ita ea, quibus ætas illa irrētiri solet,
contempsit, vt qui illius temporis res gestas,
vitamq;

vitamq; sancti consignarunt tabulis scriptores grauissimi plurimiq; ij omnes vnum hunc adolescentem prædicent earum rerum, quas adfert adolescentia, planè expertem. Canes iuuentus ludosq; leues impensè colit, sacrum Leopoldus otium, diuinosq; codices impensiùs adamauit. Ne verò diuinorum lectio, aut lectorum assidua commendatio otiosa foret exprimere factis, quæ legerat ita contendebat, vt diuino eloquio pioue ope- re vacuum S. Leopoldum haud facile inuenires, cerneret in tenera ætatula canam senectam, in Principe Monachum, in aula Arsenium; sacra omnia sacrorumq; Antistites, naturæ perpetuo instinctu admodum religiose reueritus est.

Quod cum aliâs, tum verò in Monasterij Claustroneuburgensis primo fundamenti lapide ponendo perspici potuit: Sibi enim nullis rationibus, precibus nullis persuaderi passus est, vt eum lapidem in fundamento collocaret, quod diceret hunc honorem ad Sacerdotis potius, quam ad Princi-

pis dignitatem pertinere. Animo erat semper ad modestiam composito, à quo mira quædam suauitas in verba consuetudinemq; redundabat, vt reuereri semper ac venerari sibi præsens numen, quod mentis oculis perpetuò cerneret, satis apertè declararet.

Quæ ad misericordiam, beneficentiamq; spectant, mirifice coluit, miseros collegit, nudos vestiuit, famelicos pauit, languidos fouit, vlcerosos curauit, omnis generis ægros, sordidatos, horridos, squalidos, non modo munificentissimè sustentauit, sed etiam suauissimè visitauit: In peregrinis suscipiendis, omniq; officij genere ornandis planè magnificus fuit. In viduarum pupillorumq; causis, non modò suum patrocinium nemini negauit, sed ipsos etiam miseros despiciatosq; præsentia cohonestauit sua, cibo refecit, colloquio recreauit. Deniq; in pia opera profusa beneficentia ferebatur, vt maiorem patrimonij partem in pauperes piatisq; opera erogaret. Quamobrem tantam conce-

conceperant omnes de Leopoldi sanctitate opinionem, vt pupillorum tutor, viduarum Patronus, oppressorum defensor, pauperum parens, & deniq; Leopoldus pius ab omnibus prædicaretur.

Vita functo genitore Leopoldo quinto, magna populi voluntate, incredibiliq; animorum propensione florentissimus Austriae defertur Principatus iuueni, dignum indole, dignum virtute, Anno post virginis partum Millesimo Nonagesimo Sexto, Austriae in auguratus, collegit ille sese, atq; ad omne genus virtutis Christiani Princpis, ita se conformauit, vt Bello pacequé Constantinum Magnum Imperatorem exprimere videretur: Quippe factorum dictorumqué eius fuit semper tam constans æquabilitas, vel æquabilis constantia, vt in summis potentiam prudentia, in infimis prudentiam authoritas, in mediocribus authoritatem lex temperaret ac moderaretur, aurem vnam tantum dedit accusatori,

vt accusato integrum seruaret alteram, in bonos semper clemens, & in malos æquus, uno verbo, non quærebat anfractus viarum, viam semper terebat vnam illam virtutis directam & expeditam. Quò factum est, vt quam à maioribvs acceperat, in medijs tempestatum procellis fluctuantem Austriam, appulerit ad quietis portum. Vnde illæ passim audiebantur de Leopoldo voces. *Hic communis salutis author, hic publici iuris vindex, hic Pater patriæ est.* Accedit, quod vt in priuato sumptu modestissimus, ita in ciuitatibus, templis, propugnaculis, manibus, & omni publico ornamento magnificientissimus fuit planè Constantinus, neq; defuit Leopoldo suus Maxentius, & quidem diuino consilio, vt non modo in pace Leopoldi moderatio, sed in bello etiam fortitudo, industria in agendo, celeritas in confiendo, consilium in prouidendo appareret. Nam per id tempus Hungarorum Rex Stephanus non ille primus, ob eximiam sanctitatem diuorum numero adscriptus, sed secundus

cundus, ob impotentem animi ferociam fulmen appellatus, frequentibus excursionibus longè latèq; populabatur omnia, agros, municipia, vrbes Austriacas exactionibus, cœdiibus miserè diuexabat: cuius impetum Leopoldi virtus ita fregit, audaciam & seditiones in Austria motus ita repressit, vt post aliquot latas victorias, hostem in fugam coniecerit, & penè profligatum ex suis ditionibus maxima aduersariorum strage exterminârit fœlicissimè. Sed cùm redintegratis copijs Leopoldum Stephanus rursus laceßeret, ad Leittam fluuiū Stephano certamen Leopoldus offert, atq; explicatis signis conserit manus, & quidem pugnatū vtrinq; non incruento Marte, victoria tamen vsus Leopoldus est, quippe qui fusis magnaq; ex parte ad interencionē vsq; delètis Stephani copijs, & in acie inimicum non amplius arma contra Austria capere docuit, & domi sibi militarem baltheum, eximiæ virtutis insigne, anno à Christo nato Millesimo centesimo quarto adinuenit. Volitat confestim Leopoldi

ORTVS ET VITÆ

poldi fama subditus amat, timet hostis, admirantur vtriq; Christū qui Constantino in bellis adfuit, in Leopoldo pugnare agnoscūt vniuersi. Diceres ab Eusebio Leopoldū sub Constantini nomine celebratum, Regis filiam, Regis vxorem, Regis matrem celebrat Plinius Lampadoam, longè illustriorem edit illud seculum Henrici quarti filiam Agnetem Cæsarum filiam, Cæsarum sororem, Cæsarum Auiam, Cæsarum Neptem, Regum matrem, Regum sororem, neq; minus claram virtute, quam genere fœminam, hanc nimirum sancto D E V S dignam coniugem adornārat, hanc Leopoldus sibi Deo authore, hortante Cæsare, anno post virginis partum Millesimo Centesimo Sexto, coniunxit thori consortem, non vt libidines expleret, sed vt liberos regni successores, & Ecclesiæ defensores propagatoresq; procrearet.

Quod tūm incredibilis castissimi thori integritas, tūm piissima liberorum educatione, tūm religiosa duorum filiorum, Othonis

nis, Conradi, ad diuinos cultus mancipatio
luculentissimè declarauit.

Agnes enim Henerici quarti Imperato-
ris filia, coniunx S. Leopoldi, octodecim
liberos peperit, quorum septem & duo ma-
sculi & quinqu; puellæ in pueritia immatu-
ram obière mortem, vndecim iustum asse-
cuti sunt ætatem, Principum dignitates ob-
tinuerunt.

Albertus enim primogenitus eius na-
minis cognomine Deuotus dictus, aduoca-
tus à patre institutus Cœnobiorum extru-
ctorum, hic Albertus mox patris obitum se-
cutus, principatum Austriæ non rexit.

Henricus secundus eius nominis & stir-
pis Diui Leopoldi filius secundus, Austriæ
Marchio octauus, & à proverbio: *Ita me
Deus, quod semper in ore habuit. Ita mihi
Gott/ cognominatus vulgo, patri minus char-
rus, & ob id minori filio Leopoldo postposi-
tus, omnium fratrum superstes, hæreditates
tandem assecutus est omnium, totam Austri-
am fœlicissimè rexit & auxit annis triginta
quinqu,*

O R T V S E T V I T A

quinq; quatuordecim veluti Marchio, virginis vnum tanquam Dux integer ac religiosus Princeps, à Conrado tertio Imperatore Dux Bauariæ creatus, quam annis quatuordecim gubernauit, & vt memoriam quoq; suam pijs factis extenderet, Cœnobium Scotorum Viennæ D. Mariæ & S. Georgio dicauit fundauitq; & censibus locupletauit, in quo post multas exanthlatas erumnas sepultus iacet.

Leopoldus Iunior eius nominis, quintus Diui Leopoldi & agnetis Filius, & Austriæ Marchio septimus, Largus cognomine dictus quem ob amorem pater maiori filio Henrico in administratorem præposuit, & Marchiam sex annis gubernauit. Hic Leopoldus mortem oppetijt, anno Millesimo centesimo quadragesimo secundo, cuius corpus in Cœnobia S. Crucis, à se aucto & locupletato sepultum est.

Quartus D. Leopoldi filius Ernestus eius nominis, & familiæ quartus, adolescens excellen-

excellentissimæ formæ, decimo octauo ætatis anno immatura morte diem suum clausit.

Quintus filius D. Leopoldi Otho in bonis disciplinis à pueritia educatus, qui post primi Præpositi obitum in Cœnobio Neoburgenſi à Patre fundato, designatus est Præpositus, multas ex Francia attulit sanctorum reliquias, profectusq; cum suis Parisios pro maiori- bus assequendis literis & disciplinis, in Bur- gundiam concessit, & Cœnobium Mori- mundi ingressus ordinis Cistertiensis, sanctā fratribus conuersationem & arcam supremæ Philosophiæ sectatus, breui ad Episcopatum Frisingensem est electus, quem fœlicissimè ad ministrauit, alienata enim recuperauit, collapsa restituit, ac veluti vigilantissimus pastor ouium in meliorem partē instaurauit. Cūm Imperatore Conrado secundo fratre, ex genitrice Agnete, quem ex duce Sueuorū Friedrico antè habuit, terram Sanctam visurus, & vestigia seruatoris nostri adoraturus adjit. Reuersus autem annales doctos, qui modò

ORTVS ET VITA

extant, à creatione mundi ad sua tempora,
& in octo libros digestos, res gestas Friderici
primi Imperatoris conscripsit, sed cùm ad
consilium Cistertiense, quod Morimundi
agebatur, se contulisset, vbi morbo & sene-
cta oppressus, mortem oppetit sanctissimè
ac religiosissimè, postquam de æterna vita
longa oratione habita, non sine astantium
fratrum lachrymis multa locutus, illic ho-
norificè sepultus, Anno Millesimo Cente-
simo Quinquagesimo Octauo, Friderico
primo Imperatore. E cuius scriptis licet vi-
dere, quales tūm fuerint Cistertienses Mo-
nachi, & an se otio vel commessionibus,
an literis tradiderint.

Conradus sextus Diui Leopoldi filius,
primūm Passauiensis Episcopus, Remperti
successor, post ArchiEpiscopus Salisburgen-
sis Eberhardo successit, vtrunq; bene ad-
ministravit, & in Cœnobio Admontensi
morbo correptus, DEO animam reddidit,
Anno Millesimo Centesimo Sexagesimo
Octauo.

Bercham

Bercham filiam primam, D. Leopoldus Henerico Burggrauio Ratisbonensi desponsauit. Quemadmodum Agnetem secundam Boleslao Poloniæ Ducì. Gertrudim tertiam, VVladislao Ducì Bohemiæ, qui à Friderico primo Imperatore, primus Rex Bohemiæ creatus est, ob insignia eius in Cæsarem beneficia & obsequia, & genuit ex ea tres filios, Fridericum, Primislaum Regem Bohemiæ, & Albertum Archiepiscopum Salisburgensem.

Elisabetham filiam quartam, D. Leopoldus tradidit nuptui Hermanno Landgrauio Saxoniiæ.

Quintam filiam Ieutham (quæ rectius Guetha id est bonitas) D. Leopoldus Marchioni montis Ferrati Regingero matrimonio copulauit.

Reliquas filias & filios, in pueritia mortuos, in Claustroneuburgensi Cœnobio sepultos, iuxta Agnetem matrem cernimus.

Conciderat per id tempus non nihil armorum strepitum, frequentique bellorum

D 2 congressu

congressu in Austria doctrina fidei, defec-
rat Ecclesiastica disciplina, deferbuerat diui-
na charitas, feruebat tamen Principis in pe-
ctore ardens diuinæ gloriæ studium, & disci-
plinæ seuerioris amor eximius. Quid age-
ret? Omnia cogitat, pertentat omnia, vt la-
bantem confirmet, vel prostratam erigat in
Austria cœlestem disciplinam. De sacerdo-
tum doctorum proborumq; seminario seriò
cogitat, confertq; cum coniuge piissima, pro-
bat illa consilium, rem magnam voluntate
ambo constituunt, de loco ad Monasteri-
um aptissimo deligendo sollicitis, præterla-
bentem Danubium fortè fortuitò, sudo se-
renoq; cœlo, ex fenestra arcis montis Cetij
prospectantibus, diuino vt putatur mira-
culo, flammeolum Agnetis leuis aura corri-
puit, sublatumq; procul ab oculis, in ope-
cam syluam Danubio proximā detulit. Hoc
autem ipso post nouem annos à D. Leopol-
do, dum venationi fortè vacaret, inter fru-
tices & dumeta syluarum super Sambucum
illæso & extenso reperto, diuinitùs sibi hoc
signo

signo à D E O locum ædi sacræ indicari agnoscens, incunctanter augustissimum splendidissimumq; monasterium exstruxit, Anno millesimo centesimo decimo quarto, munificentissimèq; locupletauit. Mox conuocatis vndiq; doctissimis sanctissimisq; viris, deinde Canonicis Regularibus, S. Augustini seminarium pietatis constituit, hodieq; extat, floretq; viris doctrina, pietate, religione, reuixit Austria. Quàm diuinus, quàm cœlo fixus erat ille animus, qui neq; Republicæ curis grauissimis deprimi, neq; summa rerum perturbatione è cœlo auocari vñquam potuit, quò minus eam haberet Ecclesiasticæ instituendæ disciplinæ sollicitudinem, qua in summa pace optimus Pontifex habere maiorem vix posset. Sed illud maius, quod in hoc Cœnobio Parentem fidei imitatus Abrahamum, filium Othonem doctrinæ gloria clarissimum (gratum in Principe exemplum) gratum holocaustum Deo Leopoldus obtulit.

Vnam cupiuit Dauid extructam D E O
domum, quo voto motus, iurauit D E V S
stabiliturum se in regio solio æterno tempo-
re Dauidis Domum. Non vnam optauit,
sed multas D E O Leopoldus ædes, Neubur-
gæ primam, regium planè opus; Monaste-
rium Melicense partim vetustate collapsum,
partim incendio ruinaq; absumptum, simili
studio erexit, dotauit, illustrauit, frequen-
tauit, quod Cœnobium patribus ordinis S.
Benedicti, qui tūm maxima pietate flo-
bant, dedicauit & consecrauit.

Simili modo monasterium amplissi-
mum sancti Bernhardi, qui Cistertienses
nuncupantur, D. Leopoldus in valle ne-
morosa, quod hodie ad sanctam Crucem
vocatur, fundauit, scholam virtutis fidei q;
aperuit, & insigne pietatis suæ monumen-
tum erexit.

Quis hîc non aduertit in Principis pe-
ctore animum curamq; pontificis? Non
pergo,

pergo, ne ambitiosus videar, illud in vniuersum adnotabo.

Fuit Leopoldus noster in contemplatione ita solitarius Arsenius, in operibus pietatis ita Eleemosinarius Ioannes, in bello pacemq; ita Magnus Constantinus, in amplificandæ religionis studio ita præclarus Pontifex, in ædificandis D E O ædibus ita sanctissimus Dauid, in holocausto filiorum ita plenissimus Abraham, vt exclamares, quod fecit Pontifex, ô Petri filium, vel quod fecit Orbis, O Leopoldum Pium, vel quod miracula clamant, ô diuinum Gregorium Tautomaturgum. Post tot egregia à se patrata facinora, Leopoldus Pius, cùm Austriam 40. annos laudabiliter rexisset, Anno trigesimo Sexto, suffecto sibi filio Henrico extrema propemodum senectute, cùm advertisset instare tempus, quo ancipitem rerum humanarum conditionem, cum constanssima æternitatis foelicitate commutaret, decubuit. Deinde, cùm cætera Sacra menta, tūm maximè Christum in Eucharistia sacris vela-

ORTVS ET VITA

vel a minibus tectum, summa religione suscep-
pit; tum demum ad beatam illam patriam
anhelans, & suauissimas effundens lachry-
mas, Iesumq; inter mortuis vocibus identi-
dem appellans, placidissimè efflauit animam,
ad cœlosq; euolauit, anno post Christum na-
tum, Millesimo centesimo trigesimo Sexto,
Pontifice Max: Innocentio secundo, regnan-
te Lothario Imperatore. Vulgata morte, in-
gens confessim hominum concursus ad pa-
latium visendi causa est factus, atq; hi ma-
nus, hi pedes certatim osculari, lachrymisq;
irrigare alij sancti præclara facta, alij optima
de se merita commemorare, vniuersi com-
munem parentem, singuli suum Leopoldum
extinctum deflere. Et quidem hanc sanè fu-
nestam ac luctuosam Austriae faciem Leopol-
dus in coelū concendens diù reliquisset, nisi
editis confessim multis miraculis, se quidem
in cœlum migrasse, Austriam tamen suam
minimè deseruisse, comprobasset.

Eius enim corpus terræ demandatum
plurimis miraculis continuò claruit: corpus
verò

verò Maximiliano primo Augusto, ex humili sepultura ad ornatissimum mausoleum translatum anno Millesimo Quingentesimo Sexto, in magnificentissima Austriacæ Neuburgæ Basilica, hodie incredibili omnis sexus, omnium ordinum, omnium ætatis concursu, religioneq; inuisitur. Testis est sancti sepulchro marmor incumbens, cui flecentium genua impressa, alteq; excavata vestigia & maiorum pietatis sunt insigne momentum, & posterorum impijissimæ hæresis inuictum testimonium. Testis deniq; ipsa Leopoldi in sanctorum numerum relatio, Imperatorum Principumq; precibus flagitata, magna summi Pontificis voluntate, & cæterorum Pontificum consensu celebrata, deniq; totius Austriæ applausu excepta incredibili.

LITERAE QVAE=

DAM APOSTOLICAE IN,

NOCENTII II. AD S. LEO-

poldum, eiusq; Coniugem

ac filios.

NNOCENTIVS Episcopus,
Seruus seruorum D^EI, dile-
cto in Christo filio, Illustri
viro Leopoldo Marchioni,
salutem & Apostolicam be-
nedictionem. Deuotione tua
per venerabilem fratrem nostrum CONRADVM
Saltburgensem ArchiEpiscopum, & latorem
præsentium Olofridum fidelem tuum pleniū cog-
nita, tuis desiderijs paternæ benignitatis intuitu
acquieuiimus, & beati Augustini Ecclesiam à
nobilitate tua beato Petro oblatam, sub defen-
sione nostra suscipientes, eam Apostolici Priui-
legij

legij robore communiuimus. Sed in alijs, in quibus secundum D E V M possumus, te tanquam beati Petri filium volumus honorare. Age igitur dilecte in Domino fili, & bona principia meliori exitu prosequi studeas. Per hoc enim & apud homines gloriam, & apud omnipotentem Dominum præmia condigna recipies. Dilectam filiam nostram Agnetem Uxorem tuam, & Albertum Marchionem cum ceteris filijs tuis, in Domino salutamus ac benedicimus. Data Pisis, 3. Kal: Aprilis, &c.

INOCENTIVS Episcopus, Servus seruorum DEI, Dilecta in Christo filia Agneti vxori quondam Leopoldi Marchionis, & filiis eius salutem & Apostolicam benedictionem. Audita morte nobilis viri Leopoldi mariti tui, humanitatis ratione tanto amplius

condoluimus, quanto ipsum, utpote beato Petro, nobisq; deuotum in vita sua, affectione paterna dileximus. De cuius nimirum obitu, habita certitudine, eidem autoritate Apostolica absolutionem fecimus, & pro animæ suæ remedio, in nostris orationibus omnipotentem Dominum deprecamur. Proinde nobilitatē tuam Apostolicis literis visitantes rogando mandamus, ut pro eo, quod de tām probo Viro diuina prouidentia factū est, dolorem super dolorem, tristitiam super tristitiam non addatis, sed potius tām mater erga filios, quam filij erga matrem omnimodam dilectionem atq; reuerentiam studeant exhibere, & in pace & in concordia vivere. Nec dubium, quod modicæ res concordia crescunt, magnæ verò scissura & discordia dilabuntur. Ut autem eiusdem viri anima de suis peccatis veniam consequatur, & vos in temporalibus & spiritualibus gratum percipiatis fœliciter incrementum, dilectos filios nostros Erhardum Abbatem, & fratres Melicensis Cœnobij honoretis ac diligatis, & nullam

nullam eis molestiam irrogetis, vel ab aliquo permittatis inferri. Nos sanè personas vestras, si in beati Petri seruitio permanseritis, paterno amore complecti volumus, & iuxta petitiones vestras, charissimum filium Imperatorem Lotharium, cùm ipsum nos videre contigerit, ut vestram vobis Iustitiam conferuet, libenter & affectuosè rogabimus. Atq; in hoc & in alijs vos exaudire & honore parati sumus. Datum Pisis, 8. Ianua.

INNOCENTIVS Episcopus, Seruus seruorum DEI, dilecta in Christo filia Agneti Marchionisse, & flustribus viris & filijs, Leopoldo Marchioni, & Austria Aduocato, caterisq; fratribus salutem & Apostolicam benedictio-

LITERAE INNOCENTII II.

nem. Bonorum principum est religiosa loca dis-
ligere, & à prauorum hominum molestijs ea de-
fensione propitia confouere. Proinde nobilita-
tem vestram communemus & exhortamur in
Domino, quatenus Neuburgensem Ecclesi-
am, quam Pater vester recolenda memoria Leo-
poldus Marchio fundasse cognoscitur, & beato
Petro obtulisse, manu teneatis, & à prauorum
hominum inquietationibus minimè vexari per-
mittatis. Dilectum quoq[ue] filium nostrum Hart-
mannum, eiusdem loci Prepositum, pro beati
Petri & nostra reuerentia honoretis & dili-
gatis, & insuis necessitatibus paternis
studeatis affectibus subuenire.

Datum Lat: 3. Idus A-
prilis, &c,

DE

O verè fælix, ô terquis, quaterquis, beata,
Austria, quæ sancto plaudis ouasquis, Duce.

Qui quondam summa Princeps direxit habenas
Pace, & iustitia non sine laude suas.

DE PLVRIMIS MIRACVLIS

DE PLVRIMIS
S. LEOPOLDI
MIRACVLIS.

— 6 —

CAPVT II.

RANDEM sanctitatem prodit,
grande miraculum. Libet initio Pontificis summi, qui DE-
VM refert, referre sententiam.
Leopoldi sanctimoniam inquit, plurimis mi-
raculis ad eius inuocationem editis, DEVS
omnipotens confirmauit, quia siue rem ip-
sam factam, siue ordinem modumq; facien-
tis consideres, naturæ vires excedere omnia
reperies. Implorato enim S. Leopoldi au-
xilio, diuina vi Paralytici, Phrenetici, aridi,
febricitantes, Epileptici, sanitati restituun-
tur pristinæ. Huius precibus cæci vident,
furdi audiunt, muti loquuntur, claudi am-
bulant,

bulant, leprosi mundantur, mortui resurgent.

Si miraculum (vt constans est Ecclesiæ Patrumq; sententia) Dei sigillum est, quo veram sancti in se pietatem, suamq; in sanctum beueuolentiam testatur, quanta fuit in DEVVM Leopoldi pietas? quantus in Leopoldum diuinus amor? quem inferiorem esse noluit Gregorio Taumaturgo. Mirari ergo desinant, qui tantam omnium generum ordinumq; multitudinem inuisere, tanquam languentium copiam circundare, tantam populi Christiani vim, honore, votis, imaginibus cereis, donisq; pretiosis ornare sancti sepulchrum admirantur. Cur enim ad eum non confugiant, per quem norunt mortuos ad vitam reuocatos, cum morte conflantes, pristinæ sanitati repente restitutos, cæcos illuminatos, grauiter oculis laborantes, morbo liberatos.

Cuius nomine inuocato, mutis DE VS loquela, surdis auditum, gressum claudis

F restituit.

restituit. Qui in partu, in casibus alijs extre-
mè periclitantibus, liberauit.

Cuius apud DEV M precibus Phræne-
tici, Paralytici conualuerunt, quidam peste
correpti euaserunt, Lepra, Apoplexia, Coli-
ca, Epilepsia, oppressi, sanitatem impetra-
runt. Quid de contractis referam? quibus
non minùs membrorum aptatum vsum red-
didit Sancti oratio? Oratio Sancti febrici-
tantibus, ægritudinibus varijs laborantibus
profuit. Hoc tamen notandum, vti expe-
rientia docuit, quòd ipse Marchio Diuus
Leopoldus, nullis vnquam miraculorum
gratiam & petita beneficia præstítit, nisi qui
verè contriti & confessi, ipsius intercessio-
nem apud DEV M implorauerunt. Non
expectabis ergò lector, vt prodigia à Sancto
Leopoldo edita, singulatim referam omnia,
immensum opus, paucula breuitatis memor
delibabo: etenim tām necesse est multa sileri,
quām difficile omnia compræhendi.

Puerum sub aquis mortuum reper-
tum, miserati quidam, ad Sancti sepulchrum
deferunt,

deferunt , ipsosq; in altari collocato , supplicibus precibus Sanctum sollicitant (res mira) cunctis qui aderant in mortuum intuentibus , & expectatione suspensis , puer repente ad vitam reuocatus ; attollit oculos , recipit vocem , surgit incolumis .

Ne verò prodigiorum magnitudo & admiratio de summa fide detrahatur , testifissima sunt quæ referto omnia , verissimumq; est illud Christi promissum ; *Qui credit in me , opera quæ ego facio , & ipse faciet , & maiora horum faciet .*

Per medium horam , sub aquis iacuit alter in puteo , vbi non modò vitam amisit , sed natuum colorem in tam atrum fædumq; mutauit , vt horrorem omnibus incuteret , defertur ad Sancti mausoleum cadaver exanime , imploratur enixè sancti subfidium , præstò adest , faciliusq; mortuus vitam recuperat quam perdiderat .

Filij funus , viduam Euangelicam imitata mater prosequitur lachrymis , &

beati Leopoldi præsidium instanter implo-
rat, mirum dictu, redditur superis continuo
mortuus, recipit filium mater, sanctum po-
pulus piè veneratur. Illustrius illud, quod
mortuus iuuenis ad tumulum sancti cum
prece delatus, viuus latusq; magna hominū
corona spectante surrexit, & feretro repen-
tē profiliit. Mira equidem, sed in Leopol-
do non mira. Quid enim sunt aliud in ani-
mo virtutes, quam quod sunt in firmamen-
to sydera? Mirari ergo desinat, omni vir-
tutum genere ornatum Leopoldum mi-
raculis coruscare, qui non mirantur distin-
ctum syderibus firmamentum fulgere lumi-
nibus.

Parabatur feretrum mortuo, cuius ma-
ter enixura secundo robore filij, quem primò
pepererat potestate naturæ, ad Leopoldum
confugit, certam ex sancti ope filij vitam sibi
pollicita: Vix vota precessq; supplex emise-
rat, cum flere cepit puer, flere cæteri desièrent,
Deiq; opt: Max: qui mirus est in sanctis su-
is, miras in laudes prorumpunt vniuersi.

Multus

Multus sum, vnum duntaxat vel alterum ex generibus singulis deinceps attingam. Medicos frustra fatigat omnes cæca fœmina, ^{Cæci.} vouet sancto, adjit tumulum, redit sana domum. Lumen amiserat alterius oculi menses multos vir quidam, emisso is voto, cum ad sepulchrum sancti enixè oraret, non prius ab oratione destitit, quam oculi recipere sanitatem.

Tanto capit is dolore conflictatus est alius, ut planè excæcatus per triduum fuerit, ad afflictorum Parentem, Leopoldo internuntio, quam citò confugit, tam illicò visum recepit.

Pij parentes ad Neuburgensem tumulum cæcum filium ducunt, deinde nixi genibus, pro salute ipsius Deum Leopoldo deprecatore adhibito orare insistunt, mirum dictu, deprecantibus illis, cunctis in cæcum filium obuersis, reiq; exitum præstolantibus, vtroq; oculo rectè videntem conspicunt cæcum, domumq; læti ductore non egentem comitantur.

Cæcum annos viginti quatuor, post fusas ad Sanctum preces, amici deferunt ad tumulum Sancti, nec mora, antequam loco moueretur, visum recipit. Prætereo consultò plurima in hoc genere, institutæ non immemor breuitatis,

Mutilo
quun-
tut.

MUTVS à nativitate, fusis mente ad tumulum Sancti precibus, impetravit ut orare posset & lingua.

Menses duos mutam, surdam, capitamq; mente vxorem miseratus vir suam, vouet Leopoldo, confestimq; vxor mentis fit compos, mausoleumq; Sancti inuisit surda mutaq;, sed domum redit vtroq; incommodo liberata.

Lingua
corru-
pta sa-
natur.

QVIDAM corrupta lingua per sex annos tam fœdè balbutijt, vt barbarum quid frendentem audires potius quam loquenter, verbum intelligeres planè nullum, vouit, adiit Sancti tumulum, morbus euanuit, soluitur in Sancti laudes voce clarissima, lingua corrupta.

Muta,

Muta , surda , cæca fœmina Sanctum
adijt , preces eius implorat , omni incommo-
do liberata reuertitur .

PARTVS seu mortis potius cum doloribus ^{Prægnā}
conflictantes plurimas , dolore pericu-
loq; Sancti oratio liberauit . Nihil attin-
gam priuati , ita enim nascimur omnes , vt
nati de ipsa natuitate , nec sine horrore co-
gitare , nec sine nausea audire , nec sine fœ-
ditate loqui possimus .

Incendere Neuburgense Leopoldi Cœ-
nobium , templum , tumulum constitue-
rant hostes . Quoties tentant , toties miris
turbinibus ac tempestatibus reuocantur à
scelere : Expectant cœlum aliquando sudum
ad facinus aptissimum , idq; nocte , conscen-
dunt naues , sed tam sœua repente tempestas
exorta est , vt vitam desperantes , mortem
oculis intueri viderentur .

Quid agerent ? Ad Leopoldi opem ,
Leopoldi proditores confugiunt , erratum
agnoscunt

agnoscunt, crimen deprecantur, opem ab eo petunt, cui parârant incendium. O Sancti mansuetudinem, continuò impe-trant. Sedata namq; illicò tempestate, dis-sipatis nubibus, discussis turbinibus, ad por-tum exoptatissimum appulerunt. Nempè admonere nos exemplo Sanctus voluit, mansuetudinem, quam in vita mirificè co-luerat, post mortem se minimè abieciisse.

Phra-
netici. **P**HRAENETICA per menses sex, cognatos vi-netici. Prumq; ipsum non cognoscebat suum : Interdum etiam tam furore insano percita irruerat in suos, vt ligatis manibus pedibusq; decumbere cogeretur, defecerat salutis spes omnis in medicos, vt in cœlesti medico spes reponeretur omnis. Videt enim per quie-tem fœmina visionem, quæ votum Leopol-do vt faceret, suaderet, fecit, compleuit, redijt sana, quæ insana venerat.

Pro vxore, hebdomadas sedecim men-tis impote, voulit maritus, mox vt ad sancti tumulū delata est, mentis compos facta, libe-rata morbo est.

Pruden-

PRUDENTIA celebris, genere clarus, Tho- Paraly-
mas Patauiensis, morbo correptus, pe- tici.
dū manuumq; officio destituitur, quo mor-
bo vt leuetur, nihil relinquit intentatum,
humana tamen omnia cum frustra implor-
rasset, ad diuina conuertitur, & quidem con-
sultò. Cui enim balnea longa, pharmaca
molesta denegarant sanitatem, eam non
minùs munificus, quàm facilis illicò largi-
tus Leopoldus est. Extendit neruos, sur-
git humo, stat firmiter, petit latus do-
mum.

Paralysi, mulier membris propemo-
dum omnibus capta, per sex annos in mo-
rem quadrupedum abiecta incedebat, vouit,
adit sanctum, erigitur, graditur, stupent vni-
uersi. Gratiora sunt, & è cœlo tributa esse,
illustriùs cognoscuntur. Cuiusmodi illud
est, quod quatuor diuersis eodem oppres-
sis morbo, pari beneficentia largitus est
Sanctus.

Decumbebant duo tres annos, reliqui
circiter duos in lectulis & grabatis paralyti-

G ci, vo-

DE MIRACVLIS

ci, votis ad Sanctum emissis, eorum membra omnium soluuntur, completis votis, ad ipsum Sancti mausoleum tanquam comedibus quibusdam diu detenti, tunc primū liberati prorumpunt, & Sancto grates referunt immortales.

Totos sedecim annos affixa mulier, eodem oppressa morbo, humana omni salutis spe prorsus abiecta, ad tumulum confudit Sancti: Quod ut primū attigit, simili prodigio sana repente profiliit.

Manibus pedibusq; capta Ioannis Patavensis Anna vxor, illud vnum continuò inculcabat: Vnum esse salutis suæ remedium, Leopoldi preces. Defertur ad tumulum Sancti, fide plenissima conualescit.

Non absimili fide alius quidam, non pedibus solum, sed oculo etiam captus, adiit tumulum Neuburgensem, Sanctum interpellauit: Mira celeritate, æqua facilitate vterq; morbus euanuit. Non persequar quadraginta alios, quos eodem planè conflictatos

tos morbo Paralysis, ex longa morte potius ad vitam reuocauit, quām ex ægritudine sanitati restituit.

Profluuiο sanguinis, & medicorum pharmacis, toto octennio miserè conflictata fœmina, Euangelicæ Hemorroissæ exemplo admonita, tumulum Sancti accedit, tangit, conualescit. Bellè equidem, vt qui Magistrum estimitatus virtute, imitetur miraculo. Quām multus, quām varius, quām solers est in conquirendis modis honorandi suos Deus optimus?

Post tot enim tantaq; prodigia, quot pē-
ste propè extintos, Sancti precibus ex-
Orci fauibus ereptos, gratissimæ huic luci
restituit? Vnum, quod plura continet, pro-
digia recensebo.

Tribus se locis prodiderat pestis in fœ-
mina, collum tamen tanta veneni copia in-
flauerat, vt toto octiduo iacenti nullo ci-
bo, nullo potu, vel mortuam, vel certè
morituram, haud dubiè medici omnes

confirmarent. Diuinitus tamē admonita fœmina, tantam concepit de Leopoldi subsidio confidentiam certissimam, ut sibi polliceretur sanitatem. Nec frustrata spe sua est, euanuit tuber, nam se planè sanam inuenit, ad Sancti mausoleum gratulabunda accurrit.

Febricitantes.

Quid dicam de febricitantibus, varijsq; generibus languentibus? Si enim narranda singulatim explicandaq; forent illustria quinquaginta tria miracula, quæ in eo genere Deus per suum Sanctum patravit, iustum volumen illa sibi vendicare posse viderentur. Illud vnum accipe, duplex prodigium.

Eò febrium vis ægram deduxerat, amenantiam vt incurreret, implorantur medicorum subsidia, tentantur pharmacorum virtutes, torquetur misera, vana omnia. In vna Leopoldi officina momento temporis summa facilitate pretiosissimam inuenit emitq; gratis sanitatem.

Fugabant morbos Apostoli semicinctijs, quo aulæo tumba sancti contegitur, febricitantem

tantem filiū mater inuoluit: fugatur febris illicò, sanum filium mater læta reducit domū, quem templo intulerat afflcta moribundū.

Vouerat sancto fœmina, quæ liberata, neglexit præstare quod vouerat, non multò post, miro quodam casu brachium ita inuertit, ut scapula pectori inhærere videretur, brachiumq; appensum velut penderet ex humero. Agnoscit peccatum, experta vindictam ingrata fœmina, atq; ab eo, quem antea contempserat, veniam petit, subsidium implorat, redditq; votum: reddit pariter fœminæ sanctus brachij sanitatem.

NE verò aliquod morbi genus non experiretur Leopoldi virtutem, annum de- Varijs morbis cubuerat Ictericia vir quidam, medicinæ probè is nouerat incertos euentus, pericula certa, itaq; diuinum sibi adeundum medicum esse sapienter ratus, Leopoldo vuet, explet votum, sanatur continuò.

Suffultus baculis claudus, Leopoldi sepulchrum adjit, orauit, certum sibi ex Sancto gressum pollicitus, nec fefellit eum spes, soli

datis enim neruis stetit pedibus firmiter suis,
scipiones, quibus anteà nitebatur, abiecit,
nullo fulcro sustentatus incessit. Alter clau-
dus natus, vovit itidem, deinde sepulchrum
Sancti adiit, Deum illius præcibus interpel-
lat, vix preces fuderat, confirmatos sensit ner-
uos, domum adit pedibus nixus suis, qui
accitus alienis accesserat.

Nullam non frustra adhibuerat, medi-
corum operam fœmina, vt pollicis fluxum
in scaturiginis morem viginti annos perpe-
tuò distillantem, sisteret: fessa sapit aliquan-
do, imploratq; Leopoldi opem, qui pesti-
lentem scaturiginem inuocatus, tanquam
solis radius exiccauit.

Coxa cuidam italoco mota est, vt de-
forme miserandumq; aspicientibus præberet
spectaculum, & se ipse mouere loco tres to-
tos annos ægrè admodum posset, imploran-
tur subsidia humana omnia incassum, im-
ploratur deniq; Leopoldus, redditur homi-
ni sanitas, redditur D E O honor & gloria,
qui in sanctis suis est tam admirabilis.

Quidam

Quidam tantum capit^{is} dolorem passus est, ut surdus, & quasi mente deiectus, multos dies decumbere sit coactus: vxor se ad preces conuertit, Sanctumq; emisso voto pro viri sanitate orare insistit, statimq; melius habuit. Postera verò die ad Sanctum tumulum adjit æger ipse, fideq; plenus, caput sacris reliquijs applicat, sanitatemq; ex eo tactu consecuturum se esse non dubitat. Quid plura? quasi vlcus cuspide apertū esset, incredibilis sanievis erupit ex auribus, capitifq; dolore uanuit. Multa consultò prætereo.

VSq; adeò Epilepsia conflictata puella est, Epilepsia. vt interdum sexies, decies, duodecies, morbo caderet opprimereturq; in die. Gravis omnino morbus, desperata sanitas, vna reliqua erat fiducia. Deus per sanctum adiutor, sanatur illa. Plura non commemoro.

FOeminam Colica ita afflxit, vt manuum Colica. pedumq; destituta vsu, annos duos decumberet. Cùm primùm Leopoldū inuocauit, sensit præsidium, discussa Colica, reddita est salus. Qua-

Quatuor circiter menses grauissimo morbo
oppressa fœmina, vt neq; videre iam, neq; au-
dire posset cum animam ageret, diuinitus
quadam visione admonita, votum emisit,
illicò morbus euanuit.

Apo-
plexia. **L**LV D præteriri non decet, quod simul cum
sancti laude & vitæ documento coniunctū
est. Emortuum latus habuit puer Apoplexia:
afficta mater, quam filij amor periculumq;
se ipsa pientiorem affecerat, voto emissō, pre-
ces enixè fundit ad sanctūm, redditur color
illicò, calor, vita membris emortuis, Sanus
puer exultat.

Sed non minori illud admiratione di-
gnum est, quod cum negligens in exoluendo
voto (vt fit post acceptam gratiam) mater
fuissest, puerum rursus antiquus morbus in-
uasit. Quo casu fœmina, quantum vitium sit
in Diuos ingratus animus, intelligens, vo-
tum iterans & diligentissimè complens,
obtinuit & peccati veniam &
filij sanitatem.

G Hac de Miraculis S. Leopoldi, Ec^c.

P R O-

PROCESSVS ET
PROPVGNATIO
CANONIZATIONIS
S. LEOPOLDI.
ITEM
ET INSTANTIÆ PRO
Eadem.

CAPVT III.

Lesignem pietate virum beatum Leopoldum genere, moribus, ac omni humana gratia illustrem, ab omnipotente DEO electum & inscriptum in æternitate, beatissime Pater, supplicant & postulant in Cathalogo Sanctorum asscribi omnes infra scripti Principes & prælati, viriq; religiosi affectantes DĒVM ipsum æternum, glorioſius in suis factis collaudari. Diuinumq;
H cultum

DE CANONIZATIONE

cultum in partibus Australibus magis ac magis augeri, nec non & populorum deuotionem & fidem in sacris votis per amplius multiplicari, atq; operibus Pijs laudabiliter inuitari atq; conseruari.

Humiliter quoq; T. B. deprecantes, quæ reuera in tam Sancto opere errare non potest, vt pias eorum preces tam diuturnas & per tot annorum curricula continuatas, non sine grauibus expensis etiam apud tuæ Sanctitatis prædecessores, ita vt nihil de requisitis, in huiusmodi exquisitissima solertissimaq; inquisitione dici possit, fuisse prætermissum. Iam tandem in hac tempestate dignetur benignè & clementissimè exaudire, & hunc pijssimum Principem, verum DEI optimi maximi seruum, inter cæteros Santos Patronos & Oratores nostros amplecti & acceptare, ad ipsius DEI & Redemptoris nostri Iesu Christi laudem, ac Apostolicæ sedis tuæq; beatitudinis, & Illustrissimæ domus Austriacæ, gloriam sempiternam.

Ecce

Ecce beatissime Pater, hi sunt Prælati & Ecclesiastici, viri q; religiosi, nec non & Principes seculi, qui hactenus supplicarunt & continuò supplicare non desinunt, ut tandem exaudiri promereantur, modestum, prudentem, humilem, generosum, religiosum & pauperū patrem, benignum, sobrium, pudicum atq; castum, meritis omnibus bonis, & Deo optimo grātis præpollentem S. Leopoldum, qui diuina gratia eruditus, sobriè, iustè & piè vixit in hoc sæculo, expectans beatam spem & cœleste regnum, & gloriosus proinde appellatus, solenniter Canonizari, & vt publicè per orbem vniuersum à cunctis populis Catholicis, sine quoq; discrimine, valeat venerari: Et in eius nomine templa & capellæ in Ecclesijs erigi & ædificari atq; exornari possint. Oblationes & vota porrigi & afferri, publica & solennia officia deuotè decantari, & præcipue choro Canonorum regularium Cœnobij Neuburgen sis, ordinis S. Augustini ab eodem S. Leopoldo fundati, & sufficienter dotati.

Item alterius Cœnobij Mellicensis per
cundē reparati. Et alterius magnifici Clau-
stri apud sanctam Crucem suis sumptibus
fundati. Iubilantes in honorem ipsius &
laudem, dulces hymnos libentiūs valeant pia
voce resonare & psallere, vt pijs eius meri-
tis ac precibus iugiter atq; incessanter adiu-
uentur omne per æuum. Ipsius quoq; S.
Principis Leopoldi gloria inter angelos, cæ-
terosq; cœlestes sanctos Dei electos amplifi-
cetur, & gaudium fiat in cœlestibus Hierar-
chys pariter atq; terrestribus, & præcipue per
facros confessores, quorum numero piè pe-
titur aggregatus indubitanter per tuam bea-
titudinem, & omnium Ecclesiæ Romanæ
Principum & patrum decretum, solenniter
declarari, & publicè pronunciari, vt moris
existit, & sacri Canones & Patrum decreta &
consuetudines requirunt, ac laudabiles ce-
remoniæ à Spiritu Sancto, vt piè creditur re-
uelari. Rudolphus quondam Austriæ Dux
primus omnium, apud sanctæ memoriarum In-
nocentium huius nominis Pontificem Sex-

tum,

tum, instantiam fecit, atq; ab eo impetravit, de fratum consilio committi generalē inquisitionem, super vita & miraculis eiusdem Pij Leopoldi, quondam Archiepiscopo Pragensi & Episcopo Olomucensi, ac Abbatii Sanctæ Crucis Dioecesis Patauiensis, de quorum discretione plenam in Domino fiduciam gerebat, vt saltem duo illorum in locis de quibus expedire vidissent veritatem, super his per eos diligentius inquisitam, iuxta formam in literis Apostolicis inclusam, fideliter in scriptis redigerent, & per literas ipsorum sub sigillis proprijs plenam rei seriem continentibus, per nuncios idoneos ad sædem Apostolicam destinarent, vt per generalem inquisitionem huiusmodi ad laudem diuini nominis, & honorem ac firmamentum Catholicæ fidei, & fidelium populorum consolationem, actus eius Domino dirigente, securius procedere valerent. Considerauit namq; idem Innocentius, quād grandis sibi & Ecclesiæ militanti materia gaudij & exultationis offeretur. Cum de no-

DE CANONIZATIONE

uo perciperet terrenos milites, sic in eorum
vita triumphasse de vitijs, & tenuisse cum
virtutibus Principatum, quòd eos de mun-
di conflictibus ad cœlestem militiam euo-
catos, exercituum Dominus fulgorem suæ
triumphantis Ecclesiæ, nouis Sanctorum
splendoribus semper adaugens, suamq; per
eos maximè gloriam & misericordiam ma-
nifestans, gloriosis facit in terris coruscare
miraculis, vt eorum merita cum veneratio-
ne debita recolantur, Christiq; fideles per
illa perseverent in fide constantius, vt eo-
rum ad seclanda vestigia, & imploranda pa-
trocinia, feruentius animentur, & præcipue
in S. Leopoldi, quondam Austriæ Marchio-
nis pietate, generis nobilitate præclari, ac
veræ fidei armis muniti, qui sub Sancto
Trinitatis signaculo, ac spe supernæ gloriæ
in hoc sæculo altissimo militans, sic supe-
rauit vitia, virtutes excoluit, dilexit iustiti-
am & iniquitatem odijt, reddens viduis &
pupillis opem oportunam, & cunctis pro-
ximis debitam charitatem, quòd ipse re-
tributor

tributor æternus, eundem S. Leopoldum, lætitiae & sanctitatis oleo inunctum fore demonstrans, per ipsius merita, quām plurimos de grauissimis infirmitatibus liberauit, alijsq; quām plurimis eum miraculis deco- rauit in terris, quem sicuti piè creditur coronauit in cœlis, prout de his patet ex literis eiusdem Innocentij datis Auimon: Secundo Calendas Ianuarij, Pontificatus sui Anno sexto, qui erat annus Domini Millesimus, trecentesimus quintus, Die trigesimo Decembris.

FRIDERICVS diuina fauente clementia Ro- manorum Imperator semper Augustus, huius nominis Tertius, apud Sanctæ memoriæ, Dominum Paulum II. successiuam fecit instantiam, ardenti cum desiderio ac deuotione, attendens quod commissarijs supra memoratis præfato Innocentio vita functo, grauiq; bello inter ducatum Austricæ, ac re- gnum Bohemiæ exorto, tutus non patuerit accessus in Austriâ, ad tām pium opus debitè prose-

prosequendum, & Ducatu Austriæ multo-
rum annorum curriculis bello attrito, va-
rijs calamitatibus presso, Australes ipsi his ma-
lis & incommodis præcipua se ratione con-
quassatos, in animum induxerunt, quòd Pij
Leopoldi Canonizationem hactenus negli-
gentius egissent, malis itaq; suis ac rebus ad-
uersis mederi cupientes, eundem Frideri-
cum crebris precibus pulsarunt, vt Canoni-
zationem Pij Leopoldi, omni sollicitudine
prosequi deberet, vt ex eius literis datis anno
Domini, Millesimo Quadragesimo se-
xagesimo sexto, die prima mensis Februarij,
Imperij sui decimo quarto.

Leonora diuina fauente clementia Ro-
manorum Imperatrix semper Augusta, Regis
Portugaliæ filia, similem apud eundem san-
ctæ memoriæ Dominum Paulum secundum
fecit instantiam, eiusdem Friderici supra no-
minati Conthoralis, deuotissimo desiderio
Cesareæ maiestatis affectuosissimè concurre-
re cupiens, pro sua sp̄ciali deuotione in præ-
fatum inclytæ & beatæ memoriæ Leopol-
dum,

dum, cuius meritis crebra beneficia miseris mortalibus exhibita, suo tempore manifestata sunt, & pro augmento diuini honoris ac suffragio & solatio incliti ducatus Austriæ & ceterorum Christi fidelium, ut ex eius patet literis, datis anno Domini millesimo, quadrinquentesimo, sexagesimo sexto, die tertio mensis Februarij, imperij sui anno decimo quarto.

VDalricus quondam Episcopus Patauen-sis, imperialis Cancellarius ac eius Patriæ & Dioecesis ordinarius, apud eundem sancte memoriæ, Dominum Paulum Secundum consimilem pariter fecit instantiam, tam pro diuini honoris augmento, & incliti Archiducatus Austriæ solatio ac suffragio, suæq; Dioecesis & iuris dictioris excellentia, deuotissimo desiderio Cæfareæ maiestati concurre-re cupiens precibus & deuotione, quibus valuit humilimè & affectuosissimè prosecutus vt ex eius literis patet, datis anno Domini millesimo, quadrinquentesimo, sexagesimo sexto, Die vigesimo Ianuarij.

DE CANONIZATIONE

IOANNES Mellicensis, Martinus Gotoviensis, Hieronymus Scotorum Viennæ, Georgius sanctæ Crucis, Petrus in Campo Liliorum, Laurentius in cellis S. Mariæ, Joannes in Zuvetl, Et VVolfgangus in Altenburg, Abbates S. Benedicti & Cistercienses.

IOANNES Neuburgensis Claustralis, Philippus ad S. Hippolytum, VVolfgangus in HerZogenburga, Stephanus ad S. Dorotheam Viennæ, Præpositi Canonicorum regularium S. Augustini.

MARTINVS in Maurpach, Sigismundus in Gämimg, & Bartholomæus in Aßpach, Piores Carthusiensis ordinis, & Monasteriorum.

Nonnulliq; Rectores Ecclesiarum Parochialium, incliti Archiducatus Austriæ, Dioecesis Patauiensis, apud eundem sanctæ memoriæ Dominum Paulum II. eandem fecerunt instantiam, per eorum literas datas, Anno Millesimo, quadringentesimo sexagesimo quinto, die duodecimo mensis Decembris.

Michaël

MICHAEL Comes in Harttegk, sacri Rōmani Imperij Burggrauius de Maideburg, Georgius de VVolckerstorff, Rudgerus de Schärfenberg, Joannes de Liechtenstein, Osvaldus de Eizingen, Heinricus de Buechhaimb, Sigismundus de Eizingen, Vitus de Eberstorff, Joannes de Kranberg, Sigismundus de Toppel, Georgius de Rhor, Bernhardus de Tirnstein Barones.

IOANNES de Pelndorff, Heinricus Druges, VVolffgangus de Rugendorff, Ludouicus de Peütmül, VVolffgangus de Maienstorff, Erhardus Toffo, cum nonnullis alijs militibus, & nobilibus incliti Archiducatus Austriae. In literis compræhensis, apud cundem sanctę memorię, Dominum Paulum II. æqualem fecerunt instantiam, causis & rationibus inducti, de quibus in eorum literis in dieta generali in Neuburga Forensi Patauiensis Dioecesis celebrata. Datæ Anno Domini Millesimo, quadringentesimo sexagesimo Quinto, die Decima mensis Decembris.

D E C A N O N I Z A T I O N E

Magistri ciuium, Iudices, consules nominati & communitates Ciuitatis, oppidorum & villarum Vienensium in vtraq; Neuburga Claustrali & Forensi.

IN Krembs & Stein, In Tulna, Hainburga, Lab, Medling & in Loys, inclyti Archiducatus Austriæ Dioecesis Patauiensis, etiam apud Sanctæ memoriæ Dominum Paulum II. consimilem & affectuosissimam fecerunt instantiam, quorum omnium testimentijs non mediocriter eiusdem Pij Leopoldi sanctitas & merita illustrantur accomprobantur, vt ex eorum literis euidentissime patet, datis in eadem generali dieta Neuburga Forensi, Patauiensis Dioecesis, tunc iussu Cæfareo instituta, Anno Domini millesimo, quadringentesimo, sexagesimo quinto, die verò secundo mensis Decembris.

Eccè beatissime Pater, quantus fuerit & sit numerus supplicantium, instantiam deuotissimam pro hujusmodi Canonizatiōne facientium, apud tuæ sanctitatis præcessores

cessores & sedem ipsam Apostolicam, ita
ut verè dici possit superabundans, cum nus-
quām in iure legatur tantorum Principum
& Patrum instantiam, in huiusmodi etiam
amplissimo negotio fuisse foreq; necessa-
riam.

HOc testantibus doctoribus omnibus, in
C. Venerabil. de testi: & communis tylo,
per sedem Apostolicam in omnibus Cano-
nizationibus Sanctorum à trecentis annis &
vltrà continuò obseruata. Et hinc est quod
præfatus Sanctæ memorię Dominus Paulus
secundus, eisdem supplicationibus præfato-
rum omnium instantium iustè inductus,
Reuerendissimis in Christo Patribus Bessa-
rioni & Alano Tusculan: & Prænestinen:
Episcopis, ac Francisco S. Eustachij Diacono
miseratione diuina sacrosanctæ Romanæ
Ecclesiæ Cardinalibus, viue vocis oraculo,
vt moris est, causam ac negotium Canoni-
zationis huiusmodi in secreto Consistorio
de fratum Consilio specialiter commisit,
qui quidem Reuerendissimi Domini Com-

DE CANONIZATI^EN

missarij , virtute clausulæ per se vel alios ,
Reuerendis in Christo Patribus , Patauen:
Gurcen : ac Petinen : Episcopis , nec non
Scotorum Viennæ & Cellis S. Mariæ, ordi-
nis S. Benedicti , Patauiensis Dioecesis Mo-
nasteriorum Abbatibus, per suas literas spe-
cialiter demandauerunt , vt generalem in-
quisitionem super vita & miraculis eius-
dem Pij Leopoldi solenniter facerent, omnes
pariter vel saltem duo aut plures ex eis , vt
pleniū ex eorum literis patet , datis Anno
Domini Millesimo, Quadrageentesimo, Se-
xagesimo sexto , mensis Aprilis die vigesima
prima, Romæ apud S. Marcum, vbi tunc ipse
sanctæ memoriæ Dominus Paulus perso-
naliter residebat: Ex quibus quidem sub-
delegatis Reuerendus Pater Dominus Vdal-
ricus Episcopus Patauiensis, Michaël Petinen-
sis, Matthias S. Mariæ Virginis , aliâs Sco-
torum Viennæ, & Ioannes Cellæ Mariæ Ab-
bates, iuxta Reuerendissimorum Domino-
rum Cardinalium prænominatorum com-
missionem, procedentes ad examen testium ,
 & iuri-

& iurium, in huiusmodi negotio necessario-
rum solenniter processerunt, seruatis ser-
uandis, & alijs solennitatibus adhibitis, pro
superabundanti cautela, processusq; huius-
modi in forma authentica subscriptos & si-
gillatos, ad eosdem Reuerendissimos Do-
minos Cardinales Commissarios, per fide-
les nuncios, cum eorum literis transmise-
runt, datis Viennæ Anno Domini Millesi-
mo, Quadragesto septuagesimo, men-
sis Martij, Die decimo Octauo, quarum
processus & omnium literarum sigilla legi-
timè & sufficienter recognita fuerunt, pro-
ut in processibus causæ huiusmodi appa-
ret.

Dehinc præfatus serenissimus Dominus
Fridericus Romanorum Imperator, eandem
iustum instantiam prosequendo literas suas,
ad eundem sanctę memorię Dominum Pau-
lum Papam II. motus meritis, & præclaris vir-
tutū operibus ac miraculis eiusdem Pij Leo-
poldi, denuò congerminauit, testimoniu[m] per-
hibens de solennitate processus inquisitionis
generalis

DE CANONIZATIONE

generalis, per præfatos Dominos sub delegatos perfectis & remissis, vt ex eius literis patet, datis Viennæ, anno Domini Millesimo, Quadringentesimo septuagesimo, die duodecimo, mensis Martij, imperij suo decimo Octauo, Regnorum suorum Romani trigesimo.

COnsimilem vtiq; etiam idem Serenissimus Dominus Imperator Fridericus, apud sacrosanctum Reuerendissimorum Dominorū Cardinalium Collegium, æqualem fecit instantiam, per suas literas datas eisdem, anno Domini Millesimo, Quadringentesimo septuagesimo, mensis Aprilis die sexto, vt patet ex eius literis datis Frisaci. Qui etiam Serenissimus Dominus Fridericus Imperator, ad huiusmodi negotium Sanctum & pium, sollicitè prosequendum, nomine suo procuratores constituit, venerabiles Dominos, Dominum Thomam de Cilia, decretorum Doctorem Prothonotarium Cancellarij, Nicolaum Creutznach, Theologiæ Magistrum

Magistrum, & Thomam Harder custodem B.
Mariæ virginis in Neuburga Claustrali, cum
potestate substituendi, per suas literas datas e-
isdem, Anno Millesimo, Quadringentesimo,
Sexagesimo octauo, die prima mensis No-
uembris: Ac etiam per alias literas datas e-
odem Anno Domini Millesimo, Quadringen-
tisimo, Septuagesimo, mensis Martij, die Vi-
gesimo nono.

MATTHIAS Dei gratia Rex Hungariæ, dum
Viennam venisset, Serenissimum Impe-
ratorem Fridericum visendi gratia, intelle-
ctis meritis ac sanctitate eiusdem Pij Leopol-
di, eumq; tantis miraculis coruscare, consi-
milem apud eundem sanctæ memorie Do-
minum Paulum Secundum, per suas literas
accumulauit instantiam, ipsiusq; S. Leopoldi
Canonizationem non minus gratam latu-
rus, quam si vnum ex Hungarię Regibus inter
diuos referri contingeret, prout ex ipsius li-
teris patet, datis Anno Domini Millesimo,
Quadringentesimo, Septuagesimo, die verò

K

Martij

DE CANONIZATIONE

Martij secundo , regni Hungariæ duodecimo.

LAURENTIUS quoq; Ferrariensis Episcopus, tunc in partibus illis cum potestate legati de latere Apostolicus nuntius, suam quoque accumulauit instantiam , apud eundem sanctæ memoriarum Dominum Paulum Secundum , vt patet ex eius literis datis Viennæ, Anno Domini Millesimo , Quadringentesimo , Septuagesimo , Martij verò die Vigesimo octauo.

VDALRICVS Episcopus Patauiensis, eandem etiam geminavit instantiam , per suas litteras datas eodem Anno Domini Millesimo , Quadringentesimo , Septuagesimo , Martij verò die Vigesima.

Præpositi quoque Abbates, Piores incliti Archiducatus Austriæ , Dioecesis Patauiensis consimiliter eandem instantiam geminarunt , vt patet ex eorum literis datis eodem Anno Millesimo , Quadringentesimo , Septuagesimo , Martij verò die duodecimo.

MICHAEL

MICHAEL Comes de Hardegh, S. Romani Imperij, Burggrauius de Maideburg, Udalricus Comes de Schaunberg, Georgius de Pottendorff, Marschalcus Austriae, Rogerius de Starenberch, Heinricus de Buechhaimb, Georgius de V Volkenstorff, Osvaldus de Eizingen, Vitus de Eberstorff, Ioannes de Kranberg, Albertus de Rohr, Sigismundus de Eizingen, Bernhardus de Ternstein, Barones.

VWOLFGANGVS de Rukenstorff, Bernhardus de Thanhenstein, Georgius de Rhor, Stephanus Kling. Ioannes Stikkelberger, Leopoldus V Volzendorffer, Martinus Truges, Georgius de Rosenharz, Milites.

GAMRECHT de Franau, Georgius de Ternau, Ioannes de Rosenharz, Ioannes Mazeber, Kinpertus VVnsteinger, cum nonnullis alijs proceribus de quibus in literis, cæterique Barones, Nobiles & Milites inclyti, Archiducatus Austriae Patauiensis Dioecesis, eandem instantiam per suas literas congreginarunt. Datum Viennæ in dieta generali,

DE CANONIZATIONE

nerali ibidem celebrata, Anno Domini Millesimo, Quadragesimo, Septuagesimo, Februarij die Vigesimo sexto, ut iuxta Euangelium Matthæi Decimo octauo capite: Si duo aut plures ex vobis consenserint super terram, de omni re quamcunque petierint, sicut illis.

ZDENKO de Sternberg, supremus Capitaneus Regius, terrarum in regno Boemiae existentium, & supremus Burggrauius Praagensis, Henricus de noua Domo supremus Magister Camerae regiae, Hinko de Leuchtenburg, Dominus in Vetau, supremus Capitaneus Cruce signatorum, Stephanus de Leuchtenburg, Dominus in Vetau, Tobias de Roskuvic, & de nigro Monte, cæteriq; Barones regni Boemiae, & Marchionatus Morauiæ, sub obedientia sanctæ sedis Apostolicæ existentes, apud eundem sanctæ memorie Paulum Secundum, consimilem fecerunt accurratam instantiam, sperantes huiusmodi Canonizationem, ad plurimorum salutem & tran-

tranquillitatem, hæreticorum autem exterminium prouenire, prout in suis literis patet. Datis Viennæ, Anno Domini Millesimo, Quadragesimo, septuagesimo, Martij die vndecimo.

MAgistri ciuium, Iudices, Consules nominati, communitates Ciuitatum, oppidorum & Villarum Archiducatus Austriæ, Patauiensis Dioceesis, eandem pariter instantiam per suas literas congeminarunt, datas Viennæ, Anno Domini Millesimo, Quadragesimo, septuagesimo, mensis Februarij, die vigesimo sexto.

IVdex, consulatus & communitas oppidi Neuburgæ Claustral, apud eundem sanctæ memoriarum Dominum Paulum consimilem fecerunt instantiam, per suas literas datas eodem Anno Millesimo, Quadragesimo, septuagesimo, mensis Maij verò die Vigesimo quarto.

PRÆpositus, Decanus & Capitulum Monasterij Neuburgæ Claustral, apud

DE CANONIZATI ONE

eundem sanctæ memoriæ Dominum Paulum Secundum consimilem fecerunt instantiam, per suas literas datas, eodem Anno Domini Millesimo, Quadringentesimo, Septuagesimo, mensis Martij, die Vigesimo quarto.

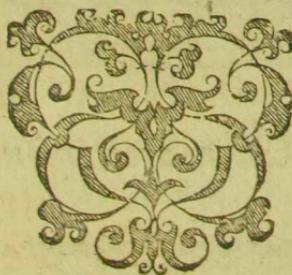
Rector & Vniuersitas studij Viennensis apud eundem sanctæ memoriæ Dominum Paulum Secundum consimiliter eandem fecerunt instantiam per suas literas datas eodem Anno Domini Millesimo, Quadringentesimo, Septuagesimo, mensis Martij die Vigesimo tertio.

Considerantes hi omnes impium fore, si tot talesq; intercessores multiplicati atq; congreginati iusto suo desiderio defraudentur, cum multiplicatis intercessoribus quod iustè petitur necessarium sit elargiri, iustaq; petentibus non sit denegandus assensus, ut iuxta Lucam in Euangelio vndecimo capite: *Quis ex vobis amico petenti panem, det lapidem, aut petenti pisces dabit serpen-*

serpentem. Item: Petite & accipietis, pulsate & aperietur vobis: Omni enim petenti dabitur & pulsanti aperietur. Et Paulus ad Epheseos octauo: In omni oratione & obsecratione petitiones vestrae innotescant apud Deum, & consequentur apud te ipsius Vicarium, qui vices eius geris in terris, &c. Et secunda ad Timotheum in fine: Insta opportunè importunè.

*Ephes. 8.**2. ad Ti-
moth. 4.*

T Ex istis prædictis videre licet, qualis fuerit facies Ecclesiae Catholice in Austria, quanta concordia omnium Austriacorum.

ORATIO

Inter es electos qui sine fine Dei.

Divinam & nostris posce benignus opem.

Aplice nos fragiles tota te corde precentes,

ORATIO
DE SANCTO LEO=
POLDO AVSTRIAEC MAR-
CHIONE ET CONFESSORE,
habita à Francisco Patauo Aduocato consisto-
riali, 12. Calendas Decembris anni 1484.

sedente Innocentio VIII. & Fride-
rico III. Imperatore suadente:
in publico consistorio.

CAPVT IIII.

 I quam dicendi facultatem , si 15. Na-
uemb. quod humanum ingenium posse satis exequilaudes diui Leopoldi existimarem , P. S. Reuerendissimi domini: non ego apud vos adeò auderem , vt viri tanti virtutes exiguis dicendi viribus vellem attingere , & debilis in re tanti ponderis inexercitatusque athleta certamen hoc inire perarduum. Sed quoniam nemo

L tam

ORATIO IN LAVDEM

tam eloquens, tam fœlici ingenio præditus est, ut eius magnitudini virtutum orationem æquare valeat: immò cuiusvis disertissimorum eloquentia, studium, opera, facultas, ingenium, longè superatur & deficit, cùm vel cogitare, vel expromere verbis co-

s. Leo-
poldg mo-
ribus &
vita cla-
rus.

natur, quantum moribus, quantum deniq;
tota vita claruerit: hinc ego, et si in hoc mihi
inusitato genere dicendi parum vehemens
orator videar, tamen pro mea tūm in eum
ipsum pietate, tūm in vniuersam Christiani
ritūs religionem obseruantia, dicendum vel
id mihi pro viribus censeo. Neque enim
id alienum siue officium siue patrocinium à
quolibet puto homine Christiano, quando
omnes debiliores sunt, quam vt de tanta re
satís dicere queant. Accedo igitur ad ve-
strum venerandum & planè diuinum con-
spectum: vestra vtor liberiùs dignitate, fre-
tus videlicet pietatis quo fungor officio,
certusque apud vos plus valere loquen-
tis animum in causa pia, honesta, religiosa,
sancta, quam orationis copiam & orna-
menta-

menta vacua negotio rerum & authoritate. Et si mansuetudo sanctitatis vestræ sæpenumerò mihi pias humanasque causas & pro pauperibus peroranti, faciles porrexit aures: quantò faciliores in præsentia sperare possum illas mihi porrigi? Cùm hic de religione, de vera, de sancta republica, de fide agatur catholica: dùm virum insignem pietate laudamus, eumque ipsum referendum in sanctorum numero ducimus. Leopoldum dico, quem solum in terris, Deus ipse immortalis nobis præcipuo exemplo constituit. Alios namque ad beatam vitam liberiùs euexit solitudo, atque ab humanis negotijs separatio, remotaque vita & à seculi curis penitus expedita. Vnum hunc inter paucissimos mortales hominis implicitum rebus humana contempsisse, & inter ipsarum humanarum rerum impedimenta semper diuinis inhæsisse constat. Ramorum profectò & memorabile sanctitatis exemplum: qui dùm in cœtu vixerit, humanarum minimè curarum expers, inter

*Viuit in-
ter curas
mundas san-
ctissime.*

diuina adeò sit versatus, quòd non nisi arbitrandum sit ipsum cœlestem gloriam consecutum. Et cùm hic maximè status, ea vi-tæ conditio distrahere soleat: in eo potissimum sanctitas quæsita & inuenta sit. Nam & si plurima sit dignum laude, tamen per difficile maiores nostri iudicarunt, in magna videlicet peccandi licentia iustè vixisse. *1. Cor. 7.* cedit & rei vxoriæ & liberorum cura. Quod quidem (vt cum Apostolo dicam) à cœlestium cogitatione maximè diuidit.

Aggredior igitur his munitus præsidijs, Redemptoris implorato numine, sine quo nihil incipere fas est: vitam beati Leopoldi ab omnibus planè imitandam, ac eius probatissimos mores, frequentissimam deinde miraculorum multitudinem, explicaturus: vt in actis constat, super ea re de cuius agitur canonizatione, productis coram Reuerendissimis in Christo Patribus, Roderico Portuensi Episcopo, sanctæ Romanæ Ecclesiæ Vicecancellario, Marco Episcopo Prænestino, Francisco sancti Eustachij Diacono Cardi-

Cardinali, ad talia obeunda deputatis. In quorum enarratione, compensata rerum magnitudine cum tempore quo illa recensabo, paucis me percurrisse vos iudicaturos non dubito. Illud in primis rerum natura vel lata lege fixit, ut à robore robur generetur, ab aquila similis avis, & à forti a constanti idem nascatur: & contrà nil existimamus fieri posse. Leopoldus cognomento s. Leopol
Pius, patre Leopoldo Marchione Austriæ na- di patria
tus est, familia vtriusque parentis illustri, & & paren
totâ diuini cultûs, & in qua duo præcipue
claruere, religio & populorum regimen.
Cui omnia pietatis munera adiunxit, & in
eo tenore perseverauit, vt animi modera-
tione & misericordia reliquos anteiret: Ma-
ioresq; suos orthodoxos tantò antecelluit,
quanto Pij cognomen, quo Leopoldus me- cur pius
ruit insigniri, cæteris præstat. Leopoldus cognomis
enim Pius vbiq; inscribitur, hocq; ei cog- natuſ.
nomen viuenti inditum est, quod post tre-
centos & quinquaginta ferè annos, quibus
in Domino quieuit, adhuc inconcussum

O R A T I O I N L A V D E M

inextinctumque manet, & æternum seruat
per secula nomen. hic ab infantia non se
delicijs aut voluptatibus quibus ætas illa
per maximè irretiri solet, neq; ijs quæ omnes
faciunt pueri se accommodavit, aut aliqua
ex parte corrupti inter regios luxus opesque
innumeræ : ab omnibus enim huiusmodi
*In carne
pter car-
cari e vi-
uere, An-
gelicum
est.* se abdicauit: & quod iam Dei riutu fas est
credi, inter tot rerum omnium delicias, so-
brium, continentem, abstemium, & in car-
ne quodammodo viuentem præter carnem
cerneres: & eosque, vt qui illius temporis
res gestas & huius incorrupti viri vitam con-
scribunt (qui quidem plurimi sunt dignissi-
mi scriptores) vnum hunc pleno commen-
dant ore, admirantur, extollunt, solumque
adolescentem dicunt earum rerum exper-
tem quas fert adolescentia.

Huic non equi, non canes præcipuum
fuere studium: sed diuina eloquia, veræq; fi-
dei cultus assiduus, cognitioq; studiosissima
placuere. Sæpius enim sacros codices inten-
tum

tum erat videre; nec à diuinarum rerum contemplatione seu operatione vacuum inuenire facile fuisse: Genitore vita functo, regni habenis hæreditario iure suscep^{tis}, populos ea moderatione animi gubernauit, vt eis non præesse sed prodesse curaret, & se rectorem & exemplum ad benè beateque viuendum subditis præberet. Quippè qui non eorum opibus (vt nonnullis regnantium mos erat) inhiaret, sed populum sibi à Deo commissum rectè, quietè, sanctè, ac æqua lance conseruare studeret: horumq; animas vnà cum sua innoxias, mundas & Deo gratas reddere, bonos propositis præmijs meliores efficere, summisq; honoribus afficere gauderet. In iure erga sontes administrando ità se habuit, vt nunquam misericordiæ fuerit immemor, iuxta illud: *Nolo mortem peccatoris, sed ut magis conuertatur & viuat.* Ità vt, cùm scele^{raco}erceret, à tormentis aut cæde semper abstineret: vt verus imitator Saluatoris habereatur. Vxore ei pari sanctitati ac moribus, Deoq; Max. ità iubente, anno M.C. VI. oblata Agnes

*Mortuo
patre, ve
se imprin
cipatu
gesserit.*

Ezech.

18 330

Im-

ORATIO IN LAUDEM

Agnes v.
 xor eius,
 Imperat-
 toris fi-
 lia.
 psal. 127.
 Contine-
 tia con-
 iugalis
 quæ.

Imperatoris filia, pudicitia insignis, & quæ
 viro sponte ad bona opera properanti calca-
 ria subderet. Et quod præcipuum munus
 mulierum dicit Iurisconsultus fœcundissima,
 liberos duodeuiginti enixa est, ita quod ex
 ipsa fœcunditate intelligi potest, verum Dei
 cultum, quo vir & vxor ducebantur, ipsis
 viuentibus hæc beatitudinis pignora non de-
 negâsse: vt illud verè testari possit: Vxor mea
 sicut vitis abundans in lateribus domus meæ:
 filij mei sicut nouellæ oliuarum in circuitu
 mensæ meæ: Eccè sic benedicitur homo qui
 timet Dominum. Inerat enim illi fœcun-
 ditati iuncta continentia quædam: & ita
 quod, vt diceret Hieronymus, non volup-
 tatis impetu, nec præceps ad ipsius fereba-
 tur affectum. Quoniam qui de genitura
 sunt authores, illud in primis adstringunt,
 vt longum post interuallum & cum sobrie-
 tate fiat commixtio: aliâs quoâd impoten-
 tiam aliter se copulantes, ebrijs decrepitis &
 infantibus eos comparari non est dubium,
 Auicenna teste & alijs authoribus medicæ
 artis.

artis. Quò fit, vt cùm hic Leopoldus suum ^{i. Tim. 4.}
vas, iuxta dictum Apostoli, cum omni san-
ctitate custodiret, non voluptatis sed pro-
creandæ sobolis gratia, & non aliter congre-
diebatur vxori.

Hi ergò sic sanctissimo copulati matri-
monio, mira cùm essent ambo prædicti bo-
nitate, ambo in redemptorem nostrum pi-
entissimi, nilq; indiès cogitarent, nisi quo
maximè pacto placere ac summo Deo gra-
tificari possent: concordes animo & vno spi-
ritu arbitrati rem gratam Deo altissimo fore,
si quam ære proprio sacram construerent
ædem, cui quæqué commoda & ministeria
præstò essent: beatæ Mariæ templum con-
dere, in eoq; sanctæ & approbatæ religionis
viros collocare decreuerunt, quorum pre-
cibus, beata Dei genitrice intercedente, sa-
lutis eorum æternæ felicitas impetraretur. Divinitg
ostendit
tur locus,
Et cùm de loco ædis construendæ cogita-
rent, miraculo datum est (vt in vrbe Roma construe,
de basili,
ca aptus.
de niue scribitur) diuina quasi voluntate ven-

M

tus

ORATIO IN LAVDEM

tus coortus, flammeolum Agnetis capite leuiter sublatum procùl ab oculis, in remota detulit loca: quod nono post anno, cùm relaxandi animi gratia vir Dei deambularet, oculosq; ad vepres verteret, conspectum super frutice illæsum & inuiolatum, lætabundus accepit. Deinde velut Deo iubente ædificatum templum, est beatæ Mariæ virginis dicatum, conspicuum & opulentum, situm in ripa Danubij octauo à Vienna lapide, duratq; adhuc nouum Claustrineoburgum cognominatum. Sed cùm eius templi fundamenta iacienda essent, proceres & magnates, qui cum eo aderant, illud monebant, ut ipse primum in fundamentis poneret lapidem. Verùm ipse studiosus humilitatis, eorum inanibus monitis subridens, Sacerdotum id esse muneris perseueranter affirmauit.

Nimirum accersitus Otho loci eius
Extrui-
tur Eccle-
sia colle-
giata in
honorem
Marie
virginis, Præpositus primus lapidem iecit, pòst alij subsecuti sunt. Finito opere, dotem dedit, pri-

gligentius ministrarent, Canonicos Regulares beati Augustini, sanctimonia vitae praeditos & fidelibus gratos, qui adhuc praesunt, substituit: conuocatis prius ad id opus Conrado Salisburgensi tunc Archiepiscopo, Raimario Episcopo Patauiensi, & Romano Gurcensi Episcopo, alijsq; non spernendis consultoribus. Deinde, ut fortius omnia tenerentur, ab Innocentio II. Pontifice maximo, sine cuius autoritate omnia irrita existimamus, Leopoldo per nuntium poscente confirmata sunt. Extant Pontificis illius literae, quibus ob præclarum hoc facinus, Leopoldi bonitatem ac fidem commendans, eum beati Petri filium reuerenter ac religiosè appellauit. Extat Pontificale priuilegium, quo Canonicis multæ conceduntur immunitates.

Eugenius etiam III. Pontifex Maximus Viterbij, & Urbanus III. successor Veronæ, literis Apostolicis, priuilegijs ac monumentis, pro confirmatis & benè gestis rebus, pro Leopoldi meritis post eius obitum habuere. Ita & Innocentius

*Curs san-
ctus Leo,
poldus B.
Petri fili-
us dictus.*

O R A T I O I N L A V D E M

sexus, cùm referre Leopoldum ob singula-
rissima eius in Deum benemerita in nume-
rum Sanctorum decreuisset, & iam super ea re
legatos in Germaniam misisset, increscenti-
bus bellis, efficere quod vehementer opta-
bat non potuit: vel, ut verisimile fit, pullu-
lante etiam Boëmica hæresi, coactus ab in-
Boëmica hæresis à Joanne Hus exci- cepto destitit. Is enim patria Leuionensis
inter maximos vtriusq; Iuris consultos aduo-
catus celeberrimus fuit, & cuius virtute Ec-
tatur. clesiæ patrimonium recuperatum est, medio
Aegidio Cardinali Hispano: cuius opera &
ingenio quàm plura præclara facinora tem-
pore suo peracta fuerunt. Sed ad rem redeo.

Alterum monasterium ordinis sancti Ber-
Alterum exstruit monasterium S. Leopol- nardi ædificauit sub titulo salutiferæ Crucis
in ualle nemorosa, duodecimo à Vienna lapi-
de: in quo quàm plurimi monachi & ministri
abundè aluntur. Instaurauit à maioribus suis
antè conditum, sed relicturnum Monasterium
Melicense, vi atq; hostili metu procùl abactis
& deletis hostium viribus atq; incursionibus,
ampliori

ampliori etiam fructu dotauit. Hæc Leopoldus, beatissime Pater, inter tot regni occupationes, ad thesauri cœlestis reconditoria viuus posuit, hanc sibi voluntatem delegit, his veris delicijs vsus est, hoc sibi ad futuram vitam iter aperuit: & in tam laudabili beneuiuendi tenore, & tam præclaris monumentis, M. C. xxxvi. salutis anno, orbe cessit cœlosq; migravit. Post cuius obitum idem Innocentius secundus Pontifex maximus, non vnis literis, paterna vt decet charitate, tanti viri vxorem & filios honestauit: & collato eidem Leopoldo benedictionis ac absolutonis munere, non exiguis laudibus ipsius sanctitatem prosequutus est. Accessit hoc amplum testimonium, atque pro dignitate Vicarij omnipotentis Dei prædecessoris tui, ad augendum Leopoldi gloriam & sanctitatem. Poscebant id insignia eius merita, poscebant id curæ, labores & vigiliæ, omni tempore pro incorruptæ religionis metu. Non enim aliter esse potuisset de tam integro & consummato erga Deum viro. Non

*Annus
obitus
eius.*

ORATIO IN LAUDEM

indiget profectò laudatore atque enarratore gestarum rerum is, qui ità se gessit, vt opera ab se palàm edita multis locis testimonio sunt, & cuius vitæ rumor in exemplar venerit. Refero vera, Pater sancte, non vano loquor, non vtor carmine ficto: adsunt enim præclara & non vulgaria monumenta,

Multorum & sic res ipsa fidem verbis præstat. Singulare monumentum Regumberti de probatissima Leopoldi vita, de sanctissimis moribus extat: nec non in Cœnobio Claustroneuburgensis vetustus inspicitur codex, in quo Leopoldorum familia summa cum veneratione, & præcipue præsentis Leopoldi natalis dies tenorq; vitæ legitur. Et in Monasterio Nouimontis altero Martini codice Prædicatorum ordinis, per temporum digestionem confecto, plurima de Leopoldo commemorantur. Idem testatur Andreas annalium Christianorum conditor. Sic & in alio codice Monasterij Neoburgensis Heroico hexametro, & carmine dactylico multa huiusmodi referuntur. Sic & in cœnobio Cælinensi Cisteriensis

tiensis ordinis liber seruatur, in quo miracula istius incliti viri leguntur. Idem non præterit Honorius non vulgaris author in monumentis Monasterij Cellæ Mariæ. Quid referam de libro temporum, quem de rebus Austriae Haselbach Theologus non mediocris digessit? Quid de vetusto codice nuperrimè reperto in bibliotheca Posoniensis Præpositi? cuius locupletissimus testis accedit Reuerendissimus Dominus Cardinalis sancti Marci, cui, cum tempore Sixti prædecessoris sanctitatis vestræ legatus Pannonijs præsideret, Leopoldi vitam eiusque mores integerrimos inspiciendi cura demandata est. Quid de Pij II. prædecessoris etiam sanctitatis vestræ, summæ doctrinæ viri, historiarum authoris, & vetustarum rerum indagatoris acerrimi, historia de Principibus Austriae, eò veriore quò ab homine ultimæ dignitatis & penè in terris diuinæ conscripta, dicam? Multa ille equidem de eodem Leopoldo grauiter, ornatè & accumulatissimè, ut sui moris erat, conscripsit.

Nam

Item Pij
II. quem
Aeneam
Syluum.
vocant.

ORATIO IN LAUDEM

Am habes beatissime Pater, de vita Leo-
poldi, moribus ac sanctissimis institutis,
& gubernandi suos probatissima ratione,
quæ non sine magna laude viuens exegit;
& quanti Pontifices prædecessores tui eum

Innocen-
tius II. S.
Leopoldi
contem-
poraneo,
quantie-
um fece-
rit.

munere benedictionis & absolutionis post
mortem condonato, talia, tanta, tam præ-
clara, sanctitatem omnia spectantia, de eo
prædicauit exempla, quibus non solùm per-
suadere nobis possumus, immò credere co-

gamur, Innocentium secundum non nisi pro
sancto Leopoldum habuisse. Restat ut sa-
cratissimæ vitæ iam memorata, non le-
ue testimonium adducam. Magna qui-
dem res est, quæ solùm in Catalogum san-

ctorum scribere compellit. Animaduerte
vitæ, in-
citatamēta
ad benè
operan-
dum.

obsecro, Pater sancte: hæc enim silentio præ-
tereunda non sunt, cùm scilicet incitamen-
tum sint cæteris ad benè beateq; viuendum.
Labor enim fastidium afferre non debet,
quandò laudabile & certum expectatur præ-
mium, maius æterna gloria dari non pos-
test:

test, & quidem rebus supernaturalibus se asserit. De miraculis loquor & præcipue Leopoldi, vt annalibus Germanorum latè & copiosè narratur; referre non piget, vt quæ illic latent, nobis aperta & velut ante oculos posita conspici & intueri possint. Et in eorum monumentis seruata hæc leguntur.

MVLier quædam Carinthia, immundo vexata spiritu, Leopoldi ope liberatur.

G Puer mutus nouem annis ex Herzogenburga vocalis fit. Alius captus manibus & pedibus conualuit. Præsbyter Her-bipolensis cæcus, relictis tenebris diem vidit. Innume-rabilia
miracula
S. Leo-poldi. Virgo icta fulmine, reuixit.

G Altera lapillo obcæcata, Leopoldi tumulo porrectis precibus, recuperat visum.

G Puer chiragra laborans, & officio manuum penitus carens, eiusdem ope salutem recipit.

G Eques quidam, gutture tumefacto ossibus crescentibus, ità eius miraculo libera-

N tur,

ORATIO IN LAVDEM

tur, vt sine cicatrice vel alio signo liber factus fuerit.

*Egregiū
sanè mi-
raculū.* **A**Lia mulier ære alieno grauis, cùm à creditoribus vehementissimè vrgeretur, destituta soluendi spe, Leopoldi tumulum adiit, ibique non sine magno dolore gemuit, numini se commendans. Auditæ fuerunt preces, & vox auribus quiescentis intonuit, vt domum repeteret, & scrinum aperiret, quo inuentura erat satisfactionis debiti schedules: quod vbi inuenit, domos creditorum, qui & Christiani & Iudæi erant, petijt, vt chartas obligationis redderent. Qui responderunt, se dedisse cuidam vestibus cœlestinis induo, & qui debita soluerit. Tunc statim exhilarata mulier, apertissimè intellexit Leopoldum fuisse, à quo mortales plurima miraculorum beneficia & assiduè accipiunt. Sed longè maiora multoq; præclariora fecisse constat Leopoldum, quæ omnia literarum monumentis mandata, tunc interière, cùm Monasterium Neoburgense incendio

dio conflagravit. Circa quorum solennia <sup>Multa
eius pre-
clarè ge-
stæ incen-
dio perie-
runt.</sup> et si complura in medium adduci possint, loco & rei, quam sum explicaturus forte non conuenientia, potissimum in his quæ ad fidem, ad grauitatem, ad constantiam, ad concordiam testium spectant: cum sint accuratè diligenterq; discussa ab ijs qui summæ rei præfuerunt, pro præpositis consultò præterire statui. In his etenim adsunt Leopoldi miracula non à leuibus mulierculis, non à senibus deliris, non à corruptis, non ab inconstantibus, sed ab hominibus fama & integritate præditis: non gratia, non amore, non prece, non pretio, non vi, non metu, nec denique vlla spe, pro veris comprobata. Accedit ad hæc testium multitudo in vnum idemque consentiens: quæ vulgata fama Leopoldi mores, fidem, iustitiam, religionem, pietatem, constantiam, integritatem, sanctimoniam vitæ, testantur abundè.

Quæcum ita sint, absq; prædictorum in singulis repetitione, ad enarrationem deueniam

miraculorum, ex quibus sanctitas hominis facillimè percipi potest. Et cùm illa recentissima sint, & quæ nostra vedit ætas, centum & nonaginta miraculis corroborata, Reuerendissimo Domino sancti Marci tunc ut suprà legato: paucis absoluam, præclariora duntaxat explicans. Reliquorum numerum in medium afferens, nec ea penitus exhaustam, sed degustantis more percurram.

AGNES vxor Ioannis Ausman, annos nata sexaginta, quintus testis, ab infantia post quartum decimum diem, immenso capitatis dolore tribus diebus excruiciata, medicorum & omni humana spe destituta, precibus emissis, nuncupato ad Leopoldum voto, soluto, libera fit, & statim ac si nunquam illa aduersa laborasset valetudine, nec amplius tali morbo affecta est. Hoc testatur ipsa super decimo nono articulo, quod post mortem Leopoldi varijs claruit miraculis, existimans id alio modo accidere non potuisse. Et hoc anno M. cccc. lxi. circa Pentecosten.

Quædam mulier dolore cum pitié libera ratur.

Alia

Alia Mulier, Quadragesimus octauus item anna testis, ingenti capitis dolore vexata, & cui iam portio sinistræ partis oris maxima cum deformitate defecerat, quatuor mensibus destituta spe medicorum, nuncupato voto, conualescere cœpit, soluto, libera fit.

G Hoc testatur & ipsa eodem anno.

VO^LFGANGVS Patauiensis, Septuagesimus sexus testis, dolore dentium viginti annis affectus, ita, quod singulis annis quandoq;
viginti continuos dies non sine magno ge-
mitu præteriret, audita fama Leopoldi, voto,
emisso statim liberatur, nec vnquam am-
plius tali morbo laboravit. Et hoc anno Alius quis
dā à do-
lore den-
tium li-
beratur.
Sexagesimo septimo, in die Cinerum, qua
die incremente dolore, completo voto sa-
num se vidit.

VALENTINVS Patauiensis diœcesis, testis
cxxii. annis duobus laborans ingenti ca-
pitis dolore, & cum septem hebdomadibus
somno caruisset, adhibitis quibuscumque &
non sine impensa medicis Christianis & He-

O R A T I O I N L A V D E M

*Item ali-
us à dolo,
recapi-
tatur.* bræis, quos adire potuit, tandem precibus
porrectis ad Leopoldum liber fit.

GHoc testatur ipse, in medium adducens
quām plures contestes, affirmans nullo modo se
liberari aliter potuisse, & hoc anno Sexagesimo
octauo, circa Resurrectionem.

*Quidam puer cura turā ru-
ptura.* **V**OLFGANGVS Patauiensis, Septuagesimus
sextus testis, infantem filium quatuor-
decim diebus laborantem dolore tumefa-
ctionis inguinum & ruptura, indiēs languo-
re excrescente, voto nuncupato statim libe-
rum vidit, circa Natiuitatem Domini anno
Sexagesimo octauo. Sic deponit ipse, ad-
dens se non manifestantem citatum ab hoc
à Commissarijs, puerum vidisse flentem & se
torquentem dolore vehementissimo, per-
suadensq; sibi hæc accidisse, quod non mani-
festasset, Commissarijs retulit, domum dein-
dè rediens, lātum ac ridentem puerum vidit.

GAlius dimidio anno passus rupturam à
die Natiuitatis, (quod indicum est morbi in-
curabilis) mater decurrentis ad benemerita
Leopoldi,

Leopoldi, sanum puerum vidit. ¶ Hoc te- ^{item}
statur eodem anno mater fuisse, contestem ^{alios.} habet
vnum.

ANNA vxor Stephani, puerum habens an-
norum septem, in quartum mensem suæ ^{item}
natuitatis fractura inguinum laborantem, ^{alios.}
quatuor verò mensibus excrescente dolore,
ità quòd niger quandoq; vt mortuus videba-
tur: nuncupato voto in die Simonis & Iudæ
anno Sexagesimo nono, dum arbitraretur fi-
lium mori, sanum & statim liberum cōspexit.

¶ Mulier non valens medium acus partem
manu sinistra extrahere, vehementissimo do-
lore cruciata, eodem anno inuocatione sola
libera fit. ¶ Hoc testatur & ipsa.

ELISABETH eiusdem diœcesis, viginti annis ^{Mēstruo,}
menstruis propè exanimata, meritis Leo- ^{sa cura-}
poldi libera fit anno Sexagesimo nono. ^{tur.}

¶ Mulier octo annos sanguinis fluxu excru-
ciata, expertis varijs medicorū curis, ad tumu-
lum, Leopoldi proficiscitur: vbi statim cessat
fluxus, & ab ea hora testatur ipsa nescisse mor-
bum illum,

Duos

Mulier à
sangu-
nis fluxu
libera-
tur.

ORATIO IN LAVDEM

Duos alios similiter morbo laborantes,
ope Leopoldi liberatos, testibus comproba-
tur.

Itēm tres in partu laborantes adiuvantur. **M**AGDALENA Georgij Patauiensis vxor gra-
uida, Quinquagesimus quartus testis,
cūm ob nimium tumorem ventris ingenti
dolore vexaretur, superuenientibus & men-
struis, iam & à medicis & ab obstetricibus
saluta desperata, implorata ope diuī Leopol-
di, nuncupatoq; voto, marem peperit, sta-
timq; & tumore & dolore liberata est, anno
Sexagesimo sexto circa natuitatem.

G Hac contestes habet duos.

Sic & aliæ duæ in partu nimium labo-
rantes, eodem morbo liberantur, & faciles
enixæ sunt.

Itēm alia à dolore ilium curantur. **E**LISABETH Stephani vxor, dolore ilium ex-
cruciata, iam menses sex varijs medico-
rum remedijs frustrà expertis, ad Leopoldum
confugiens, eiusq; numini se commendans,
quod tām diù à medicis nequuerat, post
tres

tres dies quām sese commendauerat, à diuo
sanitate recipit.

MARTHA Patauiensis ex cholica laborans
iam biennij interuallo, manibus ita im-
becillibus ac propè stupidis, vt earum utimi-
nisterio non posset, ab eodem diuo Leopol-
do, ad cuius auxilium opemq; confugerat,
fit incolumis.

THOMAS Patauiensis, Sexagesimus quar-
tus testis, vir & nobilis & prudens, no-
uem menses manibus ac pedibus stupidis,
quos contractos vulgò vocant: quam neq;
apud medicos, neque apud balnea potuit,
apud diuum Leopoldum medicinam salutis
inuenit, anno Sexagesimo.

Mulier per sedecim annos lecto de-
cumbens, manibus pedibusq; contracta,
cūm nulla posset medela saneri, omni huma-
no auxilio desperata, ad tumulum Leopol-
di deducta illicò sospes euasit.

ANNA Ioannis Patauiensis vxor, Centesi-
mus decimus quintus testis, manibus Item con-
tracta.

O

item

item pedibusque morbo implicitis, ad sepulchrum diui Leopoldi delata, factis precibus, saluteque impetrata, paucis post diebus omnem morbum doloremque deposuit, anno Sexagesimo secundo.

*Item duæ
alia
agra.*

Eodem modo Dorothea Ioannis vxor ita phrenesi acta, ut suorum neminem agnosceret, vincita manibus pedibusq; nè quid illo furore impulsa mali committeret, ad sepulchrum Leopoldi delata, quod ut faceret, in somnis admonita erat, voti rea facta est.

G Hoc de se ipsa testatur.

Item alia **L** Vdouica proba mulier, post editum infantem mente capta est, postque menses quatuor ad eiusdem diui sepulchrum cum delata esset, pristinæ restituta est sanitati.

G Mulier pedibus podagra laborans, nuncupato voto, conualescere cœpit: completo, salutem recipit.

*Duo cu-
rantur à
podagra.*

G Alterius ab eodem morbo affecti undecim annos, modo tribus mensibus, modo sex

dō sex excruciatī, lecto se continentēs, emissō
voto, cessat dolor: completo, nullus fuit,
itā ut quid podagra esset nesciret.

Testis est ipse.

VRSVLA quartus testis, vidisse se olim di-
cebāt nouem annos puellam natam, cui ^{Alia ab eis} ^{pitentico} ^{morbo.}
nomē esset Elisabeth, itā epileptico affectam
morbo, ut deciēs, sāpē duodeciēs in die
corrueret: eam deindē ad sepulchrum Leo-
poldi curru euectam, habitis de more pre-
cibus orationibusq; , & conualuisse, & viro
traditam pueros aliquot peperisse. Sex con-
testibus hoc probatur, Anno Sexagesimo
nono, & si legum authoritate, optimis ra-
tionibus ad probationem miraculorum te-
stis de se ipso quis esse possit: nullo etiam
conteste adhibito.

ANNA quoque mulier, vxor Stephani,
vicinam habere se dicebat, cuius filius ^{Aly} ^{sep-}
tem. suprà dicto morbo, cùm iam per annum
laborasset, auxilio Leopoldi sanatus est.

ORATIO IN LAVDEM

GAlios itèm sex eodem morbo implicatos, eodemq; modo sanatos, memoriae proditum est.

DOROTHEA Patauiensis, continua vexata febre, atque hydropisi, menses quinque non sine ingenti dolore brachij, apud sepulchrum Leopoldi salutem inuenit.

Duo cu-
rantur à
febre. **G**EORGIVS Patauiensis febre implicitus, & iam Ictericus, atq; adeò pauper, vt quotidiano labore indiès sibi victimum compararet, ope Leopoldi liber factus est: quòd vxor Barbara primæ operæ mercedem diuo vniisset, idque Georgius comprobâisset.

Bis cura-
tur egra
mulier. **D**OROTHEA Pauli vxor, febre oppressa, idque menses octo, cùm se ad Leopoldi sepulchrum voti suscipiendo gratia contulisset, primo die magna parte morbi leuata domum redijt. Postero die maiore virium robore, tertio nullo omnino affecta morbo, omnibusque viribus recuperatis, vota persoluit.

Eadem

Eadem post aliquot annos, cùm in gravissimum morbum incidisset, omnibus membris manca atque contracta trium mensium interuallo, diui Leopoldi numine invocato, in pristinam redijt sanitatem.

HO^LFRINGVS quartana correptus, cùm menses sex tædio morbi affectus, non solùm medicorum opem implorâisset, sed etiam ad nonnullorum diuorum numen confugisset auxilij gratia: postremò à circumstantibus admonitus, vt sese diuo Leopoldo commendaret: voto nuncupato, quartanam fugauit: isq; imposterūm quid febris esset, non amplius se scisse affirmauit.

MICHAELM idem Leopoldus non solùm febre, sed etiam multis alijs morbis inuocatus liberauit.

T Mulier anno continua exagitata febre, modò bis, modò ter, modò quater, in eam incidens valitudinem, tumefacta paralyssi, eodē liberatur numine. **T** Sic testatur & ipsa.

ORATIO IN LAUDEM

¶ Alios sex diuersis febrium generibus implicitos, à Leopoldo liberatos memoriæ traditur.

¶ Mulier quædam pestilentî morbo affecta tribus partibus corporis, octo dies per indeam cùm duxisset, pro mortuaque habetur, viso per somnium Leopoldo, salutem recepit.

Item sex
à pesti-
lentia.

¶ Alij idem quinque eodem affecti morbo, eiusdem diui auxilio se curatos esse teſtantur.

Adolescentem aqua feruenti in faciem perfusum, cui maxima deformitas perpetuò duratura videbatur, liberauit Leopoldus.

Benigni-
tas san-
cti in poe-
nitentes.

Quidam per belli tempora consensa naui profecti ad cremandum Monasterium Nouiburgense vnâ cum oppido, subita tempeſtate acti, cùm iam perituros se intelligerent, facti pœnitentes, inuocatoque Leopoldo, naui ad litus appulsa, statimq; ceſſante procella, liberati sunt.

Mathias

MATHIAS Furberger Patauiensis diœcesis, cùm ad persoluendum votum , quod pro recuperata salute filiolæ suæ beato Leopoldo emiserat, cum vxore filijsque duobus & eadem filia sanitati restituta , qui curru vebantur, secus Danubij ripam pergeret, euerso curru præcipites equos, ipsamque familiam per declivium montis eo impetu ruentem vidit, vt ab ijs etiam qui aderant collisa omnia eorum membra cùm à curru, tūm ab ipsis equis existimarentur. Ille verò, qui iam semel in salute filiæ diui auxilium expertus fuerat, idem pro vxore totaque familia saluanda numen implorauit: voto emissō, in vallem quo quadriga ruerat descendit, suosque omnes reducens, contra omnes naturæ vires, non nisi numinis fauore gratulabundus amplexus est.

Sic Mathias ipse, sextus testis, & Florinus famulus affeuerārunt.

stupendum miraculū,

JOANNES Scholasticus , Patauiensis diœcesis, annos Quadraginta natus, pedibus mani-

ORATIO IN LAUDEM

Captiuus à vinculis & carceris soluitur. manibusque ligatus & catenis, equidem & ab hostibus unoq; pede ad currum adstricto, adeò, quod non sine ingenti dolore pedum & carnium ruptura, decurrens ad benemerita Leopoldi, liber à carceribus, à gemitu & catena fit. Iureiurando firmat, hoc non nisi miraculosè fieri potuisse.

Claudia ambulat. **C**ATHARINA vxor Nicolai Patauiensis, Nonagesimus nonus testis, non nisi adiuta baculo valens pedibus se mouere, absoluto voto, sana absque aliquo praesidio domum redijt, anno Septuagesimo.

Et hoc miraculosè factum testatur & ipsa, contestem habens unum.

IOANNES Fracher Patauiensis, centesimus, quadragesimus secundus testis, duobus annis non valens ambulare, pede sinistro laborans nimio dolore, nuncupato voto & completo, sanus fit, anno Septuagesimo, in Quadragesima.

Item duo alij.

IOANNES Patauiensis, annos natus Sexaginta, filium habens claudum à nativitate, casu

casu accedens ad tumulum Leopoldi, precibus & lachrymis nuncupato & completo voto, sanum vidit filium, anno Septuagesimo primo.

G Sic testatur **E** ipse, addens hoc non nisi miraculo ascribens.

ELISABETH^a testis accita ad miracula Leopol- curatur post castigatioē mulier.
di, cùm rem negligeret, nec se iureiuran-
do pateretur adstringi: subitum dolorem
sensit, calore amissō, statimq; pœnitens &
diuo se commendans, pulso dolore sana fa-
cta est.

Presbyter cum laicis quatuor vi tem- Pericli-
pestatis acti, ab eodem diuo, cuius numen
suplices inuocârant, periculo erepti sunt.
tantes lie-
beran-
tur.

G Itèm tres alij idem passi, eodem modo liberati, diuo vota persoluerunt.

ANN^a Patauiensis, per triennium paraly-
tica, ad tumulum profecta Leopoldi,
sanatur.

P

Itèm

ORATIO IN LAVDEM

Quatuor
paralyti-
ci.

¶ Itèm Michaëlem quendam per trien-
nium in lecto cubantem.

¶ Itèm Matthæum eodem morbo la-
borantem, insupèr & lumine captum,
cùm ceræ imagunculam voulisset, reddidit
incolumem.

MARGARETHA vxor Stephani eodem mor-
bo implicita, ab eodem Diuo libe-
ratur.

VCAS annos natus Sexaginta luminibus
captus, idq; per annos quatuor, ductus
ad tumulum Leopoldi, recuperato visu do-
mum redijt.

Multo cœ
cis. Leo-
poldi me-
ritu vi-
dens. ¶ Mulier quædam per quatuor hebdo-
madas excæcata, cùm nulla posset medico-
rum ope curari, voto completo quod ad
Leopoldum emiserat, visum recepit.

¶ Infans præ dolore oculorum per
octo dies excæcatus, si quando aperire ocu-
los tentabat, è palpebris eius sanguis exi-
bat,

bat, pluribusque per parentes remedijs frustra expertis, tandem diui Leopoldi auxilium implorantes, filij salutem impetrarunt.

G Hoc Elisabeth mater testatur, contestem habens unum.

Pari modo Ioanni per octo dies nihil videnti idem diuus sanitatem lucemque restituit.

G Item, puerum cui tuberculum carnis sinistro oculo erat innatum desperata salute ab omnibus, inuocatus Leopoldus sanauit.

G Mulier quædam triennio dolore oculorum afficta, postremò cæca facta, à Leopoldo liberatur.

G Item, quatuordecim alij diuersis oculorum morbis afficti, ab omni penitus morbo fiunt immunes.

O R A T I O I N L A V D E M

ST EPHANVS puer septem annorum , nec audiens , nec ingrediens , eodem nomine invocato sanitatem recepit.

GMulier ob infirmitatem , quam in ore perpetua fuerat , per sex annos nullum recte ut intelligi posset proferens verbum , voto completo examissim vocalis euasit .

surdi & Adolescentula per integrum annum mutu-
muti au- diens , surda & cæca iacens , diuo Leopoldo se
diunt & commendans , pristinæ restituta est sani-
loquun- tur .
tur.

G Alius à natali die mutus delatus ad tumulum Leopoldi , loqui incepit .

B ARBARA duobus mensibus muta surdaque , pristinæ saluti à Leopoldo restituitur .

G Alium decem annos mutum liberauit Leopoldus .

vidēsne **G**EORGIVS Hister , per mensem surdus . Item
Lectoris sol Thomas : Item duo alij à diuo Leo-
uenda poldo auditum receperunt .

Quidam

Quidam cùm auditu per mensem caruisset, nec humano remedio curari valeret, ad merita decurrens Leopoldi, votum emisit sanusque effectus: spredo voto, in eundem incidit morbum, reiterato voto, conualuit.

IOANNES Ruperger Mirbergaforensis, in carcerem coniectus, vinculis implicitus manibus pedibusq; , inuocato Leopoldo, miro modo carcerem egreditur, loco ità angusto quo excendum fuit, vt capax hominis non esset: triplicem murum transit, lacunam aquę superat, nulla arte, nullo humano ingenio superabilem. Liberatus, numinisque oblitus, voto non persoluto, anno pòst in eundem carcerem coniicitur, ijsdem vinculis vincitur: in quibus menses quatuor habitus, iterato quod neglexerat voto, iterum liberatur. Tanta est Dei optimi maximi clementia, vt ne spretus quidem spernentem non deserit.

S Idem Leopoldus alium in carcerem coniectum, arctissimis vinculis liberauit.

PVer paruulus decem & octo fermè mensium, cùm in scapham semiplenam aquæ cecidisset, atque in ea dimidiæ horæ spatio permanfisset, pedibus cœlum versùs directis, à matre Barbara & Petri vxore inuentus, ac domum Annæ vicinæ relatus, dūm pro mortuo deploraretur, afflcta mater Leo-
*Mortuus
reuuiuscit.* poldi opem atq; auxilium implorauit. Cui cùm pro salute pueri imaginem cæream voulisset, puer confessim quasi à morte ad vitam reuocatus, mouere se atque ad matrem respicere cœpit. Deindè consurgens ad persoluendum Diuo votum mater cum filio profecta est.

G Testis est Barbara mater, contestem habens unum.

CATHARINA filium Petrum habuit, duos natum annos: Is in aduersam incidens valetudinem, quatuordecim fermè dies duxit inedia, nullo neque cibo neque lacte gustato. Itaque cùm eius salute desperata, iam quæ ad funus necessaria erant, pararentur,

tur, miraculorum diui Leopoldi recordata mater, eius nomen inuocauit: Quo facto, delatus puer ad sepulchrum diui, & risit & cibum cœpit.

T Alius item puer annorum duorum, vi Tres puer
rimorti
proximè
reuales-
cunt. ingentis morbi pro mortuo deploratus, inuocato à patre Ioanne Viennensi diui Leopoldi numine, statim reuixit.

Eodem modo puer aliis pro mortuo habitus, à diuo Leopoldo vitam recepisse affirmatur.

Infantula quædam, ob ægritudinem per tres dies amissa loquela, semimortua decumbens, cum iam parentes breui eam morituram crederent, voto à matre emisso, quod ut faceret in somnis fuerat admonita, quam primùm loqui cœpit, ab omni penitus ægritudine liberata.

Per grauissima correptus infirmitate, ad extremum ita debilitatus, ut mori crederetur: cum oblationem quandam pro salute filij diuo Leopoldo youisset mater, ab ægri-

O R A T I O I N L A V D E M

ab ægritudine liber fit. Matre verò non offerente quod promiserat, idem puer iterum in acutissimas incidit febres: reiterato voto perfecteque adimplete, peroptimè conualuit.

Itēm dūo
alij mor-
ti proxi-
mi. ¶ Idem Leopoldus mulierem quandam lepra liberauit.

A Dolescens à seipso vulneratus, incisis ut iudicabatur venis, repertus in lecto, mortuusque ab omnibus iudicatus: cùm vltrà horam nullum vitæ signum in eo appareret, emissò à matre voto, orationibus pristinam adeptus est valetudinem.

Itēm ali-
us. ¶ Hoc de seipso testatur. Contestes sunt parentes.

Itēm alij
13. Sic & alios tredecim morituros, ad pristinam bonam valitudinem redactos monumentis traditur. Sed quid de morituris dicam? Quando etiam defuncti vita, raro mirabilique Dei optimi maximi experimento,

rimento, positis Leopoldo votis, restituuntur.

ELISABETH Octuagesimus primus testis, super decimo nono articulo, quo quæritur quid de Leopoldi miraculis noscatur: se vidisse affirmat puerum super altare positum ante monumentum Leopoldi, vbi aderat magnus gentium tumultus, nigrum, & omni iudicio exanguem, exanimemque; & precibus porrectis à nonnullis numini, viuum vidisse. Hoc & alij sex eiusdem loci indigenæ, addentes eum vidisse dūm puteo extraheretur, nigrum ut suprà, & in Ecclesia, & si diuersis verbis, eadem tamen sententia confirmarunt.

Testes in hoc deposuerunt omni exceptione maiores.

PVer alias trimus, Wolfgangus nomine, eiusdem loci flumine lapsus, vbi aderant molenæ, perquisitus inuentus est: Semonit à loco vndē ceciderat, quantum bīs emissa valido arcu sagitta spatij complet, nullo

Quiuaci-

*puer sub
mersus
reuiuis-
cit.*

O R A T I O I N L A U D E M

Itēm
alio.

viuacitatis in eo apparente signo: mater verfa ad Leopoldi benemerita, nuncupatis votis, restitutum puerum ad primam vitam conspexit. Historia hæc non caret testibus. Nām & pueri parens Fridericus, super dicto articulo se vidisse testatur, & interfuisse dum rueret, multis & clericis & laicis videntibus, prout suprà. & hæc anno Millesimo, Quadrageſimo, ſeptuageſimo, mense Septembris.

Sic & alij duo ſuper circumſtantijſ & interrogatorijs legitime responderunt.

Itēm
alio.

Puer pro mortuo habitus, cùm ad ſepulchrum beati Leopoldi delatus eſſet, ſubito miraculo vitam recepit. Hoc Barbara quinquaginta annos nata fœmina grauis teſtatur.

Alius puer trimus, Fridericus nomine, cùm in puteum decidiffet, ac per horam propè medianam mansiffet ſub aquis, eductus ē puteo frigidus & niger, nullumque indicium vitæ toto corpore præ ſe rens,

rens, tandem effusis à matre precibus ad omnipotentem DEVM, beatumque Leopoldum, pristinæ saluti restitutus est.

G Bonneuer ser uxor Ioannis, & altera uxor Laurentij Salisburgensis Diœcesis, hoc fuisse & vidisse testantur.

Alius in ipso partu per horam, post partum verò plus, pro mortuo deploratus, cùm nulla iam de eo spes esset, precibus porr̄ectis à matre ad Leopoldum, timente furem viri, nè crederet negligentia sua hoc peractum, repente & spirare & viuere cœpit.

G Hoc Dorothea uxor Guilermi Patauiensis firmat.

DOROTHEA UXOR Guilermi Patauiensis diœcesis, non sine ingenti dolore omnibus videntibus eam ferè mortuam, & puerum peperisse mortuum, eodem numine liberatur. Infans se mouere cœpit, & liber fit.

G Hoc mater, obstetrices duas & alias contestantur vicinae.

O R A T I O I N L A V D E M.

Per quidam septem annos natus, in pro-
fluentem cadens, ac per duas fermè ho-
ras in aquis iacens, nullis succurrentibus,
cùm ea die ludis festiuis ferè totus populus
concurreret: perquisitus tandem hasta, sub
ponte repertus est: extractus, & ad domum
portatus, nullo vitæ signo apparente: cùm
feretrum iàm luminibus accensis paratum
esset, ad Leopoldum per matrem voto e-
missò, illicò mortem cum vita commuta-
uit, multis videntibus, ac Deo & beato Leo-
poldo gratias agentibus.

Alius
submer-
sus vita
restitui-
tur. **G** Hoc Margaretha Friderici Patauiensis,
annos quinquaginta natæ testatur.

Alius
mortuus
reuiuis-
cit. **G** Alius puer Viennensis, statim editus,
plusquàm hora media mortuus iacens, cùm
pro eius salute ad beatum Leopoldum factæ
preces essent, quasi tum primùm anima in
corpus infusa, datam iterùm vitam, ad mul-
tam perduxit ætatem.

VIrus Viennensis Oppidanus ætatis anno-
rum quinquaginta, hoc firmat cum cir-
cumstantijs ut suprà requisitis.

O gra-

O gratiam homini benemerito gratis datam. O diuinæ potentiae munus inæquabile: quo nostra quoque secula in posteriorem felicem recordationem, non sine religiosa admiratione venire potuerunt, nihil enim tantum ab oculis hominum natura remouit, nihilque tantum ab animis prudentium alienum esse constituit, ut aliquando diuina fauente gratia in mentes oculosq; omnium redire non possint.

Q Vidam vxori irascens, quod ad Monasterium Claustroneoburgense, veneratione beati Leopoldi, Martis post Palmarum diem quotannis eleemosynam panis, vini & trium obulorum accepturis obtulisset, in hæc verba prorupit: Utinam eleemosyna viueres: nè quod auferres, habuisses. raptisq; continuò, quæ pauperibus destinauerat illa, domum reuertens, eo pane degustato, mandendo assumptum, neque deglutire potens, in lectum se contulit. Vbi hac illac diù circumvolutus, præcluso spiri-

ORATIO IN LAVDEM

Cœlestis
 vindicta
 in teme-
 rarium
 obrecta-
 torē pau-
 perum. tu occubuit: vt facile intelligamus, etiam
 otiosa verba vindicem habere Deum: neq;
 impunè in illos, qui de se benè meriti sint,
 admitti nefarios sine animaduersione con-
 tumaciter permisisse: atque eius rei testis
 eiusdem filia est.

Sed iam habes, Pater sancte, quid seden-
 te Sixto Pontifice maximo prædecessore
 tuo, à Reuerendissimis Dominis Cardina-
 libus in tam pium opus deputatis sit, Reue-
 rendo Domino Vicecancellario referente,
 cuius rei minimè, vt opinor, Sanctitas tua
 oblita est, cum unus è sacro consistorio tunc
 esset. Idq; iam omnes accepisse reor, quibus
 parentibus ortus Leopoldus sit, quam præ-
 clari, quamq; illustres: quantum diuinis in-
 cubuerit: quonam pacto, extincto patre, se
 gesserit: quemadmodum leges iustitiamq;
 coluerit, matrimonij seruauerit iura, quas
 ædes construxerit sacras: quanti eum fece-
 rent prædecessores tui, & dum vixit, & post-
 quam è vita migravit. Habes & miracula,
 testimo-

summa
 virtutū
 sancti
 Leopol-
 di.

testimonia vitæ, tūm magna, tūm maxima,
& quæ priòr, & quæ nostra vidit ætas: qui-
bus quām sanctus, quamq; Deo fuerit acce-
ptus, demonstratur apertè: & quæ ad ob-
seruandam æternitatem, vir magnus &
totus Dei exegerit. Poscebat hominis
altitudo longiorem orationem: materia
suppeditabat, quām ingentia implere vo-
lūmina. Ego verò morem illorum, qui
paucis calculis innumerabilium fermè re-
rum summam complectuntur, his paucis
exegi.

Defecissent aliter latera, & lingua com-
pressa obmutuisset: obseruantiaq; benè me-
ritorum tanta apud te est, vt cùm intelligis
quempiam æternitatem promereri, illicò tua
bonitate id confirmes. Iàm virtutes ipsius
Leopoldi, quas creator omnium etiam mi-
raculis comprobauit, à Dei Vicario, qui
solus in terris es, asscribere in numero San-
ctorum iure meritoq; exposcunt, expectant-
que.

Ad

ORATIO IN LAUDEM

S. Leo-
poldi no-
men quā
sit cele-
bre.

Ad quæcunque enim loca Leopoldi nomen peruenerit, pro sacro sancto veneratur & colitur, idq; non simpliciter, prout à non nullis fieri consueuit, sed indelebili atque inviolabili titulo sanctus Leopoldus appellatur & pro sancto habetur. Quæritur tamen pro laudabili consuetudine solennitateque à sacro sancta Ecclesia introducta, Sanctitatis Tuæ nutus, quo absque nil tutum, nil stabile, nil denique sanctum creditur. Id exigi mea oratione non existimes velim.

Nàm in primis Christianissimus fidei nostræ totiusq; religionis orthodoxæ verus, legitimus, indubitatus defensor Fridericus Imperator Augustus, à quo eius bonitate nihil adhuc perperam peti audiuimus: nec verò idcirco tantum, quòd ex sanctissima Leopoldi familia Australi ducat originem, verum etiam vt Deus in suis glorietur creaturis, eius filius Maximilianus Austriæ ac Burgundiæ Archidux inuictissimus, patrem fortitus est Cæsarem. Sic inclytus Hungarorum

rum Rex, cæteriq; Principes catholici illarum prouinciarum , & denique omnes eorum populi, nutum , vocemque sanctitatis tuæ sitibundi cupiunt, præstolantur, expeçtantque. Quid enim his testibus magis in mundo dari possit non video. Magna profeçtiores est, vt mortales, Deo propitio & fauente, gloriosissimos & cœlestis titulos benefaciendo sibi quærant. Iam tempus est, iam te sic velle conspicimus & tenemus omnes: ut tua videlicet hac cœlesti voce Leopoldum, qui cum iam in cœlis sanctus sit, etiam in terris sanctum esse declares sanctissimo tuo decreto, longa hominum expectatione optato. Diù mortales hoc in augmentum fidei, in monumenta Romani & Ecclesiastici ritûs, in gloriam æternitatis quam nimio ardore exposcunt, & vt benefactis longo labore quæsita iam præmia declarentur.

*Rogat
orator,
eum in
numerū
sanctorū
referri.*

M

Marchio gratae Deo , lux o stellantis olympi,
Sydereu o speculu, Leopolde precantibus adsis.

Corripiat nostram ut vitam de somite lapsa
Scintilla ethereo, renouatis moribus vtrò.

V

BVLLA
INNOCENTII
 VIII. PRO D. LEO
 POLDI CANONI-
 ZATIONE.

CAPVT V.

INNOCENTIVS Episcopus,
 Seruus seruorum Dei, ad perpetuam
 rei memoriam, Sacrosanctam ma-
 trem Ecclesiam astitisse à dextris psal. 44.
 Dei, Reginam in vestitu deaurato, circunda-
 tam varietate, non abs re per Prophetam tradi-
 tur. *Regina equidem, qua illi Regi Domino,*
 per quem Reges regnant, & principes iustitiam
 faciunt, desponsata sit, unica eius columna, lu-
 na perfecta, in aeternum arcturus. Per gyrum
 nocturna spacia perenni lumine illustrans Lucifer,
 qui nescit occasum. Aurora hic in crepus-
 culo caligantis seculi coruscans, & in diem

lucidum in Regno cœlorum sese, diffundens. Regina quidem illi seruat, cui seruire regnare est: illi fidem habeat, illi se totam committat. Regina quidem Christi fideles sub umbra alarum suarum ex terreno carcere ad regna cœlorum perducat, ubere de cœlo pleno lactet, atq; ine-
briet, ex multis cruminis nos eripiens, regni cœlestis cum Christo Domino participes efficiat. In vestitu (inquit) deaurato, vestimentum Ecclesia, sanctam fidelium vitam esse profite-
mur.

Nam sicut tota Ecclesia vestimentum est Christi Redemptoris nostri, ita fideles quoq; eiusdem Ecclesia vestimentum esse arbitramur. Vestimentum scilicet non habens maculam per peccatum, neq; rugam per duplicitatem, sed per Injustiam mundum, per simplicitatem cordis ten-
sum, vestimentum innocentie, quam homo à D E O plasmatus accépit, male à serpente persua-
sus perdidit, ad quam recuperandam, pœnitentia & Dei misericordia induimur vestimentum deauratum, splendore sapientie aureo perlucens. Clara est enim sapientia, que nunquam mar-
cescit,

cessit, facile videtur ab his, qui eam diligunt,
 & inuenitur ab his, qui eam quarunt. Doctrrix
 est discipline DEI, electrix operum illius, qua
 nihil locupletius, quæ operatur omnia, artifex
 omnium, quæ apud turbas claritatem, & hono-
 rem apud seniores præstat, vestimentum deau-
 ratum perfectione auri, idest iustitiae, qua nihil
 humano generi est utilius, dilectione disciplinae,
 ex qua Custodia legum emanat, legum au-
 tem corruptio, consummatio est incorruptionis.
 At vero incorruptio facit nos esse DEO proxi-
 mos: Per quam beatitudo aeterna vita à nobis
 comparatur.

Circundata Ecclesia dicitur varietate gra-
 tiarum, administrationum & officiorum, iuxta
 verbum Apostoli: Diuisiones gratiarum sunt,^{1. Cor. 12}
 Idem autem Spiritus eas conferens, diuisiones
 administrationum sunt, idem verè Dominus, &
 diuisiones operationum sunt, idem vero Deus,
 qui operatur omnia in omnibus. Circundata
 varietate potestatis, ordinis, status & varia-
 rum Ecclesiarum decore, quæ veluti adolescen-
 tula,

B V L L A

tula hanc, de qua est sermo, Catholicam Ecclesiam quasi matrem obseruant, non vetusta per culpam, sed nouella per gratiam: non senio steriles, sed ad spiritualem congrue veritatem, fœcunditatem, & noua semper prole pullulantes.

Nam à iusto Abel, vnde Ecclesia exordia trahimus in hanc usq; diem, quot sanctos orbis terrarum habuit, tot quasi palmites protulit, ex quibus varijs indies surculi, in hac vinea nostra Sabbatho, quam licet immeriti, præstante Domino, sortitissimus excolendam seruntur. Circundata varietate, quod alia triumphantis, alia militantis Ecclesia species existat. De triumphantे Domini sponsione repromittitur, Ego ero eis, quicquid ab hominibus iuste desiderari potest, ero illis honor, gloria, Salus & vita, virtus & copia, pax & omne bonum. Militans autem Ecclesia funda non inepte assimilatur: Nam sicut funda in gyrum versata lapides emittit, quibus aduersarij feriuntur, & Goliath prosternitur: Ita etiam sancta Ecclesia, dum

dùm per varias procellas & tempestates fluctuantis huins seculi, per tribulationis circuitum, rotatur, fortes viri prodeunt, quibus quasi lapidibus iniquorum corda tunduntur, & de hoste humani generis iniquissimo à Christityronibus triumphatur.

Hanc ipsam Ecclesiam, Deus omnipotens mira quadam dispositione & potestate fundauit, pretioso unigeniti filii sui Domini nostri Iesu Christi sanguine, dotatam esse voluit, multiplici Spiritus sancti gratia ornauit; Apostolorum simplicitate, & fide roborauit, quos ignaros delegit, ut populos non tam sermo illorum, quam causa ad credendum adduceret: Martyrum cruentis cruciatibus, constantia & trophæis stabilivuit. Repressa paulisper, quinimò confusa infidelitatis sautia, & inimico homine superseminante Zizania, crescente multiplicataq; hæreticorum prauitate, Doctorum, cœlesti doctrina illuminauit, & dum Confessorum, Virginum, aliorumque sanctorum intrepida confessione, solerti cura,

cura, exemplisq; imitatione dignissimis aduersus Sathanam insidias circundedit.

Inter autem alia saluberrima sanctitatis exempla, diuina misericordia sydus quoddam fulgere mundo dedit, S. Leopoldum Austriae Principe, Pium Marchionem nomine appellatum, innocentia, sapientia, iustitia vestimentis, quibus vestiri Ecclesiam diximus, decorum, bonitate, mansuetudine atq; clementia conspicuum, simplicitate, continentia & munificentia præclarum, cuius integritas, vita sanctimonia, humilitas, pietas, fides adeò apud Christi fideles inualuerunt, ut una omnium Germanorum voce pro Sancto hactenus celebratus fuerit, cuius liberalitatem, Christianaq;, religionis cultum, nonnulla Monasteria & quidem celeberrima, ab eo cum amplissimis censibus constructa, alia ex magno sumptu illustrata, abunde testantur.

Hic Princeps optimos sacerdotes, & viros religiosos admodum coluit, summos quoq; Pontifices tanta veneratione prosecutus fuit, ut ab Innocentio II. Romano Pontifice, prædecessore nostro

nostro peculiaris sancti Petri filius appellaretur,
et Apostolica commendatione, atque ea plenaria
qua vulgo dicunt, absolutione dignus, ab eodem
Innocentio mortuus indicatus fuerit.

Hic vir Dei in summis opibus educatus, in
magna peccandi licentia constitutus, coniugali-
bus curis implicitus, principatus regimine impe-
ditus, sedulo tamen pietatis et misericordiae mu-
nera subibat, lassos roborans, vacillantes confir-
mans, oppressos subleuans, inopes fouens, inter
curas domus, inter coniugales anxietates, inter
affectus pignorum, inter multiplices principatus
solicitudines, inter studia tot laborum, immacu-
latum sese ab hoc seculo custodiuit, et temporalia
tractando, aeterna dispositus.

Quadraginta annis Principatum Austriae
regens, et quod maius est, illis praecepit tem-
poribus, quibus propter Heinricorum Patris et filij,
mutuas concertationes, et postea propter
Heinrici Quarti, cum Lothario acerrimas con-
tentiones, in Germania, bellis, incendijs et agrorum
deuastationibus tumultuatum est, summa cum

Iustitia, humilitate & tranquillitate cuncta administravit, & alijs cede & sanguine madentibus, creditam sibi Austria prouincia in diutina pace continuit, quibus ex meritis aeternae retributionis, & pacis premia a Deo Opt. Max: qui, conduplicato foenore, merita hominum pensat, consecutus est. Pretendant nunc huius seculi amatores ad peccata excusanda coniugales, familiares, ciuiles, aut regales solij molestias, seculi illecebras & tentationes, Leopoldi exemplo diuina prouidentia eos circumscripsit, excusationes omnes circumuenit, aditum humanæ tergiuersationis conclusit, & quasi aranearum telas commenta humanae fragilitatis disruptit. A Deo creati & redempti, Deum debit is honoribus non colimus, & quidem dolentes ex intimis referimus, illum notwithstanding negligimus, sed blasphemamus. Sapienti numero adhibita sunt precepta diuina & humanae legis, preceptis obtemperare tergiuersamur. Addita sunt coelestis premia glorie, indicta penarum diuersa genera, censura correctionis inuenta, ab illis faciem quasi rebelles auertimus.

Sanctorum

Sanctorum varia exempla ante oculos nostros proposita, ipsa quoq; imitari contumaciter recusamus, imbecillitatē nostram, scilicet solitudines, cum de salute nostra agitur, causamur. Leopoldi nobilis Principis cōiugati, ac multorum filiorū ac subditorū curam intuentes, clarissimo exemplo admonemur, ut omni excusatione semota, per hāc temporalia ita cautē ambulemus, ita sanctè nos exerceamus, ut aeterna non amittamus, allecti spe momentaneæ huius prosperitatis, perpetuitate gloria cœlestis non fraudemur, sed mundi molestias, illecebras, aut dignitates contemnendo, ad cœlestem patriam totis viribus contendamus.

Huius beati Leopoldi sanctimoniam, Deus omnipotens innumerabilibus miraculis ad eius invocationē editis comprobauit, miraculis profecto, qua tūm in facti substantia, tūm in eo, quo factum fuit, tūm in modo faciendi & ordine vim & potestatem totius naturæ exceserunt.

S 2

Quis

Quis enim non miretur, cum audiat per
 Dei aternā misericordiā, implorato auxilio Leo-
 poldi Paralyticos, febricitantes, laborantes,
 pristina valetudini illico restitutos? Quis non
 magnalia Dei in hoc Sancto agnoscat, cum
 videat intercessionibus eius, claudos recte ambu-
 lasse, apostematibus mortiferis infectos liberatos,
 in carceribus constitutum, pedibus, manibusq;
 vincitum, per foramen, unde homini impossibi-
 lis exitus erat, eductū euasisse, in varijs vita pe-
 riculis positos, illasos seruatos esse? Quis non to-
 ta mente obstupescat, & Deo optimo Maximoq;
 praconia manifesta dicat, cum liquido deprehendat,
 meritis ac precibus huius sancti Viri mor-
 tuos suscitatos, mutos loquendi facultatem
 adeptos, cacos illuminatos, surdis auditum
 restitutum esse? Maxima sunt hac sanctita-
 tis & diuinæ approbationis signa, humanam
 expectationem & spem excedunt, & tamen
 clarissimis documentis comprobata sunt. Quin-
 imò ab anno Christi Millesimo, Centesimo, &
 trigesimo sexto, quo Leopoldus vita functus,
 è terris ad cœlestē Hierusalem transiuit, in nostra

vſq;

usq; tēpora, & präsentem diem magis atq; magis,
manifestata, mira de illo mentibus hominū in Au-
stria præcipue, & per omnem Danubij ripā de-
uetio cœlitus infunditur, incredibile dictu, quan-
ta cū veneratione corpus eius, in Monasterio bea-
tae semper virginis & matris Dei Mariæ, ab eo
condito, in loco, quod nouū Claustroneuburgū
appellatur, Patauiensis Diœcesis, sepultum est,
à Christifidelibus visitetur. Quibus votis celebre-
tur pia eius memoria, memoratu difficile esset,
quot, quantis tabellis & imaginibus illi dicatis ex-
ornetur, quanta luminariorū copia perlustretur.
Procumbit supplex antè tumulū languentium, &
rogantium turba, opem Leopoldi implorans, nec
expectatione irrita discedit.

Huius veneratione, & pro multorū popu-
lorū salute, Rudolphus Austria Dux impulsus
est, ut Innocentio sexto, huic sanctæ sedi ea tem-
pestate præsidenti supplicaret, Leopoldum San-
ctorum Catalogo adscribere dignaretur, qui re
perspecta, quàm sapientissimè de vita & miracu-
lis, ac fama eiusdem Leopoldi, ex more institutog;
S 3 maiorum,

B V L L A

maiorum, cum consilio sacri senatus, inquisitio-
nem, tunc Archiepiscopo Pragensi & alijs colle-
gis delegauit. Verum cū ea de re agi cōceptum
effet, morte Innocentij, surgentibusq; bellorum
inter Australes & Pannonios, diuersis turbini-
bus, immensisq; procellis in Ecclesia Dei exortis,
usq; ad tempora Pauli II. Prædecessoris nostri,
inquisitio intermissa est, Charissimo autē in Chri-
sto filio, Friderico Romanorum Imperatore Au-
gusto, Prälatis & Principibus Germanie, apud
eundē Paulum multis precibus tām sancti viri
Canonizationē absolui poteritibus, tribus Sancta
Rom: Ecclesia Cardinalibus, de fratrū suorū con-
silio demandatū est à Pontifice prefato, ut solen-
nem inquisitionē ea in re adhiberent, & proces-
sus consuetos, tūm per se, tūm per subdelegatos
facerent, quod magna ex parte confectū erat.
Cum, euocato à Domino Paulo sancta memo-
rie, Sixtus IIII. prædecessor noster, in hac sancta
sede diuina prouidentia constitutus est, iterandas
ergo preces, & vehementius agendū aput Sextum,
Imperator, Prälati ac Principes prædicti duxer-
unt, ut tām sanctū opus Canonizationis cōpta
perfice-

perficeret. *Js*, ut certiorifide, qua de miraculis *&* vita Leopoldi afferebantur, perficeret, venerabile fratri nostro Marco Episcopo Prænestino, tunc sancti Marci Presbytero Cardinali, *&* in Germania Legato, ut præmissa percuncta-
retur, iniunxit, qui locupletissimā de illis omni-
bus relationē per publica acta *&* legitimos pro-
cessus eidē attulit. Dehinc, processibus, *&* actis
publicis cum magna diligentia, per venerabilem
Rodericum Portuens: Episcopū, Marcum præ-
dictū Prænestinū illo tempore Episcopū assumptū,
ac F. Sancti Eustachij Diaconū Cardinatē, Com-
missarios, discussis, priuata prima relatione ei-
dē Sixto facta, postmodū in sancto senatu, refe-
rente prædicto venerabili fratre Roderico Episco-
po Portuensi dulci de re examinata, *&* ex illo-
rū sententia canonizationis conclusa, sicut Do-
mino placuit Sixto vita functo, Nobis, qui eidem,
onere *&* honore per diuinam misericordiā, li-
cet indigni successimus, reseruatum est, ut supre-
mam manum tam sancte approbationi appone-
remus.

Consilio

Consilio itaq; habito, rursus venerabilium
 Fratrum nostrorum sanctae Romanae Ecclesiae Car-
 dinalium, publica contione omnia, prout ex ordi-
 ne gestum erat, Leopoldi vitam, miracula & re-
 liqua merita per aduocatum Consistorialem pro-
 ponimus curauimus. Demum vocatis omnibus, qui
 in Romana curia degunt, Pralatis, ex frequenti
 eorum confessu, assistentibus nobis eisdem vene-
 rabilibus Fratribus nostris, sanctae Romanae Eccle-
 sie Cardinalibus, singulorum vota Pralatorum
 scrutati fuimus, quibus, Spiritus sancti gratia
 cooperante, manibus pedibusq;, ut aiunt, in eam
 sententiam deuenientibus, quod Leopoldus merito
 Sanctus a nobis Canonizandus esset. Hunc in locu[m]
 publicu[m] & suggestum hac ipsa die concendere de-
 creuimus, ut opitulante Domino, votis, preci-
 busq; fidelium adiuuantibus, ipsum Leopoldum
 Sanctum definiremus, & pro sancto venerari de-
 bere ab uniuersis & singulis Christianis manda-
 remus.

Sicq; hodie, sermone per nos habito, re diui-
 na peracta, & reliquis solennitatibus adhibitis,
 adhanc

ad hanc sanctissimam Canonizationē procedendum duximus. Cum autem Dominus verbo sapientia affirmet homini, qui cum laudauerit & dilexerit Deum, qui fecit illum, quod in medio populi sui exaltabitur, in plenitudine sancta admirabitur, in multitudine electorum habebit laudem, & inter benedictos benedicetur: Mirumq; in modum Leopoldus in medio populorum exaltatus sit, plenitudine cœlestis gratiae admirabilis resulgeat, restat in nostra approbatione, ut inter electos & sanctos Dei laudetur, inter benedictos benedicatur, quæ illi abundè impatiemur, scilicet eum iuxta sanctos Ecclesie adnumerandum, pro sancto venerandum, atq; publicis & solennibus supplicationibus votisq; in Missarum celebratio-nibus, alijsuè diuinis officijs inuocandum, Apo-stolica autoritate indicauerimus.

AD LAVDEM igitur æternæ, ac individue Trinitatis, Patris, & Filij, & Spiritus sancti, ad fidei Catholice robur & orna-mentum, ad Religionis Christianæ cultum augen-dum, autoritate Domini nostri Iesu Christi, ac

T beatorum

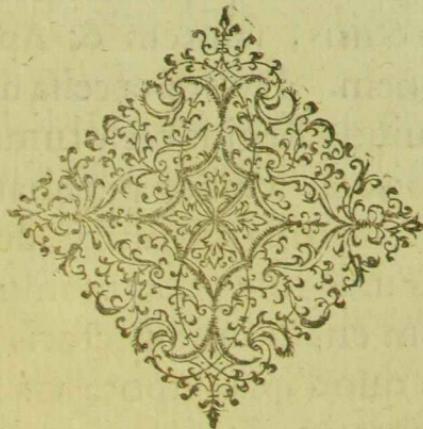
B V L L A

beatorum Petri & Pauli Apostolorum, & nostro de venerabilium fratrum nostrorum Consilio statuimus, definimus, & pronunciamus, Sanctum Leopoldum Austriae Marchionem Sanctorum Cathalogo adscribendum, & publica veneratione pro sancto obseruandum, sicut & nos ilium in presentiarum manifesta voce sanctorum Cathalogo anneximus, ac minorum Confessorum numero adiungimus, publicè sanctum definimus, profitemur & veneramur, statutum festum eiusdem, die decimo septimo Calendas Decembris debere celebrari, & ipso festo eius sepulchrum, quod in predicto Monasterio existit, visitantibus, & pro manutentione dicti Monasterij, manus porrigentibus adiutrices, septem Annos & totidem quadragenas indulgentiarum in forma Ecclesie misericorditer perpetuis temporibus concedimus. Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam nostri statuti, definitionis, pronunciationis, annexionis, adunctionis, professionis, venerationis & concessionis infringere, vel ei ausu temerario contrarie.

eraire. Si quis autem attentare præsumperit,
indignationem omnipotentis Dei, ac beatorum
Petri & Pauli Apostolorum se nouerit incur-
surum.

Datum Roma, apud sanctum Petrum,
Anno Incarnationis Dominice, Millesimo,
Quadragesimo, Octuagesimo quarto,
Idibus Ianuarij. Pontificatus no-
stri, Anno primo.

• 50 •

B V L L A
I V L I I I I . P A P A E ,
P R O F E S T O T R A N S -
L A T I O N I S S A N C T I
L E O P O L D I .

VLIVS Episcopus, Seruus ser-
uorum Dei, Vniuersis Christi fi-
delibus, præsentes literas inspe-
cturis, salutem & Apostolicam
benedictionem. Dùm præcelsa meritorum
insignia, quibus Regina cœlorum Virgo Dei
genitrix gloria, sedibus prælibata syderijs,
quasi stella matutina prærutilat, deuotæ con-
siderationis indagine perscrutamur.

Et dùm etiam infra pectoris arcana re-
uioluimus, quod ipsa, vtpotè via misericor-
diæ, mater gratiæ, & pietatis amica, huma-
ni generis consolatrix, pro salute fidelium,
qui delictorum onere grauantur, sedula ora-
trix,

trix, & peruigil ad Regem quem genuit, intercedit. Dignum, quin potius debitum reputamus, vt loca in honorem sui nominis dedicata, gratiosis remissionum prosequamur impendijs, & gratiarum muneribus honoremus.

Cupientes igitur, vt Ecclesia Monasterij beatæ Mariæ virginis, in Neoburga Claustrali, ordinis S. Augustini Canonicorum Regularium, Patauiensis Diœcesis, ad quam ut accepimus, corpus S. Leopoldi Confessoris, & Marchionis Austriæ translatum est, & in qua illud cum debita reuerentia & honore conseruatur. Et ad quod charissimus in Christo filius noster Maximilianus, Romanorum Rex Illustris, speciale gerit deuotionis affectum. A Christi fidelibus in debita veneratione habeatur, ipsique fideles ad illam eò libentiū deuotionis causa confluant, & ad illius fabricam, ac luminarium paramentorum, & aliorum ad diuinum cultum necessariorum, conseruationem & aug-

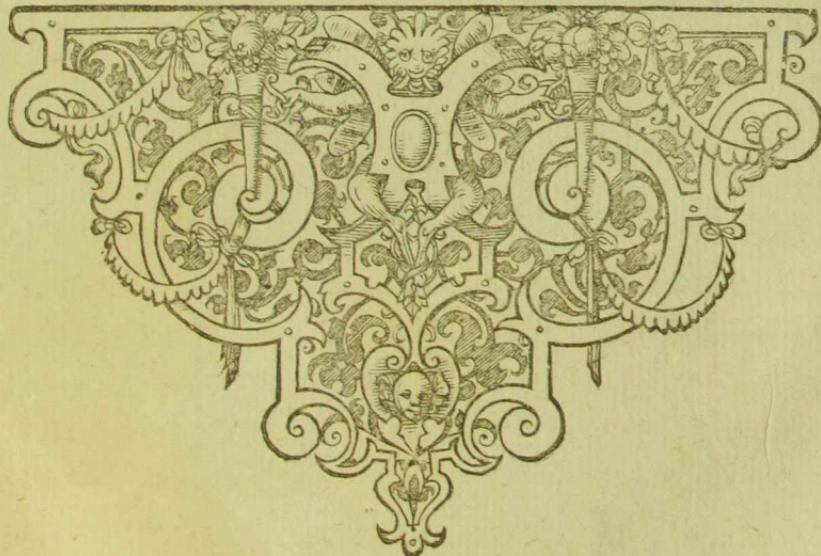
mentum manus promptiūs porrigan adiutrices. Quò ex hoc dono cœlestis gratiæ vberius conspexerint se rectos. De omnipotentiis Dei misericordia , ac beatorum Petri & Pauli Apostolorum, eius authoritate confisi, omnibus & singulis vtriusq; Christi fidelibus verè pœnitentibus & confessis, qui à primis vesperis Translationis eiusdem S. Leopoldi, vsque ad octauas, eiusdem festi inclusuè, Ecclesiam prædictam deuotè visitauerint annuatim , & pro fabricæ conseruatione & augmento prædictis, aut aliâs manus porrixerint adiutrices, quoties id fecerint, Decem annos & totidem quadragenas, ac illis qui sepulchrum dicti S. Leopoldi, similiter deuotè, quandocunq; visitauerint, & inibi orationem Dominicam , & salutationem Angelicam recitauerint, & iam, quoties id fecerint, vnum annum , & vnam quadragenam , de iniunctis eis pœnitentijs, misericorditer in Domino relaxamus.. Præsentibus perpetuis futuris temporibus valituris.

Datum

Datum Romæ apud S. Petrum. Anno
incarnationis Dominicæ, Millesimo, Quin-
gentesimo sexto, quinto Calendas
Augusti, Pontificatus nostri,
Anno tertio.

F I N I S.

HISTORIAE,
**DE FESTO ET
TRANSLATIONE**

S. LEOPOLDI MAR-
chionis Austriæ.

CAPVT VI.

Anno clo. I. xci.

SEQVITVR

INTRODVCTIO IN TRANSLATIONEM

S. LEOPOLDI, IN QVA RE-
CENSENTVR ILLI, QVI HVIC
præsentes adfuere.

MAXIMILIANVS primus Fmperator,
multum pro Canonizazione S. Leo-
poldi apud Fnnocentium octauum
institut, hac impetrata, quantum ni-
tebatur pius Cæsar, ut omnia ad optatum finem
perducerentur: Cum hic S. Leopoldus de tum-
ba transferretur, anno Christi, Millesimo,
Quingentesimo sexto, decima quinta Februarij,
qui quidem dies consecratus est translationi S.
Leopoldi, qui hodie adhuc celebratur. Hic nam-
què dies in presentia Principum, & Episcopo-
rum celebratus est solennissimè, videlicet, Re-
uerendissimi Leonhardi Episcopi Salisburgensis,
Reuerendissimi Matthæi Episcopi Gurcensis, &
Cardinalis, multorumq; Prælatorum & Abba-

tum in Austria, insuper Illustrissimi Principis
& Ducis Iuliacenis & Cleuensis, multorumq;
Baronum & nobilium Archiducatus Austriae,
Comitantibus Cesarem Maximilianum, qui ha-
bitu Archiducis S. Leopoldum in argentea fa-
brefacta tumba, bene ornata, compositis obibis
suis sequebatur, omnes in fletum astantes com-
mouentes, ob dini Leopoldi memoriam. Non
enim ut Imperator coronatus ambulauit, sed in
pallio Archiducali, cum corona rostrata, quem
habitum, dehinc Monasterio novo sancte
Trinitatis in noua Ciuitate
obtulit.

IN

I

IN TRANSLA- TIONE S. LEOPOLDI MARCHIONIS AVSTRIAEC, QVAE CELEBRATVR xv. die Februarij.

IN PRIMIS VE- SPERIS ANTI- phona.

AUSTRIA lætare verè fœlix re-
gio, quæ summis colloca-
tum principibus, laudas LEOPOLDVM Marchionem piissi-
mum.

PSALMVS cxil.

L AUDATE pueri
Dominū: lauda-
te nomē Domini.

SIT nomen Domini
benedictū: ex hoc
nunc & usque in
seculum.

A solis ortu usque ad

occasum: laudabi-
le nomen Domini.

Excelsus super omnes
gentes Dominus:
& super cœlos glo-
ria eius.

Quis sicut Dominus
Deus noster, qui in
altis habitat: & hu-
milia respicit in cœ-
lo & in terra?

Suscitans à terra ino-
pem: & de sterco-
re erigens paupe-
rem.

Vt collocet eum cum
A 3 princi-

FESTVM TRANSLATIONIS

Principibus populi
sui.

Qui habitare facit
sterilem in domo:
matrem filiorum
lætantem.

Gloria Patri & Filio,
& Spiritui Sancto:

Sicut erat in princi-
pio, & nunc & sem-
per, & in secula se-
culorum, Amen.

ANTIPHONA.

Austria lætare verè fœlix re-
gio, quæ summis collocatum
Principibus, laudas Leopoldū
Marchionem piissimum.

II. ANTIPHONA.

Eia nunc Dominum laudent
vniuersæ familiæ gentium: qui
veritatem & misericordiam con-
firmavit, super gloriosissimum
Leopoldum Principem suum.

PSALMVS CXVI.

Laudate Dominū
omnes gētes: Lau-

date eum omnes
populi.

Quoniam confirma-
ta est super nos mi-
sericordia eius: &
veritas domini ma-
net in æternum.

Gloria Patri & Filio,
& spiritui Sancto.

Sicut erat in princi-
pio, &c.

ANTIPHONA.

Eia nunc Dominum laudent
vniuersæ familiæ gentium: qui
veritatem & misericordiam cō-
firmavit super gloriosissimum
Leopoldum Principem suum.

III. ANTIPHONA.

Iniuriam passis, iustitiā Leo-
poldus ministravit, cæcos du-
cens, elisos erigens, compedi-
tos soluens, famelicos pauit.

PSALMVS CXVI.

Lauda anima mea
Dominum, lau-
dabo Dominū in
vita

vita mea : psallam
Deo meo quām
diu fuerō.

Nolite confidere in
principibus : in fili-
is hominū, in qui-
bus non est salus.

Exibit spiritus eius, &
reuertetur in terrā
suam : in illa die
peribunt omnes
cogitationes eorū.

Beatus cuius Deus Ia-
cob adiutor eius,
spes eius in Domi-
no Deo ipsius : qui
fecit cœlum & ter-
ram, mare, & om-
nia quæ in eis sunt.

Qui custodit verita-
tem in seculum, fa-
cit iudicium iniu-
riam patientibus :

dat escam esurien-
tibus.

Dominus soluit com-
peditos : Dominus
illuminat cæcos.

Dominus erigit eli-
fos : Dominus dili-
git iustos.

Dominus custodit
aduenas, pupillum
& viduam suscipi-
et : & vias peccato-
rum disperdet.

Regnabit Dominus
in secula Deus tu-
us Syon : in gene-
ratione & genera-
tionem.

Gloria Patri & Filio,
& Spiritui sancto:

Sicut erat in princi-
pio & nunc & sem-
per, &c.

FESTVM TRANSLATIONIS
ANTIPHONA.

Iniuriam passis, iustitiā Leopoldus ministravit, cæcos ducens, elisos erigens, compeditos soluens, famelicos pauit.

III. ANTIPHONA.

Omnès sanans, contritos ligans, stellarum nomina vocans, magnæ virtutis & sapientiæ Dominus, mansuetum ad se suscepit ouans Leopoldum.

PSALMVS cxvii.

LAUDETE DOMINUM,
quoniam bonus est psalmus: Deo nostro sit iucunda, decoraq; laudatio.

AEdificans Hierusalē Dominus: dispersiones Israëlis congregabit.

Qui sanat contritos corde: & alligat contritiones eorū.

Qui numerat multitudinē stellarum:

& omnibus eis nomina vocat.

Magnus Dominus noster, & magna virtus eius: & sapientiæ eius nō est numerus.

Suscipiens mansuetos Dominus: humilians autē peccatores usque ad terram.

Præcinite Domino in confessione: psallite Deo nostro in cithara.

Qui operit cœlū nubibus: & parat terræ pluuiam.

Qui producit in mortibus fœnum & herbam: seruituti hominum.

Qui

Qui dat iumentis es-
cam ipsorum : &
pullis coruorū in-
uocantibus eum.

Non in fortitudine
equi voluntatem
habebit: nec in ti-
bijs viri beneplaci-
tum erit ei.

Beneplacitum est Do-
mino super timen-
tes eum : & in eis
qui sperant super
misericordia eius.

Gloria Patri & Filio,
& spiritui Sancto.

Sicut erat in princi-
pio & nunc & sem-
per, & in secula se-
culorum, Amen.

ANTIPHONA.

Omnis sanans contritos li-
gans: stellarum nomina vocans,
magnę virtutis & sapientię Do-

minus mansuetum ad se susce-
pit ouans Leopoldum.

ANTIPHONA.

Vbiq; fines tuos pax Posse-
dit ö Austria Leopoldo te gu-
bernante, quæ in melius refor-
mabitur Innocentio ipsum sub-
limante.

PSALMVS cxlvii.

LAUDA Hierusalem
Dominum: lauda
Deum tuū Syon.

Quoniam conforta-
uit seras portarum
tuarum: benedixit
filijs tuis in te.

Qui posuit fines tuos
pacem : & adipe
frumenti satiat te.

Qui emittit eloquiū
suum terræ: velo-
citer currit sermo
eius.

Qui dat niuem sicut
lanam : nebulam

B sicut

FESTVM TRANSLATIONIS

sicut cinerem spar-
git.

per, & in secula se-
culorum Amen.

Mittit crystallū suam
sicut buccellas: an-
te faciem frigoris
eius quis sustine-
bit?

ANTIPHONA.

Vbiq; fines tuos pax posse-
dit ô Austria, Leopoldo te gu-
bernante, quæ in melius refor-
mabitur Innocentio ipsum sub-
limante.

Emittet verbū suum,
& liquefaciet ea:
flabit spiritus eius,
& fluent aquæ.

CAPITVLUM.

Batus homo, qui
inuenit sapienti-
am, & qui affluit pru-
dentia, melior est ac-
quisitio eius negotia-
tione argenti & auri,
primi & purissimi:
fructus eius pretiosi-
or est cunctis opibus,
& omnia quæ deside-
rantur, huic non va-
lent comparari.

Qui annuntiat verbū
suum Iacob: iusti-
tias & iudicia sua
Israel.

Non fecit taliter om-
ni nationi: & iudi-
cia sua non mani-
festauit eis.

Gloria Patri & Filio,
& spiritui Sancto.

Sicut erat in princi-
pio & nunc & sem-

DEO gratias.

R. Exultate in rege vestro ô fi-
deles animæ: qui ab aeterno no-
bis fidum prædestinavit aduo-
catum

ecatum Leopoldum Inclitum.
Qui talis est pro nobis in cœlo
verius. Qualis ab omnibus in
terra est cognominatus.

V. Pius ac piissimus meruit
solotenus prædicari, qui nunc
feruētissimus interpellator ne-
quit dubitari. Quitalis. Glo-
ria Patri & Filio & Spiritui san-
&o, ob suum militem Leopol-
dum ipsum.

HYMNVS.

L Vx visa per caligi-
nem, in terram
mittit radium, quan-
do sanctorū aliquem,
nobis donat egregi-
um.

Exit ab ea quicquid
est, quod ab ipsa di-
stinguitur, sed mul-
tum damni interest,
dum quis ab hac dis-
iungitur.

O via, vita, veritas,
te Christe iubar opti-
mum, nescit malo-

rum cæcitas, sed videt
mens fidelium.

P etamus ergo gra-
tiam, ut Leopoldi me-
rita, nobis impetrant
veniam, mala vadant
præterita.

O riatur hinc cla-
ritas, veritatis perlu-
cidæ, fides, spes, at-
que charitas, virtutes
Theologicæ.

L ætemur nunc in
Domino, humilitate
placida: spreto culpa-
rum tumulo, & volu-
ptate noxia.

D ucentes dies pro-
speros, præsenti in mi-
seria, ne sentiamus af-
peros, per infinita se-
cula.

V t cùm finis adue-
nerit

FESTVM TRANSLATIONIS

nerit vitæ præsentis
miseræ, Maria nos re-
spexerit, cum Leopol-
do comite.

Sit Patri laus, & Fi-
lio, celsa dilecto glo-
ria, summo quoq; pa-
racleto, nostra quod
est victoria. Amen.

V. Amauit eum Dominus &
ornauit eum.

R. Stolam gloriæ induit eum.

ANTIPHONA

Fortissime Deus, cuius po-
tentia ex nihilo creata sunt o-
mnia, cuius sapientia ritè gu-
bernantur vniuersa: cuius cle-
mentia piè reueatur miseria:
cuius iustitia æquissimè reddet
cuique secundum opera sua:
Quæsumus votis B. Leopoldi
nostrí Patroni consequi: vt nos
potenter defendas, in finem op-
tandum dirigas, misericorditer
nobiscum agas, & tandem iuste
non æstimator meriti, sed solita
potius pietate nobis beatitudi-
nem concedas.

CANTICVM BEATAZ
Mariæ Virginis.

Luca 1.

Magnificat anima
mea Dominum.

Et exultauit spiritus
meus, in Deo salu-
tari meo.

Quia respexit humi-
litatem ancillæ suæ:
ecce enim ex hoc
beatam me dicent
omnes generatio-
nes.

Quia fecit mihi mag-
na qui potens est:
& sanctum nomen
eius.

Et misericordia eius à
progenie in proge-
nies: timentibus
eum.

Fecit potentiam in
brachio suo: disper-
sit

Sit superbos mente cordis sui. **D**eus qui S. Leopoldum ex Prin-

Deposit potentes de cipatu, & curis seculi sede: & exaltauit huius, immaculatū, humiles.

Esuriētes impleuit bonis: & diuites dimisit inanes. **T**raduxisti: concede propitiō, tua clemētia ita nos per hæc tē-

Suscepit Iſraēl puerū suum: recordatus misericordiæ ſuæ. **P**oralia dirigi, vt æternæ vitæ confortes effici mereamur. Per Do-

Sicut locutus est ad patres nostros: A-braham, & ſemini eius in ſæcula. **M**inum noſtrum Ieſum Christū Filium tuum, qui tecum viuit & regnat in vnitate Spiritus sancti Deus, per omnia ſecula ſeculorum, Amen.

Gloria Patri & Filio, & Spiritui sancto:

Sicut erat in principio & nunc & ſemper, & in ſecula ſeculorum Amen. **I**N V I T A T O R I - V M A D M A T V - tinas.

COLLECTA.

FESTVM TRANSLATIONIS

Per summæ venerationis obsequium: Magnum colamus Leopoldi Dominum.

PSALMVS XCIII.

VENITE exultemus Domino, iubilemus Deo salutari nostro: præoccupemus faciem eius in confessione, & in psalmis iubilemus ei. Adoremus Dominum, qui fecit nos.

Quoniam Deus magnus Dominus, & rex magnus super omnes Deus: quoniam non repellat Dominus plebem suā, quia in manu eius sunt omnes fines terræ, & altitudines montiū ipse

conspicit. Qui fecit nos.

Quoniam ipsius est mare, & ipse fecit illud, & aridā fundauerunt manus eius: venite adoramus, & procidamus ante Deum: ploremus coram Domino qui fecit nos, quia ipse est Dominus Deus noster, nos autē populus eius, & oues pascuę eius. Adoremus Dominum, qui fecit nos.

Hodie si vocem eius audieritis, nolite obdurare corda vestra, sicut in exacerbatione secundum

dum diē tentatio- **Q**ui fecit nos, Ado-
nis in deserto, vbi remus Dominum,
tentauerunt me qui fecit nos.
patres vestri, pro-
bauerunt, & vide-
runt opera mea.

Qui fecit nos.

Quadraginta annis
proximus fui ge-
nerationi huic, &
dixi, semper hi er-
rant corde: ipsi ve-
rò non cognoue-
runt vias meas, qui
bus iuraui in ira
mea, si introibunt
in requiem meam.

Adoremus Domi-
num, qui fecit nos.

Gloria Patri, & Filio,
& Spiritui sancto:

Sicut erat in princi-
pio, &c.

IN PRIMO NO-
cturno.

ANTIPHONA.

Legem Domini meditatus
est Leopoldus noctes atq; dies,
quare voluntas eius optima,
fructum dare voluit meritoriu-

PSALMVS 1.

BEATUS vir qui non
abijt in consilio
impiorū, & in via
peccatorum non
stetit: & in cathe-
dra pestilentię non
sedit.

Sed in lege Domini
voluntas eius: & in
lege eius medita-
bitur die ac nocte.

Et erit tanquam lig-
nū quod plantatū
est

FESTVM TRANSLATIONIS

est secus decursus
aquařū: quod fru-
ctum suum dabit
in tempore suo.

Et folium eius non
defluet: & omnia
quæcunque faciet
prosperabuntur.

Non sic impij, non
sic: sed tanquam
puluis quem pro-
ijcit ventus à facie
terræ.

Ideo non resurgent
impij in iudicio:
neque peccatores
in consilio iusto-
rum.

Quoniam nouit Do-
minus viam iusto-
rum: & iter impio-
rum peribit.

Gloria Patri & Filio,

& Spiritui sancto.
Sicut erat in princi-
pio & nunc & sem-
per, & in secula se-
culorum Amen.

ANTIPHONA.

Legem Domini meditatus
est Leopoldus, noctes atque di-
es, quare voluntas eius optima
fructum dare voluit meritori-
um.

ANTIPHONA.

Eruditus terrena Leopoldus
iudicauit: quia Domino serui-
uit in timore: exultans ei, qui
summa maiestas est cum tre-
more.

PSALMVS 11.

Qvare fremuerunt
Gentes: & popu-
li meditati sunt in-
ania?

Astiterunt reges ter-
ræ, & Principes cō-
uenerunt in vnum
aduersus Dominū:
& ad-

& aduersus Christum eius.

Dirumpamus vincula eorum: & projiciamus à nobis iugum ipsorum.

Qui habitat in cœlis irridebit eos: & Dominus subsannabite eos.

Tunc loquetur ad eos in ira sua: & in furore suo conturbabite eos.

Ego autem constitutus sum rex ab eo super Sion montem sanctum eius: prædicans preceptum eius.

Dominus dixit ad me, Filius meus es tu: ego hodie genui te.

Postula à me, & dabo tibi gentes hæreditatem tuam: & possessionem tuam terminos terræ.

Reges eos in virga ferrea: & tanquam vas figuli confringes eos.

Et nunc reges intelligite: erudimini qui iudicatis terram.

Seruite Domino in timore: & exultate ei cum tremore.

Apprehendite disciplinam, ne quando irascatur Dominus: & pereatis de via iusta.

Cum exarserit in breui ira eius: beati omnes qui confidunt

FESTVM TRANSLATIONIS

fidunt in eo.

Gloria Patri, &c.

ANTIPHONA.

Eruditus terrena Leopoldus
judicauit: quia Domino serui-
vit in timore: exultans ei, qui
summa maiestas est cū tremore.

ANTIPHONA.

Omnès aduersantes Leopol-
do percussit Dominus, quia per
ipsum etiam filios contriuit ho-
minum, dentes Dæmoniorum.

PSALMVS III.

Domine quid mul-
tiplicati sunt qui
tribulant me: mul-
ti insurgunt aduer-
sum me.

Multī dicunt animæ
meæ: non est salus
ipsi in Deo eius.

Tu autem Domine
susceptor meus es:
gloria mea, & exal-
tans caput meum.

Voce mea ad Domini-
num clamaui: &

exaudiuit mē de
monte sancto suo.

Ego dormiui, & so-
poratus sum, &
exurrexi: quia Do-
minus suscepit me.

Non timebo millia
populi circundan-
tis me: exurge Do-
mine, saluum me
fac Deus meus.

Quoniam tu percus-
sistī omnes aduer-
santes mihi sine
causa: dentes pec-
catorū contriūisti.

Domi ni est salus: &
super populum tu-
um benedictio tua.

Gloria Patri &c.

ANTIPHONA.

Omnès aduersantes Leopol-
do percussit Dominus, quia per
ipsum etiam filios contriuit ho-
minum, dentes Dæmoniorum.

Glo-

V. Gloria & honore coronasti
eum Domine.

R. Et constitueristi eum super
opera manuum tuarum.

LECTIO 1.

CVm hodie S. Leo-
poldi festa cele-
brem⁹, præconia eius
summis (vt aiunt) la-
bijs delibanda censui,
reliqua Christi fidelium
deuotioni (qua-
doquidem celeberri-
ma toto orbe sint,) cō
templanda, imò po-
tiūs admiranda relin-
quens, breui itaq; ser-
mone Leopoldi Pij
Marchionis originē
illustrē, vt bonitatem
fructus, arbor bona &
fœcunda magis com-
mendet: Dehinc san-
cta eiusdē opera, vt nō
tam homini, quam

operibus doctrinam
Euangelicā sectantes,
credamus. Postmodū
pauca, sed stupenda
quidē intercessione,
huius Sancti à Deo in
Germania præcipue
patrata percurrā. Or-
tū Leopoldi, ex Suevis
Ducibus trahi maio-
rū annalibus instrui-
mur. Cū enim Austria
ab Albuino Rege Lō-
gobardorū Hungarię
regnū tunc occupāte,
Anno trigesimo octa-
uo, suprà Millesimū, à
natali Christi capta,
dura seruitute preme-
retur, illā sedente Be-
nedito nono, Ponti-
fice maximo, Heinri-
cus secundus Roma-

FESTVM TRANSLATIONIS

norū Imperator quia cū
consilio & armis Al-
berti cognomento
Victoriosus, qui Erne-
sto Sueuorum Duci
frater erat recuperata,
& in ditionem Ger-
manorum recepta es-
set, eidē Alberto do-
no dedit, eum Mar-
chionatus Austriæ tì-
tulo insignitum esse
voluit: huic Alberto
successit filius Leo-
poldus cognomento
fortis eques, cuius al-
ter Leopoldus omni-
um fortissimus, cog-
nomēto pulcher, suc-
cessor extitit. Hic ex
Itha Heinrici III. filia
muliere sanctissima,
quę ad expeditionem
Hierosolymitanā, cū
Guelfone Noricoru
Duce tendens, mor-
tem obijt: Leopoldū
cognomento Pium
de quo est sermo ma-
ternæ sanctimoniae
imitatorē filium sus-
cepit.

Tu autem Domine
miserere nostri.

R. Claustrī septa quibus serui
& ancillæ Dei, ne in viam abe-
ant mundanorum, vtrō man-
cipantur, sanctus erigebat Leo-
poldus, & plurima in Austria
fundauit, atq; dotauit Mona-
steria, ad militandum in eis
Deo, sub beatorum Augustini
& Benedicti Regulis valdē se-
curis.

V. Quorum iugum suave &
onns leue, Dei non grauat dile-
ctores. Regulis &c.

LECTIO II.

L Eopoldus hic cùm
mirantegritate &
humili-

humilitate iuuenilē do & Agnete Heinri-
 ætatem suā exornas- ci IIII. filia & sorore
 set: Anno à nativitate Heinrici V. Romano-
 Domini nostri IESV rum Imperatoris, quā
 Christi, Millesimo & thori fidei & pietatis
 nonagesimo sexto, pa ac misericordiæ con-
 tris defuncti hæres, & sortem ac participem
 in Marchionatu Au- Deus Leopoldo præ-
 striae successor fuit, parauerat atque con-
 quem per omnem vi- iunxerat, Proles fœ-
 tam tanta cum iusti- cundissima, & toti
 tia, clementia, miseri- Germaniæ saluberri-
 cordia , & pietate re- ma, quæ vita & mori-
 xit , vt perpetuum si- bus parentes imitata
 bi Pij Marchionis co- indicabatur, in lucem
 gnomentum compa- prodijt, quorum duo
 rauerit , pauperum præcipue Ecclesiæ Dei
 pater appellaretur, & ornamento , & usui
 omnium votis fuerit fuerunt: Otho scili-
 quām sæpissimè desi- cet Cistertiensis Mo-
 deratus,vna omnium nachus , doctrina &
 voce pro Sancto præ- moribus excellēs Fri-
 dicaretur. Ex Leopol- singensis Ecclesiæ, Epi-

FESTVM TRANSLATIONIS

scopus, cuius memoriā in hancysque diem, omnis Germania veneratur: Et alter Conradus Passauiensis, posteà Salisburgensis Ecclesiæ Præsul clarissimus, qui populos sibi creditos, in fide & Romanæ Ecclesiæ obedientia continuit; ita vt de eo dicerre Ecclesia ipsa meritò potuisset: NON INVENTANTAM FIDEM IN ISRAEL. Tu autē &c.

R. Noui solennitas Præconis nostri, non cassa nostras instruit mentes, qua potentia, sapientia, & bonitate, diuersam hominū sortem, summæ trinitatis operetur Abyssalis iustitia. Oremus ergo omnes, vt per preces Leopoldi veniam obtineamus & gratiam.

V. Multum enim valet deprecatio iusti assidua, præsertim apud Deū de concedendis certa,

R. Oremus ergo omnes.

LECTIO III.

De Vo hic vir sanct⁹, & Spiritu Dei plenus Monasteria magnocū sumptu, & amplissimis dotib⁹ fundauit: vnum in loco quod nouū Claustrburgense appellatur, sub titulo S. Mariæ, à Canonicis secularib⁹, & Præposito incolendum & regendum instituit. Dehinc illud Canonicis regularib⁹ S. Augustini concessit: huius Monasterij foundationem signo desuper dato, factum fuisse, Germanorum historijs, quas Cronicas dicimus, admodumur.

nemur. Cum enim endo Monasterio, sibi Leopoldus & Agnes paribus votis, & glutino charitatis æquali, in Dei Max: venerationem, & religionis cultum proni ferrentur: aliquod sese dedicaturos Monasterium statuerunt, nec dum locū ædificando monasterio delegerant: tranquillo aëre vis vēti insurrexit, quæ fāmeolū de capite Agnetis vxoris abstulit, & pōst nouem annos, illud super frutices & dumeta syluarū illæsum extensum, Leodoldus inuenit, ex quo signo admonitus, locum constru-

endo Monasterio, sibi designari animaduertit: Sicque Monasterium & Ecclesiam illo in loco ædificauit, quæ nunc celeberrima cernuntur, & in summa veneratione habentur. Alterum Monasteriū in Dicecesi Patauiensi, in valle admodum nemorosa, sub titulo sanctæ Crucis fundauit, in quo Monachos, sancti Bernhardi collocauit. Aliud Monasterium ordinis sancti Benedicti, Mellicense nuncupatum, maiorum suorum impensis ædificatum, & iam fermè vetustate

FESTVM TRANSLATIONIS

state collapsum, in pristinam imò in me- liorem formam resti- tuit. Pacis & otij lar- gitor Hungarorum fæuitia superata, in diutina pace & tran- quillitate omnē Au- striam continuit. Re- ligionis Christianæ ac sacerdotum verus Dei cultor. Innocentio se- cundo Pontifici Max- imo admodum char- rus fuit: ita vt illum Innocentius & viuen- tem B. Petri filium su- is literis appellauerit, & mortuum multa commendatione sit prosecutus.

Tu autem Domi- ne miserere nostri.

R. Burgiloco miraculosè pro- dito, Reginæ cœli Cœnobium Claustrinopolis fabricauit, in quo cum Conthorali fæcundissima, resurrectionem expectat generalem. Dotatus stola pri- ma superuestiri cupiens secun- da.

V. Qua fulgebit sicut sol, discur- ret vt scintilla subtilis, & impas- sibilis. Dotatus, &c. Gloria, &c.

IN SECUNDO

Nocturno.

ANTIPHONA.

Peccatum irascendo nō com- misit, dum sacrificio iustitiæ ini- quitates non admisit.

PSALMVS IIII.

C Vm inuocarē ex- audiuit me Deus iustitiæ meæ: in tribulatione dila- tasti mihi.

M isererere mei: & ex- audi orationē me- am.

F ilij hominū vsque- quo

quo graui corde?
vt quid diligitis va-
nitatem, & quæri-
tis mendacium?

Et scitote quoniam
mirificauit Domi-
nus sanctum suū:
Dominus exaudi-
et me cùm clama-
uero ad eum.

Irascimini, & nolite
peccare: quæ dici-
tis in cordibus ve-
stris, & in cubilibus
vestris compungi-
mini.

Sacrificate sacrificiū
iustitiæ, & sperate
in Domino: multi
dicunt, quis osten-
dit nobis bona?

Signatū est super nos
lumen vultus tui

Domine: dedisti
lætitiam in corde
meo.

A fructu frumenti, vi-
ni, & olei sui: mul-
tiplicati sunt.

In pace in idipsum:
dormiam & requi-
escam.

Quoniam tu Domi-
ne singulariter in
spe: cōstituisti me.

Gloria Patri, &c.

ANTIPHONA.

Peccatum irascendo non
commisit, dum sacrificio iusti-
tiae iniquitates non admisit.

ANTIPHONA.

Odiuit nempè iniquitatem
operantes, scelera abominan-
do cum dilectione proximo-
rum.

PSALMVS v.

Verba mea auribus
percipe Domine:

D intel-

FESTVM - TRANSLATIONIS

- I**ntellige clamorē
meum.
- I**ntende voci oratio-
nis meæ: Rex meus
& Deus meus.
- Q**uoniam ad te ora-
bo Domine: i-
nane exaudies vocem
meam.
- M**anè astabo tibi &
videbo: quoniam
non Deus volens
iniquitatēm tu es.
- N**e q; habitabit iuxta
te malignus: neq;
permanebunt in-
iusti antè oculos
tuos.
- O**disti omnes qui ope-
rantur iniquitatē:
perdes omnes qui
loquuntur menda-
cium.
- V**irum sanguinum &
- dolosum abomina-
bitur Domin⁹: ego
autē in multitudine
misericordiæ tuæ.
- I**ntroibo in domum
tuam: adorabo ad
templum sanctum
tuū in timore tuo.
- D**omine deduc me in
iustitia tua: propter
inimicos meos di-
rige in conspectu
tuo viam meam.
- Q**uoniam non est in
ore eorum veritas:
coreorū vanū est.
- S**epulchrū patens est
guttur eorum: lin-
guis suis dolosè age-
bant, iudica illos
Deus.
- D**ecidant à cogitatiō-
nibus suis, secundū
mul-

Multitudinē impie-
tatū eorum expelle
eos: quoniam irrita
uerunt te Domine.

Et lātentur omnes
qui sperant in te: in
eternū exultabunt
& habitabis in eis.

Et gloriabuntur in te
omnes qui diligunt
nomen tuum: quo-
niā tu benedices
iusto.

Domine, vt scuto bo-
næ voluntatis tuæ:
coronasti nos.

Gloria Patri, &c.

ANTIPHONA.

Odiuit nempē iniquitatem
operantes, scelera abominando
cum dilectione proximorum.

ANTIPHONA.

Lunam, stellas, & cœlorum
opus videns mirabatur: quo si-
bi perfectæ Dei laudis materia
præstabatur.

Domine dominus
noster: quam ad-
mirabile est nomē
tuum in vniuersa
terra?

Quoniam eleuata est
magnificentia tua:
super cœlos.

Ex ore infantium &
lactentium perfe-
cisti laudem pro-
pter inimicostuos:
vt destruas inimi-
cum & vltorem.

Quoniam videbo cœ-
los tuos, opera di-
gitorum tuorum:
Lunam, & stellas
quæ tu fundasti.

Quid est homo, quod
memor es eius?
aut filius hominis

FESTVM TRANSLATIONIS

ANTIPHONA.

quoniā visitas eum?
Minuisti eum paulo
minūs ab angelis,
gloria & honore
coronasti eum: &
constituisti eum su-
per opera manu-
um tuarum.

Omnia subiecisti sub
pedibus eius, oues
& boues vniuersas:
insuper & pecora
campi.

Volucres cœli, & pis-
ces maris: qui per
ambulant semitas
maris.

Domine Dominus
noster: quām ad-
mirabile est nomē
tuum in vniuersa
terra?

Gloria Patri, &c.

Lunam, stellas, & cœlorum
opus videns mirabatur: quo
sibi perfectæ Dei laudis mate-
ria præstabatur.

V. Posuisti Domine super ca-
put eius.

R. Coronam de lapide pre-
tioso.

LECTIO III.

ANno itaq; Millesimo, centesimo
trigesimo sexto, decimo septimo Calendas
Decembris, cum Deo
vir pius & innocens
animā reddidisset, in
Ecclesia prædicta S.
Mariæ Neuburgensi
sepultus fuit. Quo in
loco potentia suā De-
us omnipotens multifariam, multisque
modis demonstrauit
& indies manifestissi-
mis indicijs demon-
strat:

strat: dum infinita miracula ad inuocacionem B. Leopoldi toti Germanię prestat, per quæ sanctitas D. Leopoldi, & quanti sit apud Deū meriti, clarissime coruscat. Ad D. Leopoldi numen afflicta omnis Germania supplex cōfugere cōsueuit: Eius precib⁹ mortuos resurgere, cęcos illuminare, clavos ambulare, mutos loqui, surdos audire: debiles, epilepticos, paralyticos, & varijs morbis oppressos illic̄ sanari. Incarceratos & in periculis constitutos liberari, omnis ætas postea vidit.

Omittam, quæ pictis tabellis, cereis imaginibus, multiplicibus luminariorum donis; sculptis marmore carminibus, antiquis maiorum annalibus de miraculis D. Leopoldi antiquitas locuple- tissimè testatur. Pauca ex innumeris perstringam, quæ nostra sæcula admirantur, & prædicant quæ digito (vt aiunt) dubitantibus & modicæ fidei existentibus, designari possunt.

Tu autem Domine nostri miserere.

R. Fratres sumus Leopoldi charissimi si originem nostram Deum aduertimus: sic nobiles, si vita ab eo non degeneramus,

FESTVM TRANSLATIONIS

yerà certaq; nobilitas est, & re
& nomine esse Christianū: Chri-
sto namq; seruire regnare est: &
eius frenis regi summa libertas.

V. Ut alligentur reges in com-
pedibus mandatorum eius, &
nobiles ferreis teneantur mani-
cis disciplinæ. Christo &c.

LECTIO v.

Per quidam nouæ
ciuitatis tres annos
natus, cū in puteum
anno vltimo Pauli II.
Pontificis maximi mē
se Iunij immersus pe-
rijset: inde extractus,
voto beato Leopoldo
per matrem emisso vi-
tam recuperavit. Rur-
sum quidā puer pro-
pè oppidum Chrems,
Patauiensis Diœcesis,
in fluum cecidit, ac
mortuus inde post ho-
rā extractus, voto per

patrem D. Leopoldo
emisso, anno sexto
eiusdem Pauli reuixit.
Margaretha quædam
Patauiensis Diœcesis,
affirmat quod Anno
Millesimo, Quadrin-
gentesimo, septuage-
simo primo in die ci-
nerum, quidam eius
filius Laurētius nomi-
ne, infantā egressus,
in Danubiū cecidit, &
putantibus illis, qui
pueri casū audierant,
lapidē vel canē in flu-
uiū decidisse, per ho-
ras duas in aqua sub-
mersus stetit, & tandem
inuent⁹ est mortuus:
re audita mater accur-
rens ubi filiū exanimē
comperit, ad vota pre-
cesq;

cesq; confugit: Inuocatoque B. Leopoldi præsidio, spiritum vitalēm ræcepit qui erat mortuus, & vitæ restitutus, vna cum matre & multis astantibus Deo Opt. Max. ac D. LEOPOLDO gratias egit, posteaq; pluribus annis superuixit. Tu autem Domine, miserere nostri.

R. Et si sanctus noster, non cœlibatus, sed fatus sit coniugio, stutus tamen prole solennissima compensauit, etiam coniugium iam factum, non diuortio reprobauit, sed præsentia sua, & matris suæ utique virginum. Et singulati ipsum miraculo Christus Dominus honorauit, approbavit, confirmauitq;.

7. Erant autem ambo iustiani—
Dominum, de marito & eius
xore canit Euangelium. Et
singulati, &c.

LECTIO vi.

Illuminans altissimus, micantiū astrorū globos, ad preces quoq; sanctorum suorum cæcos illuminare, ut gloria cœlestis in illis manifestetur, nonnunquam dignatur. Lucas tabernā hospitatoriā in Neuburga claustrali tenuit, quatuor annis oculis captus visu caruit: tandem anno Millesi: quadringent: septuagesimo, Mense Iulij, ad tumulum S. Leopoldi accessit, ibiq; oratione per eum deuotissimè facta, præsidio ipsius sancti, linitis oculis, visu illico recepit. Itidem

FESTVM TRANSLATIONIS

dem & Brigida Dio- liberatus. Catharina
 cesis Patauiensis, quæ filia Laurentij de Mi-
 quatuor mēsibus ocu stelbach, usque ad sex
 lorum visu caruerat: annos claudicauit, &
 Et Georgio Töblin- vnum pedem altero
 gensi, qui per men- breuiorē habuit, vo-
 sem cæcus fuerat, cue- to beato Leopoldo
 nit. Paulus quidam facto recte ambulare
 Neoburgensis, à ter- cœpit, nec posteà vil-
 tio anno usq; ad deci- lo vnquam tempore
 mum octauum, audi- claudicauit. Hoc &
 tu, & elocutione ca- gratiæ Deus omnipo-
 ruit: Intercessione bea tens Barbaræ cuidam
 ti Leopoldi anno Mil- nomine, puellæ sep-
 lesimo, Quadringen- tenni intercessione
 tesimo septuagesimo beati Leopoldi, anno
 nono, Mense Maij vo- Millesimo, Quadrin-
 to sancto Leopoldo gentesimo, sexagesi-
 facto, audiendi & lo- mo octauo, est im-
 quendi usum recupe- pertitus. Tu autem
 rauit. Thomas qui- Domine, &c.
 dam à surditate, meri-
 tis D. Leopoldi extitit

R. Sorores ubiunq; Deo de-
 dicatæ plūs mente quam carne
 virgines, euas qualē expectant
 commu-

commutationem, cūm pro pe-
rituris æterna, pro terrenis cœ-
lestia, pro mundanis diuina: tri-
plex denique præmium accipi-
ent pro labore. Immenso re-
spiciente Leopoldo gaudio in-
idipsum.

V. Exultabunt filiæ Syon in Re-
ge Christo, ipsum sequentes &
carmen ei singulare canentes.
Immenso, &c. Gloria Patri &c.

IN TERTIO

Nocturno.

ANTIPHONA.

Donum linguae, nec oppro-
brium contra proximos egit,
quia eos amore Dei sicut se-
ipsum dilexit.

PSALMVS XLI.

Domine quis ha-
bitabit in taber-
naculo tuo? aut
quis requiescet in
monte sancto tuo?

Qui ingreditur sine
macula: & opera-
tur iustitiam.

Qui loquitur verita-

tem in corde suo:
qui nō egit dolum
in lingua sua.

Nec fecit proximo
suo malum: & op-
probrium non ac-
cepit aduersus pro-
ximos suos.

Ad nihilum deductus
est in conspectu
eius malignus: ti-
mentes autem Do-
minum glorificat.

Qui iurat proximo
suo, & non deci-
pit, qui pecuniam
suam non dedit ad
vsuram: & mune-
ra super innocen-
tem non accepit.

Qui facit hæc: non
commouebitur in
æternum.

E

Gloria

FESTVM TRANSLATIONIS

Gloria Patri & Filio
& Spiritui sancto.

ANTIPHONA.

Dolum linguæ, nec opprobrium contra proximos egit,
quia eos amore Dei sicut seipsum dilexit.

ANTIPHONA.

Vt clibanum, posuit odientes
Leopoldum Dominus, sed ei benedictionis, & multorum bonorum tribuit decus.

PSALMVS XX.

Domine in virtute tua letabitur Rex:
& super salutare tuum exultabit vehementer.

Desiderium cordis eius tribuisti ei: & volūtate labiorum eius nō fraudasti eum.

Quoniam præuenisti eū in benedictionibus dulcedinis: posuisti in capite eius

coronam de lapide pretioso.

Vitā petijt à te: & tribuisti ei longitudinem dierum in seculum, & in seculum seculi.

Magna est gloria eius in salutari tuo: gloriam & magnum decorem impones super eum.

Quoniam dabis eum in benedictionem in seculū seculi: lætificabis eū in gaudio cum vultu tuo.

Quoniam Rex sperat in Domino: & in misericordia altissimi non commouebitur.

Inueniatur manus tua omni-

omnibus inimicis
tuis: dextera tua in-
inueniat omnes q
te oderunt.

Pones eos ut clibanū
ignis in tempore
vultus tui: Domin⁹
in ira sua cōturba-
bit eos, & deuora-
bit eos ignis.

Fructū eorum de ter-
ra perdes: & semen
eorum à filiis ho-
minum.

Quoniam declinaue-
uerunt in te mala:
cogitauerunt con-
silia quæ non po-
tuerunt stabilire.

Quoniam pones eos
dorsum: in reliqui-
is tuis præparabis
vultum eorum.

E xaltare Domine in
virtute tua: canta-
bimus & psallem⁹
virtutes tuas.

Gloria patri, &c.

ANTIPHONA.

Vt clibanū posuit odientes
Leopoldum Dominus, sed ei
benedictionis & multorum bo-
norum tribuit decus,

ANTIPHONA.

Super flumina & Maria fun-
datus est Leopoldus, quando
viatis testamentis omnibus, as-
cendit in monte Domini, stans
in loco sancto eius.

PSALMVS xxii.

D Omini est terra
& plenitudo ei⁹:
orbis terrarum, &
vniuersi qui habi-
tant in eo.

Q uia ipse super maria
fundauit eum: &
super flumina præ-
parauit eum.

FESTVM TRANSLATIONIS

- Q**uis ascendet in montem Domini: aut quis stabit in loco sancto eius?
Innocens manibus & mundo corde: qui non accepit in vano animam suam, nec iurauit in dolo proximo suo.
Hic accipiet benedictionem à Domino: & misericordiam à Deo salutari suo.
Hec est generatio querentium eum: querentium faciem Dei Jacob.
Attollite portas principes vestras, & eleuamini portæ aternales: & introibit Rex gloriæ.
- Q**uis est iste Rex gloriæ? Dominus fortis & potens, Dominus potens in prælio.
- A**ttollite portas Principes vestras, & eleuamini portæ aternales: & introibit Rex gloriæ.
- Q**uis est iste Rex gloriæ? Dominus virtutum ipse est Rex gloriæ.
- G**loria Patri, &c.

ANTIPHONA.

Super flumina & maria fundatus est Leopoldus, quando vieti tentamentis omnibus, ascendit in monte Domini, stans in loco sancto eius.

V. Magna est gloria eius in salutari tuo.

R. Gloriam & magnum decorem

rem, impones super eum Domine.

EVANGELIVM.

Luc. xxix.

IN illo tempore, dixit Iesus discipulis suis parabolam hanc: Homo quidam nobilis, abiit in regionem longinquam, accipere sibi regnum & reuerti. Et reliqua.

Homilia Fulgentij Episcopi.

LECTIO VII.

Homo nobilis qui abiit in regionem longinquā, ipse Dominus Iesus Christus est, cui cœc⁹ suprà clamabat: Fili Dauid miserere mei, & cui venienti Hierosolymā con-

E 3

erant

cinebant: Osanna filio Dauid, benedictus qui venit in nomine Domini Rex Israël. Regio longinqua, Ecclesia est, ex gentibus usq; ad fines terræ dilatata. Abiit enim Dominus & Saluator noster, de Synagoga Iudæorum, quæ propriè pars & hæreditas eius dicitur, in regionem gentiliū, ut plenitudo eius, per sanctos prædicatores intraret ad fidem eius. Et cum Deus ubiq; sit præsens, longè tamen ab eorum sensu, qui idola colunt, Deus versus abest. Sed quæ

FESTVM TRANSLATIONIS

erant lōgē , facta sunt ad legem pertinet,
propè, in sanguine propter decalogum.
Christi.

Tu autem Domi-
ne nostri miserere.

R. Deo soli ex infinita sui bo-
nitate, summè se diffundenti, vt
in essentia simplicissima, realis
subsistat personarum trinitas,
sit laus per Iesum Christum, Dei
& hominis filium, vnius qui-
dem personæ, triplicis verò sub-
stantiæ & duplicis naturæ. Qui
nos sanguine, spiritu coope-
rante sancto, patri reconcilia-
uit.

V. Impetra nobis sancte Leo-
polde, vt Christo Domino, di-
gnè gratias referamus. Qui
nos &c.

LECTIO VIII.

Vocatis autem de-
cem seruis suis, de-
dit illis decem mnas.
Denarius - numerus
suggerit : quasi nu-
meri centenarij pon-
dere fulgescit.

Tu

Tu autem Domine nostri miserere.

R. Deuoti, pio & humili mentis affectu, in eum qui super omnia est, iugiter tendunt: Et à tanta repulsi maiestate, ipsius opera securius contemplantur: Infernalia timore horrentes filiali, cunctis Deum terrenis præferentes, varios in beatitudine admirantes cœlesti. Talia cogitare, est vera fœlicitati appropinquare.

V. Nolite fieri sicut equus & mulus, ut non intelligatis, gaudia sint quanta beatis.
Talia cogitare &c.

LECTIO ix.

Et ait illis: Nego ciamenti dum venio. Verba inquit legis ac Propheta rum, mystica interpre tatione discussa, populis offerte, atque

ab eisfidei confessio nem, morumq; pro bitatem recipite. Vnde Psalmista: Sumite Psalmum, & date tympanum. Hoc est, laudem prædicatio nis in cordis inten tione percipite, & deuotionem operis in carnis castigatio ne reddite. Ciues au tem eius oderant il lum, & miserunt le gationem post illum dicentes: Nolumus hunc regnare super nos. Ciues impios Iudæos dicit, de qui bus alibi protestatur; Nunc autem & vide runt & oderunt me

&

FESTVM TRANSLATIONIS

& Patrem meum, qui non solum præsentem, vsq; ad mortem crucis oderant: sed etiā post resurrectionem eius, miserunt persecutionē in Apostolos, & prædicacionem cœlestis regni spreuerunt. Tu autem Domine misere re nostri.

R. Exultate in Rege vestro ô filieles animæ, qui ab æterno nobis fidum prædestinavit aduocatum Leopoldum inclytum. Qui talis est pro nobis in cœlo verius, qualis ab omnibus in terra est cognominatus. Qui talis &c.

V. Pius ac piissimus meruit solitus prædicari, qui nunc fereuentissimus interpellator nequit dubitari. Qui talis &c.

Gloria Patri & Filio & Spiritui sancto. Ob suum militem Leopoldum Pium. Qualis &c.
Te Deum laudamus, &c,

AD LAUDES ET per horas.

ANTIPHONA.

A seculo parata est sedes, fortis Domino electo Leopoldo, virtutum decore præcincto.

PSALMVS xcii.

Dominus regnauit, decorem indutus est: indutus est Dominus fortitudinem, & præcinxit se.

Etenim firmauit orbem terræ: qui non commouebitur.

Parata sedes tua Deus ex tunc: à seculo tu es.

Eleuauerunt fluminna Domine: eleuauerunt fluminavocem suam.

Eleua-

PSALMVS xcix.

Eleuauerunt flumina
fluctus suos: à vo-
cibus aquarū mul-
tarum.

Mirabiles elationes
maris : mirabi-
lis in altis Domi-
nus.

Testimonia tua cre-
dibilia facta sunt
nimis: domum tu-
am decet sanctitu-
do Domine, in lon-
gitudine dierum.

Gloria Patri, &c.

ANTIPHONA.

A seculo parata est sedes , à
forti Domino electo Leopoldo,
virtutum decore præcincto.

ANTIPHONA.

Exultatione, & hymnorum
confessione, Leopoldus in con-
spectu intravit Domini: qui eū
fecit hominem primò, hiñc iu-
stum, & tandem beatificauit.

IVbilate Deo omnis
terra: seruite Do-
mino in lætitia.

Introite in conspectu
eius: in exultatione.

Scitote quoniā Do-
minus ipse est De-
us: ipse fecit nos, &
non ipsi nos.

Populus eius & oves
pascuæ eius, introi-
te portas eius in
confessione: atria
eius in hymnis,
confitemini illi.

Laudate nomen eius,
quoniā suavis est
Domin⁹, in æternū
misericordia eius:
& vsq; in genera-
tionem, & genera-
tionem vertas eius.

F

Gloria

Gloria Patri, &c.

ANTIPHONA.

Exultatione, & hymnorum confessione, Leopoldus in conspectu intravit Domini: qui eum fecit hominē primō, hinc iustum, & tandem beatificauit.

ANTIPHONA.

Illuminavit vultū suum super Leopoldum, misertus ei Dominus, ut mandatorum viā cognosceret, & omniū gentiū salutare.

PSALMVS XII.

Deus Deus me⁹: ad te de luce vigilo.

Sitiuit in te anima mea: quā multipliciter tibi caro mea.

In terra deserta, inuia, & in aquosa, sic in sancto apparui tibi: ut viderem virtutē tuā, & gloriā tuam.

Quoniam melior est misericordia tua super vitas: labia mea laudabunt te.

Sic benedicā te in vita

mea: & in nomine tuo leuabo manus meas.

Sicut adipe & pingue dine repleatur anima mea: & labijs exultationis laudabit os meum.

Sic memor fui tui super stratum meum, in matutinis meditabor in te: quia fui sti adiutor meus.

Et in velamento alarum tuarum exultabo, adhesit anima mea post te: me suscepit dextera tua.

Ipse verò in vanū quiescerunt animā meā, introibunt in inferiora terræ: tridentur in manus gladij

gladij, partes vul-
pium erunt.

Rex verò lætabitur in
Deo, laudabuntur
omnes qui iurant
in eo: quia obstru-
ctū est os loquen-
tium iniqua.

PSALMVS. IX. v. 10.

DEVS misereatur
nostrī & benedi-
cat nobis: illumi-
net vultum suum
super nos, & mis-
reatur nostri.

Vt cognoscamus in
terra viam tuam:

in omnibus genti-
bus salutare tuum.

Confiteantur tibi po-
puli Deus: confite-
antur tibi populi
omnes.

Lætentur & exultent
gentes, quoniam
iudicas populos in
æquitate: & gen-
tes in terra dirigis.
Confiteantur tibi po-
puli Deus, confite-
antur tibi populi
omnes: terra dedit
fructum suum.

Benedicat nos Deus
Deus noster, bene-
dicat nos Deus: &
metuant eum om-
nes fines terræ.

Gloria Patri, &c.

ANTIPHONA.

Illuminavit vultū suum super
Leopoldum, misertus ei Domi-
nus, vt mandatorū viā cognosce-
ret, & omniū gentium salutare.

ANTIPHONA.

Omnia opera Domini Leo-
poldi animū concitarunt, vt be-
nedicens laudaret Dominū, ac
cunctis super extolleret ipsum.

FESTVM TRANSLATIONIS

CANTIGVM

triū puerorum.

Daniel. 3.

Benedicte omnia
opera Domini Do-
mino: laudate &
superexaltate eum
in secula.

Benedicte Angeli Do-
mini Domino: be-
nedicte cœli Do-
mino.

Benedicte aquæ om-
nes quæ super cœ-
los sunt Domino:
benedicte omnes
virtutes Domini
Domino.

Benedicte Sol & Lu-
na Domino: bene-
dicte stellæ cœli
Domino.

Benedicte imber &

ros Domino; be-
nedicte omnes spi-
ritus Dei Domino.

Benedicte ignis &
æstus Domino: be-
nedicte frigus &
æstas Domino.

Benedicte rores &
pruina Domino:
benedicte gélù &
frigus Domino.

Benedicte glacies &
niues Domino: be-
nedicte noctes &
dies Domino.

Benedicte lux & te-
nebræ Domino:
benedicte fulgura
& nubes Domino.

Benedicat terra Do-
minus, laudet &
superexaltet eum
in secula.

Bene-

- B**enedicite montes, in secula.
 & colles Domino: **B**enedicite sacerdotes
 benedicte vniuersa germinantia in
 terra Domino.
- B**enedicite fontes Do-
 mino: benedicite
 maria, & flumina
 Domino.
- B**enedicite cete &
 omnia quæ mouē-
 tur in aquis Domi-
 no: benedicite om-
 nes volucres cœli
 Domino.
- B**enedicite omnes be-
 stiæ & pecora Do-
 mino: benedicite
 filij hominum Do-
 mino.
- B**enedicat Israël Do-
 minum: laudet &
 superexaltet eum
- B**enedicite sacerdotes
 Domini Domino:
 benedicite serui
 Domini Domino.
- B**enedicite spiritus &
 animæ iustorum
 Domino: benedi-
 cite sancti & humi-
 les corde Domino.
- B**enedicite Anania,
 Azaria, Misaël Do-
 mino: laudate &
 superexaltate eum
 in secula.
- B**enedicamus Patrē &
 Filium, cum san-
 cto Spiritu: Lau-
 demus & superex-
 altemus eum in se-
 cula.
- B**enedict⁹ es Domine
 in firmamento cœ-
 li: &

li: & laudabilis, &
gloriosus, & super-
exaltatus in secula.

Gloria Patri, &c.

ANTIPHONA.

Omnia opera Domini Leo-
poldi animum concitarunt, ut
benedicens laudaret Dominū,
accunctis super extolleret ipsū.

ANTIPHONA.

Vniuersa quæ sunt, viuunt,
sentient, vel intelligunt, lauda-
te nomen Domini, singulariter
exaltatum.

PSALMVS cxviii.

LAUDATE DOMINŪ
de cœlis: laudate
eum in excelsis.

LAUDATE EUM OMNES
angeli eius: lauda-
te eum omnes vir-
tutes eius.

LAUDATE EŪ SOL & LU-
NA: laudate eū om-
nes stellæ & lumē.

LAUDATE EŪ CŒLI CŒ-
LORŪ: & aquę quę su-

per cœlos sunt, lau-
dent nomē Domini.

Quiā ipse dixit, & fa-
cta sunt: ipse manda-
uit, & creata sunt.

Statuit ea in æternū,
& in seculum seculi:
præceptum posuit,
& non præteribit.

LAUDATE DOMINŪ de
terra: dracones &
& omnes abyssi.

Ignis, grando, nix, gla-
cies, spiritus procel-
larum: quæ faciunt
verbum eius.

Montes & omnes col-
les: ligna fructifera,
& omnes cedri.

Bestiæ, & vniuersa pe-
cora: serpentes & vo-
lucres pennatæ.

Reges terre, & omnes
populi:

populi: Principes & omnes iudices terre.

Iuuenes & virgines, senes cū iunioribus, laudent nomen Domini: quia exaltatū est nomē eius solius.

Cōfessio ei⁹ super cœlū & terrā: & exaltauit cornu populi sui.

Hymnus omnib⁹ sanctis eius, filijs Israël: populo appropinquantī sibi.

PSALMVS cxlx.

CAntate Domino canticū nouum: laus eius in Ecclesia sanctorum.

Lætetur Israël in eo qui fecit eum: & filii Sion exultent in Rege suo.

Laudent nomē eius in choro: in tympano & psalterio psallāte ei.

Quia beneplacitū est Domino in populo suo: & exaltauit mā suetos in salutem.

Exultabunt sancti in gloria: lætabuntur in cubilibus suis.

Exultationes Dei in gutture eorum: & gladij ancipites in manibus eorum.

Ad faciendam vindictam in nationibus: increpationes in populis.

Ad aligandos Reges eorū in compediō: & nobiles eorū in manicis ferreis.

Vt faciant in eis iudicium

FESTVM TRANSLATIONIS

cium conscriptum:
gloria hæc est om-
nibus sanctis eius.

PSALMVS cl.

LAUDATE DOMINU
IN SANCTIS EIUS:
LAUDATE EUM IN FIR-
MAMENTO VIRTUTIS
EIUS.

LAUDATE EUM IN VIR-
TUTIBUS EIUS: LAU-
DATE EUM SECUNDU
MULTITUDINE MAG-
NITUDINIS EIUS.

LAUDATE EUM IN SONO
TUBÆ: LAUDATE EUM
IN PSALTERIO & CI-
THARA.

LAUDATE EUM IN TYM-
PANO & CHORO: LAU-
DATE EUM IN CHOR-
DIS & ORGANO.

LAUDATE EUM IN CYM-

BALIS BENE SONANTI-
BUS, LAUDATE EUM
IN CYMBALIS IUBILA-
TIONIS: OMNIS SPIRI-
TUS LAUDET DOMI-
NUM.

GLORIA PATRI, &c.

ANTIPHONA.

VNIUERSA QUÆ SUNT, VIUUNT,
SENTIUNT, VEL INTELLIGUNT, LAUDA-
TE NOME DOMINI, SINGULARITER
EXALTATUM.

CAPITVLUM.

BEATUS HOMO QUI IN-
UENIT, &c.

Vt in primis vesperis.

HYMNVS.

LUX VISA PER CALIGI-
NEM, &c.

Vt in primis vesperis.

V. IUSTUS UT PALMA FLOREBIT.

R. Sicut cedrus libani, mul-
tiplicabitur in domo Domi-
ni.

AD

A D B E N E D I -
ctus.

A N T I P H O N A .

Fides recta indicat Deum
eternum remuneratorem, in-
quirentibus charitatis vncio-
ne seipsum: requiem obtine-
mus mitissimam, Angelorum
nanciscamur oblectamenta, re-
gno vtamur mansuro, indul-
geat miseris precamur errata,
remittat auersis tormentorum
omnem reatum.

C A N T I C U M

Zachariæ.

Luc. 1.

BEnedictus Domi-
nus Deus Israël:
quia visitauit & fe-
cit redemptionem
plebis suæ.

Et erexit cornu salu-
tis nobis: in domo
Dauid pueri sui.

Sicut locutus est per

os sanctorum: qui
à seculo sunt Pro-
phetarum eius.

Salutem ex inimicis
nostris:& de manu
omnium qui ode-
runt nos.

Ad faciendam miseri-
cordiam cum pa-
trib⁹ nostris:& me-
morari testamenti
sui sancti.

Iusurandū quod iu-
rauit ad Abraham
patrem nostrum:
daturum se nobis.

Vt sine timore de ma-
nu inimicorū no-
strorū liberati: ser-
uiamus illi.

In sanctitate & iusti-
tiā corā ipso: omni-
bus diebus nostris.

G **E**t tu

FESTVM TRANSLATIONIS

Et tu puer Propheta
altissimi vocabe-
ris: præibis enim
ante faciem Domini,
parare vias eius.

Ad dandam scientiā
salutis plebi eius:
in remissionē pec-
catorum eorum.

Per viscera misericor-
diæ Dei nostri: in
quib⁹ visitauit nos
oriens exalto.

Illuminare his qui in
tenebris, & in um-
bra mortis sedent:
ad dirigendos pe-
des nostros, in vi-
am pacis.

Gloria Patri, &c.

ORATIO.

Deus qui sanctum
Leopoldum &c.

Ut supra in pesseras.

AD HORAS.

PRIMA more solito
cantatur, cū psal-
mis consuetis ut in
Duplici.

ANTIPHONA.

A seculo parata est sedes, à
forti Domino electo Leopol-
do, virtutum decore præcincto.

PSALMVS.

Deus in nomine tuo
saluum me fac, &c.

AD TERTIAM.

ANTIPHONA.

Exultatione & hymnorum
confessione Leopoldus in con-
spectu intravit Domini: qui eū
fecit hominem primò, hinc iu-
stum, & tandem beatificauit.

PSALMVS.

Legem pone mihi
Domine, &c.

CAPI-

CAPITVLVM.

OREMVS.

Beat us homo , qui inuenit sapientiam, & qui affluit prudenter, melior est acquisitionis eius negotiatione argenti , & auri fructus eius pretiosior est cunctis opibus, & omnia quæ desiderantur, huic non valent comparari.

Deo gratias.

Ribreue. Amauit eum Dominus, & ornauit eum,

Amauit eum &c.

V. Stolam gloriæ induit eum.

Et ornauit eum.

Gloria Patri & Filio & spiritui sancto.

Amauit eum Dominus, & ornauit eum,

V. Os iusti meditabitur sapientiam.

R. Et lingua eius loquetur iudicium.

Dominus vobiscum.

DEUS qui sanctum Leopoldum, ex Principatu & curis seculi huius, immaculatum ad regnum cœlestis traduxisti: Comprimi & purissimi, cede propitiis, tua clementia ita nos per hæc temporalia dirigi, ut æternæ vitæ confortes effici mereamur. Per Dominum nostrum Iesum Christum, &c.

AD SEXTAM.

ANTIPHONA.

Illuminavit vultum suum super Leopoldum, misertus ei Dominus, ut mandatorum viam cognosceret, & omnium gentium salutare.

PSALMVS.

Defecit in salutari &c.

FESTVM TRANSLATIONIS

CAPITVLVM.

Prouerb. 3.

Longitudo dierū
in dextera eius, &
in sinistra illi^o diuitiæ
& gloria, viæ eius viæ
pulchræ, & omnes se-
mitæ eius pacificæ.

Deo gratias.

R breue. Osiusti meditabitur
sapientiam.

Osiusti, &c.

V Et lingua eius loquetur iu-
dicium.

Meditabitur sapientiam.
Gloria patri & Filio & Spiritui
sancto.

R Osiusti meditabitur sapien-
tiam.

V Lex Deie eius in corde ipsius.

R Et non supplantabuntur
gressus eius.

Dominus vobiscum.

OREMVS.

Deus qui S. Leopol-
dum &c.

AD NONAM.

ANTIPHONA.

Vniuersa quæ sunt, vivunt,
sentiunt vel intelligunt, laudate
nomē Domini singulariter ex-
altatum.

PSALMVS.

Mirabilia tua Domi-
ne &c.

CAPITVLUM.

Prouerb. 3.

Lignū vitæ est his,
qui apprehende-
rint eā, & qui tenuerit
eam beatus, Domin^o
sapientia fundauit ter-
ram, & stabiliuit cœ-
los prudentia.

Deo gratias.

R breue. Lex Dei eius in cor-
de ipsius.

Lex Dei, &c.

V Et non supplantabuntur
gressus eius.
Gloria Patri & Filio & Spiritui
sancto.

Lex Dei eius in corde ipsius.

V Iustum deduxit Dominus
per vias rectas.

R Et

A Et ostendit illi regnum Dei. tium salutare.
Dominus vobiscum.

PSALMVS.**OREMVS.**

Deus qui S. Leopol-
dum, &c.

AD SECUNDAS
VESPERAS.

ANTIPHONA.

A seculo parata est sedes à for-
ti Domino, electo Leopoldo
virtutum decore præcincto.

PSALMVS.

Dixit Dominus &c.

ANTIPHONA.

Exultatione & hymnorum
confessione, Leopoldus in con-
spectu intravit Domini: qui
eum fecit hominem primò,
hinc iustum, & tandem beatifi-
cauit.

PSALMVS.

Confitebor tibi, &c.

ANTIPHONA.

Illuminavit vultum suum su-
per Leopoldum, misertus ei
Dominus, ut mandatorum vi-
am cognosceret, & omniū gen-

Beatus vir, &c.

ANTIPHONA.

Omnia opera Domini Leo-
poldi animum concitarunt, ut
benedicens laudaret Domi-
num, ac cunctis superextolle-
ret ipsum.

PSALMVS.

Laudate pueri &c.

ANTIPHONA.

Vniuersa quæ sunt, viuunt,
sentiunt, vel intelligunt, lauda-
te nomen Domini, singulariter
exaltatum.

PSALMVS.

Laudate Dominum
omnes gentes &c.

CAPITVLUM.

Proverb. 3.

Beat us homo qui
inuenit sapientiam, & qui affluit pru-
dentia, melior est ac-
quisi-

FESTVM TRANSLATIONIS

quisitio eius negotia-
tione argenti & au-
ri primi & purissimi,
fructus eius pretiosi-
or est cunctis opibus,
& omnia quæ deside-
rantur, huic non va-
lent comparari.

Deo gratias.

HYMNVS.

LVx visa per caligi-
nem, in terram
mittit radium, quan-
do Sanctorum ali-
quem, nobis donat
egreum.

Exit ab ea quic-
quid est, quod ab
ipsa distinguitur, sed
multum damni inter-
est, dum quis ab hac
disiungitur.

Ovia, vita, veritas,
te Christe iubar optimum,
nescit malorum cæcitas, sed videt
mens fidelium.

Petamus ergo gra-
tiam, ut Leopoldi me-
rita, nobis impetrant
veniam, mala vadant
præterita.

Criatur hinc clari-
tas, veritatis perluci-
dæ, fides, spes, atq; châ-
ritas, virtutes Theo-
logicæ.

Lætamur nunc in
Domino, humilitate
placida, spreto culpa-
rum tumulo, & vo-
luptate noxia.

Ducentes dies pro-
speros, præsenti in mi-
seria, ne sentiamus
asperos,

asperos, per infinita
secula.

Vt cum finis adue-
nerit, vitæ præsentis
miseræ, Maria nos re-
spexerit, cum Leopol-
do comite.

Sit Patri laus & Fi-
lio, celsa dilecto glo-
ria, summo quoq; pa-
raclito, nostra quod
est victoria. Amen.

V. O si iusti meditabitur sapien-
tiam.

R. Et lingua eius loquetur
iudicium.

SVPER MAGNI- ficat.

ANTIPHONA.

Hymnis emus hilares æternæ
sapientiæ, ut meritis atq; roga-
tu illustris, ethici Leopoldi, au-
thore vnigeniti Dei & Mariæ
Filio, Trinitatis hæreamus ob-
sequijs, moribus abiectis scele-

storum, consolati omnipoten-
tis noticia, rapiamus ardua, de-
licijs vslri supernorum.

Dominus vobiscum,

OREMVS.

D EUS qui S. Leo-
poldum, ex Prin-
cipatu & curis seculi
huius, immaculatum
ad regnum cœlestē
traduxisti: Concede
propitius, tua clemen-
tia ita nos per hæc
temporalia dirigi, vt
æternæ vitæ confor-
tes, effici mereamur.
Per Dominum no-
strum IESVM Chri-
stum Filium tuum,
qui tecum viuit & re-
gnat in unitate Spir-
itus sancti Deus, per
omnia secula seculo-
rum, Amen.

IN

Austriadum salue iubar ô sanctissime Princeps,
Qui frueris dulci fulgens in secula pace.

Huc ades, & nostras deuotas respice mentes
O Pie, fac tecum capiamus cœlica castra.

FESTIVITATE

**S. LEOPOLDI
MARCHIONIS AV.**

STRIAЕ, QVAЕ CELEBRA-
tur decimo quinto die
Nouembris.

CAPVT VII.

IN PRIMIS VE-

CAPITVLUM.

Iperis super Psal-
mos.

Prouerb. 3.

ANTIPHONA.

Ecclēsia sanctā hæc gaudia
indulgeat, quibus beatum
Leopoldum Marchionem
insigniuit: quique in terris per-
ætus innocuos, & vitam probri-
nesciam, desiderium religionis
catholicæ perfecit.

PSALMI.

Omnia laudate, &c.
Vt supra in translatione.

Beatus homo qui
inuenit sapienti-
am, & qui affluit pru-
dentia: melior est ac-
quisitio eius negotia-
tione argenti & auri
primi & purissimi, fru-
ctus eius pretiosior est
cunctis opib⁹, & om-
nia quæ desiderantur,
Huic

I N F E S T I V I T A T E

huic non valent com-
parari. Deo gratias.

R. Beatus Leopoldus virtutum
nobilitate accinctus, hæreditaria
bona in thesauros cœlestes
commutauit, & voluptates fœ-
dissimas quibus nundinantur
animæ, fortiter euicit.

V. Quamuis forma clarus ex-
tra apparuit, intus tameu grati-
tior pietate fuit. Et volupta-
tes &c. Gloria patri, &c.

H Y M N V S .

A Vstrię decus, Prin-
ceps ac patronē,
da Leopolde quibus
aduoceris gaudia, al-
to qui es de sanguine
Marchio cretus.

V itam pudicè agis
iūuenilē, ac demum
spondens conthora-
lem castam, supplices
Deo viuitis parentes,
prole fœundi.

V irtutis robur de-

testari fecit vītia, ani-
mo potēti hostes pro-
pellis, plebemq; de-
fendis pace iucunda.

S parsitagrestes syl-
ua tibi frondes, quan-
do venatu incedebas
tuo, gaudes inuisum
peperisse fructum, ra-
mos Sambuci.

C apitis velum an-
nos pōst repertum,
coniugis tuæ ventō vi-
ablatum, illac tu stru-
is indice sambuco,
aram sacratam.

Q uam dedicasti re-
bus Iocupletem, vt
Dei cultus, virginisq;
matris, iugiter crescat
honor, virtus, & laus,
omne per æuum.

S piritum tandem
reddis.

reddis Deo mundum,
Marchio sancte, anno
tunc salutis sexto ter-
deno, vndies cēteno,
Mense Nouembri.

Vexilla tui possi-
dent paterna Austriae
Duces, illos tu com-
menda, vt viuant iu-
sti, Deoq; accepti, to-
tum per orbem.

In signem, clarum
pietate virum, te nos
precamur patriā tue-
re, corpora munda,
frugibus & nostros la-
res adorna.

Gloriam patri re-
sonemus omnes, eius
& nato iubilemus ap-
tē: cum quibus regnas
simul & creator spiri-
tus alme.

V Gloria & honore coronasti
eum Domine.

R. Et constituisti eum super
opera manuum tuarum.

SVPER MAGNI- ficat.

ANTIPHONA.

Humilitatem pījs mentibūs
saluator omnipotēs infere, cor-
diūm q; insolentias extirpa, vt
dignas gratias beato Leopoldo
agamus, qui ex hac mortalitate
rectum iter, ad æternam vitam
sua largitate nobis ostendit.

CVM ORATIONE.

DEUS qui S. Leo-
poldum, ex Prin-
cipatu & curis seculi
huius, immaculatum
ad regnum cœleste
traduxisti: Concede
propitius, tua clemen-
tia ita nos per hæc
temporalia dirigi, vt

IN RESTIVITATE

æternæ vitæ consor-
tes effici mereamur,
Per Dominum no-
strum, &c.

qua & astra lucere iu-
bes, hominis ad vi-
sum orbe manente.

AD MATVTINVM
INVITATORIVM.

Adoremus Christum Regem
confessorum. Qui sua intre-
tabili clementia, pium corona-
uit Leopoldum.

C alor vitalis vige-
at in nobis, quo tibi
tandem debita solua-
mus dignè nocturna,
hostibus ne vagis im-
pediamur.

PSALMVS xciiii.

Venite &c.

T u immortalis es
beatitudo, hinc op-
tant cuncti residere
tecum, summo affe-
ctu, nostrumque cla-
morē audi benigne.

D A fabricator no-
ctis & diei, arca-
na sancta contempla-
rit tua, cœlo suspendis
lucis tuæ sedem, solus
potenter.

V t Leopoldus fa-
cta tibi prece, mon-
stret psallentes, meri-
ta per sua augeat fi-
dem, populum Au-
stralem pace defen-
dat.

C lare distinguis,
lumineq; imples ma-
chinam mundi, reli-

P ræsta hoc pater,
filio

HYMNVS.

filio cum tuo, spiritus
alme Deus, simplex,
vnus, cuncta qui regis
atq; omni æuo, cun-
cta gubernas. Amen.

IN PRIMO NO- ctorno.

ANTIPHONA.

Beatus Leopoldus ab infan-
tia sua viam iustitiae in lege Dei
scrutatus, iter impiorum non
ambulans, sed in timore illi ser-
uuit.

PSALMI DE CON- fessoribus.

Vt suprain translatione.

PSALMVS 1.

B eatus vir, &c.

ANTIPHONA.

Dedit Dominus sancto Mar-
chioni terram & gentes in pos-
sessionem suam, quas appre-
hensa Catholica disciplina, de-
uotè gubernauit.

PSALMVS II.

Quare fremuerunt
gentes, &c.

ANTIPHONA.

Millia populi multa non ti-
muit, quia Dominum sui cor-
poris custodem, & patriæ de-
fensorēm propitium habuit.

PSALMVS III.

D omine quid multi-
plicati sunt, &c.

V. Amauit eum Dominus &
ornauit eum.

R. Stolam gloriæ induit eum.

LECTIO 6.

Q uoniam Ecclesia
militans, immor-
tali Deo pro diuinis
sibi collatis benefi-
ciis, ac pro ostensa suæ
maiestatis virtute, pro
que beatitudine adi-
piscenda, summū ho-
norem exhibere con-
sueuit:

IN FESTIVITATE

suevit: nō indignē cē cognita, ac perfecta,
 suit per amplius, ysq; id efficit, vt quem hoc
 in finem seculi omni- in seculo suas terras
 potentem Deum, in hæreditarias regentē,
 operationibus & me- miraculorū suorum
 ritis S. Leopoldi Mar- testimonio, nobilem,
 chionis Austrię, lauda- piūm, ac clementissi-
 ri oportere. Tu au- mum Principem, for-
 tem Domine, &c.

R. In noctibus surgere consue-
 uerat vir sanctus, orationes por-
 rigere, & contemplationes re-
 voluere. Quibus fatigatus, ocu-
 los alterno sopore recreabat.

V. Imitabatur dies & noctes
 precepta diuina, vt leges Deicu-
 stodiret. Quibus fatigatus, &c.

LECTIO II.

CViis probitas, bo-
 nitas, & maxima
 pietas, aliarumq; virtu-
 tū accumulata digni-
 tas, omnibus penē na-
 tionibus iam dudum

in seculo suas terras
 hæreditarias regentē,
 miraculorū suorum
 testimonio, nobilem,
 piūm, ac clementissi-
 mum Principem, for-
 ma insignem, ætate
 florentem, iustitia ful-
 gentem, honestissima
 coniuge, & splendida
 prole refertum fuisse
 cognouimus: in cœlis
 absque omni scrupu-
 losa hæsitatione Pa-
 tronū, protectorem,
 & largum intercesso-
 rem, eundem sentire
 ad vota nostra possi-
 mus. Tu autem &c.

R. Tanta pietas in beato Leo-
 poldo viguit, vt ea quæ dele-
 tabilia sunt, & ad vim corpo-
 ris

ris alliciunt, quando aderant nō
respsuit: Nec absentia requi-
situs.

V. Negotijs honestioribus, de-
ditus, ciborum condimenta &
dulciter redolentia, virtutinon,
præposuit. Nec &c.

LECTIO. III.

Q Vx creditu facil-
lima erunt, sitē-
pora præterita cum
præsentibus reuolue-
mus: Beatus namque
Leopoldus, ex patre
LEOPOLDO Austriæ
Marchione, tanquam
futurum lumen, fæli-
cissimo tempore est
procreat: Sacro quo-
que baptismatis fon-
te renatus, ac reliquis
Sacramentis salutari-
bus copiosè munitus:
literis pro suæ condi-
tionis modo imbu-

tus, vt eorum, quæ suæ
ætatis tempore acta,
gesta, fuere, vel me-
moriter retinere, aut
literis commendare
poterat, præsertim hu-
ius præclarissimi mu-
neris, & quasi deinde
victorię inscius esse ne
quiuit. Tu autē &c.

R. Spectacula inania Marchio
santi fieri vetuit, eos quoque
qui latitiam vitæ impudicè age-
bant, procul à se ire fecit. Non
enim amabat gaudia, nisi ad pie-
tatem conducentia.

V. Cultor modestiæ Marchio
Leopoldus, affectum pietatis
in corde gerebat. Nō enim &c.

IN SECUNDO
Nocturno.

ANTIPHONA.

Mirificauit Dominus sanctū
Leopoldum, & exaudiuit eum
in cubilibus ad se clamantem.

PSAL-

IN FESTIVITATE

PSALMVS. III.

Cum inuocarem &c.
Vt supra.

ANTIPHONA.

Odiuit operantes iniq[ue]itatem, & in multitudine misericordiæ, ingressus est templum à se fundatum.

PSALMVS. V.

Verba mea, &c.

ANTIPHONA.

In vniuersa terra admirabile est nomen Domini, qui Leopoldum pietate plenum, gloria & Principatus honore coronauit.

PSALMVS. VIII.

Domine Dominus noster, &c.

V. Os iusti meditabitur sapientiam.

R. Et lingua eius loquetur iudicium.

LECTIO III.

S

Septimo namq; anno, priusquā bea-

tus Leopoldus Marchio, suas nuptias consummaret, vrbs sancta in qua Saluator noster Iesus Christus Dei filius, sententiam mortis sponte subiit nobilitate, manu Germanicæ nationis Principum, in potestatem Catholicæ professionis redacta fuit.

Tu autem &c.

R. Deuoti parentes prolem multiplicatam, ingenio vitæ & naturæ, parum sibi dissimilem configurauerunt. Decuit namque nitentes arbores, fructus propagare fertiles.

V. Vixit beatus Leopoldus sub lege coniugali, vt superstites decoros post se relinqueret. Decuit namque,

LECTIO V.

IN qua quidē vrbe,
Dux exercitus coronari

ronari renuit, assue-
rans nolle auream fer-
re coronam eo loco
quo Christus spineam
tulisset. Huius rei fa-
ma per orbem cognita,
nobilis & Deo de-
uota mulier S. Leo-
poldi mater, spiritu
sancto monita Hiero-
solymam cū dignissi-
ma comitiua petijt, &
ab inde non regressa,
sed animam suam
Deo reddens.

Tu autem Domi-
ne nostri miserere.

R. Dum statuisset Marchio Pi-
us votum templi construendi
perficere, editio publico prae-
vio, singulis praedia ad Monaste-
ria apta ampliori pretio persol-
uit. Ne fraude aut urbanitate
curiosa quenquam deciperet.

V. Erat enim in dando muni-
ficus, & in exigendo non acer-
bus. Ne fraude &c.

LECTIO VI.

COncurrunt deniq
& alia ratio, qua
cognoscitur S. Leo-
poldum de domo Au-
striæ fœlicissimo secu-
lo esse natum: eodem
namq; tempore ere-
cta est religio Cisterti-
ensis, & primum eius
Cœnobium in solitu-
dine Cistertij ædifica-
tum, vt ibi regularis
disciplina districtius
obseruaretur, & quan-
quam illud in salu-
tem vniuersorum ab
immortali Deo per-
missum fuerit, ad de-
corem tamen & am-

I

plitu-

IN FESTIVITATE

plitudinem virtutum
beati Leopoldi hoc
factum esse minimè
dubitamus.

Tu autem Domi-
ne nostri miserere.

R. Intelligentia mentis illumi-
natus, & immortalitatis futuræ
concipiens fiduciam. Primum
lapidem suæ fundationis non à
se, sed à Presbytero iaciendum
esse decreuit.

V. A Domino factum est istud,
& est mirabile in oculis nostris.
Primum lapidem, &c.

IN TERTIO
Nocturno.

ANTIPHONA.

Marchio sancte, tu animi mo-
derationem temeritatis incur-
su, contra proximos non viola-
sti, intercede pro nobis, qui ha-
bitas in tabernaculo Dei.

PSALMVS. xiii.

Domine quis habita-
bit, &c.

ANTIPHONA.

Multiplicasti Domine plebē
tuam, quæ in virtute beati LEO-
POLDI Marchionis, sperat ani-
marum desiderium, & benedi-
ctionem sempiternam.

PSALMVS. xx.

Domine in virtute
tua, &c.

ANTIPHONA.

Hæc est generatio quærens
Dominum, ex qua beatus LEO-
POLDS virtuosus Marchio,
innocens manibus, & mundo
corde progreditur.

PSALMVS. xxi.

Domini est terra, &c.

V. Lex Dei eius in corde ipsius.
R. Et nō supplantabuntur ges-
sus eius.

EVANGELIVM.

Luc. 22.

Homo quidam nobi-
lis, &c.

Eadem Homilia ut in festo Trans-
lationis, exceptis responsorijs, quæ pro-
pria hic habentur.

R. Post-

R. Postquam beatus Marchio pietate tota, religione munda, prudentia ac veneratione DEI per totum mundum claresceret: In loco a se praestito sepeliri voluit.

V. Exemplum posteris, & spem pacis futuræ post se relinquens. In loco, &c.

R. Flammeolum coniugis in frutice Sambuci, annotauerunt Pij Marchionis oculi emicuisse, nulla imbrium aut tempestatum vi consumptum. Quod non fortuito casu, sed diuina prouidencia accidisse creditur.

V. Hunc locum sibi eligit beatus Marchio, ut ibi requiesceret in seculum seculi. Quod non, &c.

R. IX. Beatus LEOPOLDVS.

Et supra in vesperis.

AD LAVDES.

ANTIPHONA.

Testimonia sancti Marchionis credibilia facta sunt, quem in Ecclesia Dei veneratur longitudo dierum.

PSALMVS.

Dominus regnauit,
&c.

ANTIPHONA.

Laudemus nomen Domini, quia de domo Austrie illuxit lumen pietatis, cuius memoria à generatione in generationem permanet.

PSALMVS.

Jubilate, &c.

ANTIPHONA.

In matutinis meditatus est beatus LEOPOLDVS DEVVM factorem suū, sciens, quod querenti regnum Dei reliqua famulantur.

PSALMVS.

Deus Deus meus, &c.

ANTIPHONA.

Benedictus es Domine in firmamento cœli, qui Marchionem sanctum ad cœlestis triumphi fastigium elegisti.

CANTICVM.

Benedicite, &c.

ANTIPHONA.

Reges terræ, & Principes, & omnes populi laudent Dominum

num de cœlis, vt intercessione
beati LEOPOLDI confessio-
ris, fiat vindicta cōtra fidei Chri-
stianæ osores.

PSALMVS.

Laudate Dominum
de cœlis, &c.

CAPITVLVM.

B eatuſ homo, &c.

ut in vespere.

HYMNVS.

A vrora rubens fu-
gat noctis stellas,
alma hac luce promat
vox humana quascū-
que laudes, animus
exultet corde iucun-
do.

L audent te Deū re-
gem in excelsis Princi-
pes omnes, pueri, &
senes, viduæ, matres,
sanctimoniales, casti-
tas omnis.

L imina sacra Cru-
cis, & Neuburgæ lau-
dent, Melicum, Au-
striaeque fines, Patro-
num sanctū Leopol-
dum Pium cœlo reg-
nantem

P ietas summa, no-
tio tu Dei, Dæmones
pelle, teneant ne fata
fonte lauatos, crux
redēptos protege sem
per.

L audemus patrem,
filio fit honor, Spir-
itus sanctus nanciscatur
laudes, trinus &
vnuſ fit nobiscū Deus
laude perenni, Amen.

V. Iustus vt palma florebit.

R. Sicut cedrus libani multi-
plicabitur in domo Domini.

SUPER BENEDICTVS.

ANTI-

ANTIPHONA.

Benedictus Deus, qui vbique
es mirabilis, da salutem plebi
tuæ, & visita nos ad te clamant-
tes, per meritabati LEOPOL-
DI, quem admirandæ pietatis,
& virtutum incrementa, incor-
ruptæque vitæ integritas, ad tuā
gloriam, & gaudia æterna ex-
tulerunt.

ORATIO.

Deus quis sanctū Leo-
poldum, &c.

Vt in Vesperis.

AD HORAS.

Prima more solito
cantatur cum psal-
mis consuetis.

ANTIPHONA.

Testimonia S. Marchionis
credibilia facta sunt, quem in
Ecclesia Dei veneratur longitu-
do dierum.

PSALMVS.

Deus in nomine, &c.

AD TERTIAM.

ANTIPHONA.

Laudemus nomen Domini,
quia de domo Austriæ illuxit
lumen pietatis, cuius memoria
à generatione in generatio-
nem permanet.

PSALMVS.

Legem pone mihi
Domine, &c.

CAPITVLVM.

Vt in Vesperis.

R. breue. Amauit eum Domi-
nus, &c.

Vt supra in Translatione.

Dominus vobiscum.

Collecta consueta.

AD SEXTAM.

ANTIPHONA.

In matutinis meditatus est
S. Leopoldus Deum factorem
suum, sciens quod quærenti
regnum Dei, reliqua famulan-
tur.

IN FESTIVITATE
PSALMVS.

D efecit in salutare
tuum, &c.

CAPITVLVM.

L ongitudo dierū
in dextra eius, & in
sinistra illius diuitiæ
& gloria, viæ eius viæ
pulchræ, & omnes se-
mitæ eius pacificæ.

R breue. Os iusti meditabitur
sapientiam, &c.

AD NONAM.

ANTIPHONA.

Reges terræ & Principes, &
omnes populi laudent Domi-
num de cœlis, vt intercessione
sancti Leopoldi confessoris, fiat
vindicta contra fidei christianæ
osores.

PSALMVS.

Mirabilia tua Domi-
ne, &c.

CAPITVLUM.

I gnum vitæ est his
qui apprehende-
rint eam, & qui tenuer-
it eam beatus, Domi-
nus sapientia funda-
uit terrā, & stabiliuit
cœlos prudentia.

R breue. Lex Dei eius in cor-
de ipsius, &c.
Dominus vobiscum,

O REMVS.

C oncede populo
tuo misericors De-
us, vt intercedente S.
Leopoldo confessore
tuo, & hostes superare
& pacem assequi me-
reatur & salutem. Per
Dominum nostrum
Iesum Christum Fili-
um tuum qui tecum
viuit, &c.

IN SE-

IN SECUNDIS Laudate Dominum
vesperis. omnes gentes, &c.

ANTIPHONA.

Testimonia sancti Marchio-
nis, &c.

Vt in laudibus.

PSALMVS.

Dixit Dominus Do-
mino meo, &c.

ANTIPHONA.

Laudemus nomen Domi-
ni, &c.

PSALMVS.

Consitebor tibi, &c.

ANTIPHONA.

In Matutinis meditatus
est, &c.

PSALMVS.

Beatus vir, &c.

ANTIPHONA.

Benedictus es Domine, &c.

PSALMVS.

Laudate pueri, &c.

ANTIPHONA.

Reges terræ & principes, &c.

PSALMVS.**CAPITVLVM.**

Beatus homo, &c.

Vel Capitulum.

Lignum vitæ, &c.

HYMNVS.

Aurora rubens, &c.

Vt in laudibus, &c.

Vel Hymnus.

Austriæ dec⁹ Princeps
ac Patrone, &c.

V. Iustus germinabit sicut liliū.

R. Et florebit in æternum ante
Dominum.

AD MAGNIFICAT.**ANTIPHONA.**

Laudet sancta mater Ecclesia
Pium Leopoldum, Austriæ Mar-
chionem, inter cœlestes ciues
regnantem: Qui sum mam fœ-
licitatem claris operibus acqui-
suit, & admirabili animi ma-
gnitudine, ac summa largitate,
Deo & hominibus gratus exti-
tit patronus, regio quoq; splen-
dore in cœlis decoratus. Ora
pro nobis S. Leopolde Alleluia.

Dominus vobiscum,

ORE-

IN FESTIVITATE
OREMVS.

Concede populo
tuomisericors De
us, intercedente S.
Leopoldo confessore
tuo, & hostes super-
rare & pacem assequi
mereatur & salutem.
Per Dominum no-
strū Iesum Christum
Filiū tuum, &c.

Vel hac.

OREMVS.

FAc nos Domine
pietatem & sancti-
tatem beati Leopoldi
tota mente sectari,
per quam misericor-
diæ tuæ gratiam &
eius patrocinia sentia-
mus. Per Dominum
nostrum Iesum Chri-
stum Filium tuū, qui
tecum viuit &c.

HYM-

HYMNIDICÆ

LAVDIS, INCI-
PIT DE SANCTO
LEOPOLDO DE-
uota oratio.

CAPVT VIII.

PROPVGNATOR miserorum. O Consolator afflitorū. O gemma Confessorum Leopolde Pie Marchio. Qui diuis animi tui dotibus, populum tibi ab omnipotente Deo creditum, ea animi moderatione gubernasti, vt ei non præesse, sed benignè prodesse curares, teq; eidem ad bene beateq; viuendum normam præbuisti, & exemplum: tuiq; Austriae Principatus thesauros adeò iusto Dei iudicio dispensasti, vt pòst prolistuæ fœcunditatis benedictionem, etiam supernorum thesaurorum dispensator in cœlis constitui merueris: Vbi infinitis tuo nomini deuotis,

K

à diuer-

O R A T I O.

à diuersorum dolorum & ægritudinum op-
pressione, liberationem impetrasti & salu-
tem; nulliq; in angustia & necessitate con-
stituto, ad te clamanti, salutari tua intercessio-
ne defuisti. Exaudi & nos famulos tuos, glo-
riosi nominis tui celebrationem, puro vene-
rantes affectu, tuaq; cœlesti sublimatione læ-
tantes & petentes: Vt pia intercessione tua
ab omnibus aduersitatibus, & periculis cor-
poris & animæ liberemur, pace salutari frua-
mur, & post huius miseriæ cursum, à peccato-
rum nostrorum sarcina absoluti, te duce, An-
gelorum conspectui præsentari, & ad cœle-
stem gloriam peruenire mereamur, Amen.

I T E M A L I A M V L.
T V M D E V O T A

O R A T I O D E E O D E M S.
L E O P O L D O.

MAgnam ab immortali Deo S. Leopolde
obtinuisti gratiam, qui in amplissima
nobilitatis & excellentiæ tua gloria, cum
in humanis agebas, nō animo superbote ipsum ex-

altasti, sed qua eidem immortali Deo & homi-
 nibus gratum te fecerat, humilitatem suscepisti.
Qui non in demolitionem, sed salutem & aug-
 mentum Republica, maiestate tua usus es. Qui
 erga inopes & miseros, tanta semper fuisti bene-
 ficentia, ut & viuis & mortuis ab homini-
 bus, benignus & liberalis, latissime prædicari me-
 rueris. Qui pro cultu Dei omnipotentis adau-
 gendo, sacras ades magnifice condidisti. Qui in
 fructuosa conuersatione venerandi tui matrimo-
 nij, sanctam & coniugalem dilexisti pudicitiam,
 liberosq; tuos, non ad eorum voluptatem ex pa-
 terna indulgentia, sed ad ministerium siummi
 Dei, ex religioso animi tui affectu instituisti. Qui
 tantis fortuna donis, tantaq; libertate præditus, in
 nullum vitiorum genus dilapsus es: sed quam ti-
 bi Deus constituit, propria voluntate tua dispo-
 sita, legem obseruasti; carnis delectamenta respui-
 sti, & aduersitates huius exili patienter susti-
 nuisti. Quapropter & potentibus & humili-
 bus, spectabile factus es exemplar virtutum.
Atq; ubi ex hac excessisti vita, multis miraculis
 clarere, & ab omnipotenti rege, inter ciues regni
 cœlestis, summo cum honore atq; gloria, meruisti

O R A T I O.

collocari. Propter hanc igitur S. Leopolde donatam tibi gratiam, suscipe me rogo, qui in desiderijs cordis mei, ad te nunc magna fiducia accedo, eundemq; omnipotentem Regem deprecare, ut propter merita tua eximia, & tibi gratissima, mei misereatur, veniam omnium peccatorum (qua^e plurima sunt & maxima) mihi clementer concedat, verae p^{re}nitentiae affectum cordi meo immittat; in lege sua sanctissima, sicut te direxit, me quoq; toto tempore vita mea dirigat, in fide Catholica conseruet, spe firma corroboret, igne charitatis inflammet: perficiat & exornet me, quibus te perfulgere fecit his sacris virtutibus, sapientia, religione prudentia, iustitia, benignitate, obedientia, mansuetudine, temperantia, humilitate, patientia: Oculos quoq; sua misericordiae & pietatis, in omni aduersitate super me reducat; sub setampio tamq; potenti patre, cum mors appropinquauerit, me filium suum perire non permittat. Sed contra crudelēm hostem generis humani, omnemq; temptationem me adiuuet: a malo quoq; illo tremendo & intollerabili aeternae damnationis, meliberet & custodiat, ut ab

ut ab omnibus sic tandem molestijs atq; periculis ereptus, dictisq; virtutibus adornatus, post hanc vitam in cœlesti aula, sibi maximo & aeterno Deo, domino & creatori meo dulcissimo tecum, & cum Angelis ministris suis, quam debeo perpetuam laudem & gloriam decantem,
Amen.

ORATIO DEVOTA AD S. LEOPOLDVM.

O PLE&benigne Marggraui Leopolde, Christianitatis lumen inextinguibile; O prudens cœlestium thesaurorum dispensator. O orphanorum pater. O afflitorum consolator. O mæstorum subleuator. O protector in tribulationibus positorum; Respice hodie meum desiderium deuotionem & orationem; Quia certum & indubitatum est mihi ad te refugium. Aperi aures tuæ pietatis; quia, ut credo, potens es pro me intercedere ad Deum. Ideò ad te recurro, te inuoco, ut mihi succurras, gratiam impetres.

O R A T I O .

petres. Nam ex meis demeritis & malis, quæ
perpetraui, meam insufficientiam agnosco,
& imbecillitatem ad impetrandum quod opto.
Ergo p̄ijssimè Princeps Leopolde, & patriæ
propugnator, exaudi me indignum famulū
tūū, ad te in necessitatibus maximis claman-
tē: Respice orbitatis meę miseras, cùm tu mul-
tis in votis suis, infirmitatibus, atq; angustijs
directissuccurristi, claudis gressum tribuens,
cœcis lumen præbens, surdis auditū conces-
dens, mutis loquela donans. Quis etiam mor-
taliū tua donaria valereret explicare? Cùm vari-
js charismatibus sis à creatore tuo adornatus,
dotibus animæ, in cœlesti gloria, prout spe-
ramus, beatificatus. Eia & Eia, in præsenti
necessitate & infirmitate ad te venio, ad te
clamo suspirando, te deprecor, vt mihi veni-
am de commissis impetres, à præsentibus
malis me liberes, à futuris me cohibeas, &
ab imminentibus corporis & animæ pericu-
lis me custodias, vt tua directione in vijs
mandatorum creatoris consistam, vt sic te
duce, te rectore, tuis sanctissimis directioni-
bus

bus, omnia mala euadere valeam. O benignissime Princeps, ex tua solita pietate & benignitate, intercede pro me misero peccatore apud Deum omnipotentem, ut in fine vitæ meæ, mihi concedat spatiū veræ pœnitentiæ, cor contritum & humiliatum, satisfactionem de commissis & omisis, cunctisque meis negligentijs, venialibus & mortalibus, indulgentiam tribuat, & à subitanæ & improvisa morte, etiam à morbo Epidemiæ me custodiat, atque ut me ipse satiet & pascat suo sacratissimo corpore, quod ipse Deo patri pro me, & cunctis peccatoribus obtulit in ara crucis. Demum in exitu animæ, ab inimicis meis visibilibus & inuisibilibus me tueatur, ut sic ipsorum asperitatem cum gaudio superem. Quod ipse mihi concedat tuo sanctissimo interuentu, qui in trinitate perfecta viuit & regnat Deus, in seculorum secula benedictus, Amen. Pater noster, &c. Ave Maria, &c.

SEQVI-

ORATIO.

SEQVITVR ALIA ORA-
TIO DE S. LEOPOLDO.

OMNIPOTENS Deus, cuius benignitate S.
 Leopoldus Marchio, suarum faculta-
 tum largus extitit distributor, & quanto
 crebrius largitus est, tanto minus egere potuit, sicq;
 necessitati mediocriter satisfecit, ut utilitates cœ-
 lestis gaudij sibi reserari obtinuerit. Concede no-
 bis omnipotens Deus, ut hæc patria cui in huma-
 nis præfuit, tranquillitate pacis latetur, & eius in-
 tercessione, fructuosa abundantia populus pasca-
 tur, ut quemadmodū accepta fuerunt quæ larga
 manus S. Leopoldi tibi obtulit, & sicut & iam
 tuus Confessor sapientia instructus, terras sibi con-
 creditas salubriter gubernauit, & improbos ho-
 stes deterruit, ita sui successores, hanc Austriae &
 Archiducatum regentes, populum deuotum dili-
 gant, foueant, defendant, & contra omnia peri-
 cula, pacis auxiliatorem accipiant. Ut & omnia
 quæ nostra salutis sunt aduersa, procul à no-
 bis pellantur. Per Dominum no-
 strum, &c.

BENE-

BENEDICTIO

DISTRIBVTIO=
NIS PANIS, VINI, ET
CARNIS, IN DIE S. LEOPOL-
di Marchionis Austriæ, Fundatoris
Monasterij Claustrineubur-
gensis.

*JN PRINCIPIO LEGVN-
tur Psalmi.*

PSALMVS L.

MISERERE mei Deus : secundum
magnam misericordiam tuam.
Et secundum multitudinem
miserationum tuarum : dele ini-
quitatem meam.

Amplius laua me ab iniquitate mea : & à
peccato meo munda me.

Quoniam iniquitatem meam ego cognosco : & peccatum meum contra me est semper.

L

Tibi

Tibi soli peccavi & malum coram te feci: ut iustificeris in sermonibus tuis, & vincas cum iudicaris.

Ecce enim in iniquitatibus conceptus sum: & in peccatis concepit me mater mea.

Ecce enim veritatem dilexisti: incerta & occulta sapientiae tuae manifestasti mihi.

Asperges me Domine Hysopo, & mundabor: lauabis me, & super niuem de albabor.

Auditui meo dabis gaudium & latitiam: & exultabunt ossa humiliata.

Auerte faciem tuam a peccatis meis: & omnes iniquitates meas dele.

Cor mundum crea in me Deus: & Spiritum rectum innoua in visceribus meis.

Ne proijcas me a facie tua: & Spiritum sanctum tuum ne auferas a me.

Redde mihi latitiam salutaris tui: & spiritu principaliter confirma me.

Docebo iniquos vias tuas: & impij ad te conuertentur.

Libera me de sanguinibus, Deus Deus salutis

Iutis meæ: & exultabit lingua mea iustitiam
tuam.

Quoniam si voluisses, sacrificiū dedissem
vtique: holocaustis non delectaberis.

Sacrificium, Deo spiritus contribulatus:
cor contritum & humiliatum Deus non de-
spicies.

Benigne fac Domine in bona voluntate
tua Sion: vt ædificantur muri Hierusalem.

Tunc acceptabis sacrificium iustitiæ, obla-
tiones & holocausta: tunc imponent super
altare tuum vitulos.

Gloria Patri & Filio & Spiritui sancto, &c.

PSALMVS XL.

BEATVS qui intelligit super egenum &
pauperem: in die mala liberabit eum
Dominus.

Dominus conseruet eum, & viuifiet eum,
& beatum faciat eum in terra: & non tradat
eum inanimam inimicorum eius.

Dominus opem ferat illi super lectum do-
loris

loris eius, vniuersum stratum eius versasti in
in firmitate eius.

Ego dixi, Domine miserere mei: sana ani-
mam meam, quia peccaui tibi.

Inimici mei dixerunt mala mihi: quando
morietur, & peribit nomen eius?

Et si ingrediebatur ut videret, vana loque-
batur: cor eius congregauit iniquitatem sibi.

Egrediebatur foras: & loquebatur in id-
ipsum.

Aduersum me susurrabant omnes inimici
mei: aduersum me cogitabant mala mihi.

Verbum iniquum constituerunt aduer-
sum me: Nunquid qui dormit, non adjicet
ut resurgat?

Etenim homo pacis meæ, in quo sperauit:
qui edebat panes meos, magnificauit super
me supplantationem.

Tu autem Domine miserere mei: & re-
fusca me, & retribuam eis.

In hoc cognoui quoniam voluisti me: quo-
niam non gaudebit inimicus meus super me.

Me autem propter innocentiam suscepisti:
& con-

& confirmasti me in conspectu tuo in æternū.

Benedictus Dominus Deus Israël à seculo,
& in seculum : fiat, fiat.

Gloria Patri & Filio & Spiritui sancto: Sicut erat in principio & nunc & semper, & in secula seculorum, Amen.

V. Domine exaudi orationem meam.

R. Et clamor meus ad te veniat.

OREMVS.

CREATOR & obseruator humani generis, dator gratiæ spiritualis, largitor æternæ salutis, te suppliciter exoramus: emitte Spiritum sanctum tuum super has creaturas panis, vini & carnis, ut ornatæ cœlestis defensionis virtute, qui ex ijs gustauerint, proficiant illis ad vitam æternam. Per Dominum nostrum, &c.

ORATIO.

DIGNARE Domine omnipotens Deus benedicere & sanctificare, + has creaturas panis, vini & carnis, ut quicunque

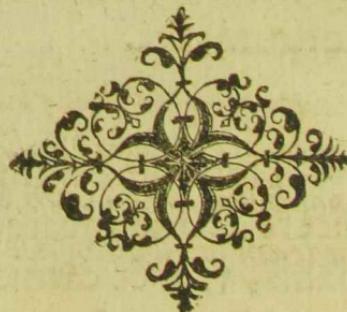
que ijs vsi fuerint, omni benedictione cœlesti
repleantur. Per Dominum nostrum, &c.

V. Dispersit dedit pauperibus.

R. Justitia eius manet in seculum seculi.

ORATIO.

DA quæsumus Domine Deus famulo
tuo S. Leopoldo Marchioni, sperata
suffragia obtinere: vt qui has eleëmo-
synas acceperint, sanctorum omnium con-
sortia mereantur, quæ S. Leopoldus est con-
secutus. Per Dominum nostrum Iesum Chri-
stum Filium tuum, qui tecum viuit & regnat
in vnitate Spiritus sancti Deus, per omnia se-
cula seculorum, **A M E N.**

EPI-

EPIGRAMMA
IN TUMVLVM
S. LEOPOLDI.

VISQVIS ab extremis venisti finibus
 (exul,
 Ut videas diui limina sacra
 (Ducis.

Huc ades, & tristimordax de pectore cura
 Excidat, hinc supplex optima quaqꝫ petas.

ORATIO AD SANCTVM
LEOPOLEDVM.

PRINCEPS aeterni Regis nos numine sacro
 Defendas omnes, qui tua festa colant.
 Cerberio sanies ne confluat ore trilingui,
 Austriae terris, Dux Leopolde precor.
 Incolumem populum serues cum Casare nostro,
 Ut Pily videant secula longa senis.

Post

Post hæc propitium cernant sine fine tonantem,
Cum nostram rumpent fata supra diem.

ALIA PRECATIO CAR-
MINE ELEGIACO EX-
ornata.

SALVE ô virtutum Princeps Leopolde, de cuiusq;
Sanctorum, salve fulgida stella Dei.
Cerne meas, quas corde preces, quas pectore fundo,
Dùm tua deuotè busta sacrata colo.
Cerne pios luctus Dux ô sanctissime cerne,
Cerne animum famuli, vota q; cerne precor
Tu namq; es superum non infima gloria Regis,
Tu decus astriferi, tu iubar atq; poti.
Sis præsens lapsis, Dux ô Leopolde benigne,
Pronobis Christo vota sacrata feras.
Vota sacrata feras, noceant ne Dæmonis atri
Insidia, ne mors dum sua tela vibrat.
Ut quondam in terris miles sanctissimus, omnes
Vicisti prauos, dexteritate pia.
Sic inimicorum iam iam super astrati triumphans
Insidias remoue, contere, pelle, fuga

Pro-

Protege, conserua, famulos te corde rogantes,
 Ne noceant morbi, ne mala quaq; tuis.
 Sic tibi perpetuò soluemus munia laudum,
 Dum placidus vita spiritus ora reget.
 Et tandem tecum cœli sine fine Tonantem,
 Cernemus, claros post pia fata polos.

Elias Hermannus.

AD EVNDEM SANCTVM
 LEOPOLDVM PRECA-
 tio Elegiacæ.

Dux Leopolde parens patriæ, pietatis imago,
 Cœlesti resides, qui super astral throno.
 Respice mortales puro te corde rogantes,
 Et placida nostras suscipe fronte preces.
 Prospera fata feras ô Dux Australibus aruis,
 Arma, famem morbos, & mala quaq; fuga.
 Si presens populo mortis dum venerit hora,
 Linguaq; cum presso nesciat ore loqui.
 Tum tristes abigas à nobis Damonis umbras,
 Nec noceat seu amors inopina nece.

M

Fac

*Fac age cœlestes pertingat spiritus oras,
Dilue terrenam Dux Leopolde sitim.
Sic tibi perpetuos leti soluemus honores,
Annua sic dabimus Dux pie vota tibi.*

ODE AD SAN-
CTVM LEOPOLDVM,
IN QVA ALLOQVITVR PHOE-
bum: Natalitium, vitam, translationem, ut
*Phœbus veniat Lyram & Poëtas secum
ducat, qui vitam sancti Leopoldi cul-
tus conscribant.*

JOANNIS PANECIANI.

PHOEBE Titanis roseum cubile
Te precor linque, & pede concitato
Huc veni gaudens, tibi sit canendus
Dux Leopoldus.

Itha

Itha quem mater peperit sub arce,
 Quām leuat celsum Cecij cacumen
 Sub poli nubes, feriens Cycloplum
 Mœnibus astra.

Hic pedem montis vagus amne lambit
 Ister, & cursu placido pererrat
 Ostijs septem Scythicas in vndas
 Præcipitandus.

Maius hoc numen celebres Camœnis,
 Maius Alcidæ resones triumphis,
 Maius & claris Helenæ gemellis
 Dic Leopoldum.

Filio maior Thedidis marinæ,
 Dardano maior Venerisq; nato,
 Cæteris maior tua quos coronat
 Munera Phæbe.

Inclytam vitam simul & pudicam
 Duxit in terra teneris sub annis,
 Fraude quem nunquam tacita fefellit
 Vana voluptas.

Corde deuoto satis æmulatus
 Legibus Christum Dominum Deumq;
 M 2 Sem-

Semper & laudes modulo suavi
Tollit ad arcum.

Pauperes multos inopes Virosq;
Adiuuans : nusquam miseros sinebat,
Mente sacratus rigida grauari
Dux Leopoldus.

Pacis est custos, fidei decusq;
Omnibus rectam trutinare libram
Nouit, & nusquam viduas, pupillos
Perdidit ære.

Inter anfractus varios sub ore
Semitam strictam pedibus secutus,
Et viam iustum Domini capescens
Pectore toto.

Præterit mundi tumidos honores,
Quærit æternas habitare sedes,
Fata sub cœlis vbi sunt quieta
Numine sacro.

Ad pias causas rutilum metallum
Vertit, & celsas supero Tonanti
Extruit sedes vbi sancta fratrum
Religio sit.

Inter

Inter has pulchrum micat arce Claustrum,
 Per latus cuius fluit amnis Ister,
 Hic pij fratres Leopoldus hic est,
 Corpore sacro.

Hic Duce longis meditantur horis
 Corde sacrato vigilant, precantur,
 Maximum numen venerantur omnes
 Maxmilianum.

Qui suis quondam manibus sacratis,
 Rursus ex nigris releuauit antris
 Aureo Diuum tumulo latentem,
 Iam Leopoldum.

Præsules quem mox comitantur almi,
 Quem chorus cleri sequitur canoris
 Vocibus, mittens vapidos Sabæi
 Thuris odores.

Curat hic morbos varios per artus
 Sanat, & cunctos vitio grauatos,
 Luridam pestem procul hinc ab istis.
 Profugat oris.

Fonte deceidunt gelido Lyæo
 Quatuor niui Leopoldus almus

M 3

Fudit

Fudit, è quinto rubeum falernum
Vt bibat omnis.

Hauriunt plures manibus cauatis,
Alter hirsuto recipit galero.
Eminus stando capit hic ad vtrem,
Cuspidē vinum.

Hinc mero dulci populus refectus,
Viuidum membris reparat calorem,
Quo procul sœui fugiunt ab omni
Corpore morbi.

Cæsari hic claros tribuet triumphos,
Victor æternus volitabit orbe,
Iam suos hostes rapiet Cathenis,
Maxmilianus.

Phæbe consurgas rogitamus omnes,
Fer lyras tecum stabilemque Celtem,
Duc & argutos placido lepore
Huc age vates.

Vt Ducis laudes fidibus canoris
Dulcius tecum resonare possim,
Quam mihi rauco calamus ministrat
Paneciano.

DE

46

DE EODEM S.
LEOPOLDO CAR,
MEN SAPHICVM.

AUTHORE
ELIA HERMANNO BILICEN-
si Silesio, Philosophiæ studioso.

Ecce cœlorum roseum cubile,
Phœbus exornat mouet atq[ue] plectra,
Gaudet aeterna residens in arce
Dux Leopoldus.

Austriae splendor, iubar atq[ue] fulgor,
Lucidum cœli meditatur orbem,
Septus astrorum nitidis coronis
Omne per aenum.

Hic pius prudens fuit & benignus
Pauperum cultor, miseris leuamen,
Dona dum prompsit, placide refulget
Jam super astra.

Hic Dei quondam moderatione,

Tur-

Turbidos morbos, variosq; casus
Expulit, donans medicamen aptum,
Pondere pressis.

Mortuis vitam retulit benignè,
Optimum cæcis tulit adiuuamen,
Rite confirmat pauidos, trementes
Numine sacro.

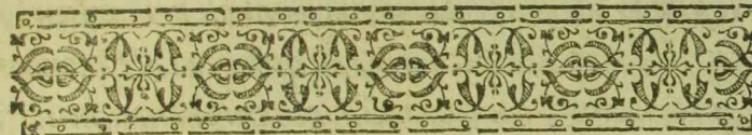
Splendidas ædes pietate struxit,
In quibus summi celebrentur inde
Numinis laudes, modulo suaui,
Pectore toto.

Multa quid dicam? pietatis illæ
Cultor, aeternum sibi nomen orbe,
Fecit, hunc cantant modulantur omnem,
Templa per orbem.

Ergo nos cuncti celebremus alnum,
Vota deuotè referamus illi,
Corde pangamus modulamen aptum,
Pangere prestat.

AD

CARMEN HEXAMETRVM,
IN HONOREM
PIISSIMI PRINCIPIS
SANCTI LEOPOLDI.

AUTHORE
CASPARO VRSINO VELIO
Slesitano, &c.

LMA parens Regum ô nutrix domus
 (Austria centum)
 Ter fælix gratare tibi, gratare
 (supremis)
 Nunc age Principibus, summi quorum alter
 (Olympi)
 Sedibus, & magna Diuorum gente receptus
 Vescitur ambrosia, & diuini nectaris undam
 N Purpu-

Purpureo bibt ore, Deum carchesia libans,
Insignis Leopoldus auis & stemmate Regum.
Nunc maior, quoniam socia inter numina nu-
Cœlesti fruitur vita, & mortalia cuncta (men
Desuper aspectans, hominum iuuat usq; labores.
Alter habet terræ imperium, cui maximus orbis
Inclinat (nam quid Romano Cæsare maius
Orbis habet?) victricem aquilā veneratur Eous,
Et Lusitani maris accola, quicquid & ultra
Usq; sub extremæ profertur litora Thules.
Hic vir, hic ingentes maiorum & quauit honores,
Atq; domi, atq; foris. Si gentem ab origine prima
Æneadum repeatas, nomenq; per omne recurras
Austriadum, nostro inuenies nil Cæsare maius.
Vir pietate ingens, obseruantissimus & qui,
Cura Iouis, dilecta Dijs pars optimarerum.
Cognati ante alios, sed longè maxime Cæsar
Cura Ducis, modo quo veniunt tres auspice Reges,
Concilio inter se magnis de rebus habendo
Unanimes. Dominūq; vocant, ipsumq; salutant
Augustū ore pio. Non morbus & agra senectus,
Quo minus optati nunc Cæsar is ora videret
Pannoniū prohibent Regem: non ardua fratrem

Quaq;

Quaqz via, non bella tenent asperrima Mosci,
 Quin veniat longo, et videat post tempore nume
 Cesareum. Porro ipse ingens puer in dolo mira,
 Non dubitat iussu magni genitoris et ipsum
 Augustum appellare Patrem, tantumqz veretur
 Omnia cœlicolis similem. Dij quantus in ipso est
 Ante annos animus? puer oqz in Principe virtus
 Multa viget, quantum instar habet? quibus emi-
 (cat actis?

Fælix ante alias agè Pannonis Austria terras,
 Austria diues opum, cui pampino autumno
 Implet agros, vestitqz viuis Semeleius Euan.
 Et lata arua Ceres, flauis opulent at aristis,
 Fœcundatqz solum, cultis et nascitur hortis
 Flore crocum tenerò: sed enim fælicior alta
 Stirpe virum, quorum imperio ductuqz reguntur
 Res hominū placida frueris quod pace, quod omnis
 Et votis respondet ager, respondet et annus,
 Quod nunc magnanimo cum Cesare fœderaiun-

(gunt

Reges, obstringuntqz animos, et sanguine mentes
 Deuinctas propiore ligant, tu hac omnia munus

Principis esse tui (pietas cui summa per orbem
Cognomen dedit, & numero quē grata Deorum
Junxit posteritas, numenq; in templo vocauit.)
Credideris. Pro in thura Deo tumacula ad aras
Sacrifica succende manu, olli dicere grates
Jamq; referre tibi fuerint super omnia cura:
Et sancto gratare Duci, atq; precantia verba
Junge simul, latum ante aras Pœana canunto,
Insontes scelerum pueri teneretq; puella.
Hunc quondā lunone fauente, atq; auspicibus Diis
Germanas Italiasq; inter decus heroinas,
Enixa est Itha mater, & ipso à nomine patris
Indidit egregium Leopoldo nomen. At illa
Christicolum accinctis legionibus addit a turmas
Æratasq; acies inter, præstantibus ausis
Bello tentandas, Solymas comes acris ad arces
Dùm graditur medijs in millibus, ecce ruentem
Justa in bella nimis mors heu crudelis ademit.
Illi autem studium pia sacra Deosq; colendi
Accreuit puerō, templis reparauit honores,
Induxitq; nouos delubra in plurima cultus.
Dona ferens, vario ornata stant munere paſſim
Araq; effigiesq; Deum, fulgentis & auri

Argentiq;

Argentique sacros hic pondera vertit in usus.
 Dehinc ubi concessum regnis succedere auit is,
 Jungitur huic vincis pia connubialibus Agnes
 Cæsarea de stirpe, genusque à sanguine Regum.
 Fælix prole pater, bis quatuor inclita natos
 Fæmina, bis quinque & natas sacra adidit aluo.
 Non quales Niobe infælix contendere contra
 Ausa Deam, cuius Delos erratica partu,
 Ante modo ad rapidos immota stat insula ventos.
 Sed virtute pares atque haud pietate minores
 Illustri genitori ille indefessus ubique
 Instaurare Deum sociacum coniuge cultus.
 Templū ingēs animo versans tibi maxima Virgo,
 Nata Palestino Davidis sanguine Regis.
 Nescius ipse loco quo conderet, ecce per auras
 Lutea Regina de vertice flammea sacro
 (Mirandum dictu) circum vicina coorti
 Exemplō venti, rapiunt in tesqua nemusque
 Umbriferum, cœlo non illis imber aperto,
 Non hyemes nocuere graues, atque horrida venti
 Tempestas, qua forte locos Leopoldus eosdem
 Integra deueniens, nono post reperit anno.
 Obstupuit visumox & mirabile nouit

Ostentum, loca nimirum hæc, ait, esse putandum est
Grata Deæ, templisq; hic fundamenta futuris
Prima locare iubet, moliriq; ardua tecta,
Imposuitq; aras, arisq; sacrauit honores.
Hic ubi ceruleo se Cæcius admouet Istro,
Aruaq; Pannonijs mons Norica diuidit agris,
Dux coluit loca amœna, & summo vertice montis
Arcem habuit, prauastâ arcem, nō hostibus ullis
Excisus facilem, atq; domum rectoribus aptam.
Nō longè hinc noua tēpla modis que cōdita miris
Sunt diuinarum longè ditissima rerum,
Hæc etas Neoclaustra vocat, post munia vite
Innocue, exactumq; annis fælicibus æuum,
Et Leopoldus, & ipsa thoro fidissima coniunx
Filo ritè loco corpus vitaq; soluta
Condi marmoreo voluerunt membra sepulchro.
Ipsi autem cælo illustres redière beatas
Ad sedes animarū, & summi in tecta Tonantis.
Unde genus duxere sua & cunabula gentis.
Quos mihi si dederit plenas in carmina vires
Calliope, si Maonide fors alite ducar
Ingenij, Aonidosq; miki sit tangere fontes
Ore sacro maiora Deos post carmine dicam.

Versibus

Versibus intexam vitas, atq; ibo per omne
 Austriadum genus, atq; o partē magne tuorum
 Cæsar, in his aliquam merito cantabo laborum.

Finis operis S. Leopoldi,

ODE
 DICOLOS TETRASTRO,
PHOS: SAPPHICIS TRIBVS
Hendecasyllabis, & Adonico Dimetro
quarto: in laudem S. Colomanni
Martyris, &c.

A V T H O R E
 JOACHIMO VACIANO.

ES T locus tardi gelido sub axe
 Frigoris, quo se spaciata tellus
 Vertit in sœuos Boreæ tumultus,
 Oceaniq; Sole

Sole quo raro glaciem niuesq;
Bruma dispersis superans tenebris
Temperat, Cœlo minus & corusco
Sydera pallent.

Fertilis, Phœbo redhibente currum
Versilem, multo viridansq; fructu,
Cui manet (quod iam referunt) vetustum
Scotia nomen.

Quæ fidem priscis animosa sedis
Cœpit & magno venerata cultu,
Fœminas passim genuit, virosq;
Aethere dignos.

Quorum habet primas Colomannus ille,
Clarus omnino teneris ab annis
In fide miles, rigidæq; constans
Tramite vitæ.

Moribus cultus operâ parentum
Flore non certæ nituit iuuentæ
Corporis casti, patientiæq;
Commoda doctus.

Hic ubi cassos hominum labores
Nouit: & nostros agitare cursus

Finis

Finis incerti, vicibusq; tempus
Irreparatum.

Et memor vitæ miseræq; Christi
Mortis humanum redijt genus qua
In suas dudum superumq; sedes
Fauce Baratri.

Reppulit vulgi vacuos honores,
Diuites mensas, variamq; vestem,
Osus argentum, rutili nec auri
Pondere captus.

Publicæ nusquam studiosus auræ,
Creber abductas petijt recessus,
Limpida vt sese super astra ferret
Mente quieta.

Pauperis stratus tuguri per vmboram
Omnium quamuis fuerit beatus
Copia rerum: reliquoq; diues
Asse parentum

AEmulus solers in Apostolorum
Semitam, qua referunt Olympo
Nuda quos vicit pietas, fidesq;
Vitaq; simplex.

O Vrque

Vtque deuotus chorus ille Christo
 Spiritus sancti renouatus igne,
Fit peregrinans animo docendi
 Virgine verbum.

Dum per extremos agitatur Indos
 Perq; nigros AEthyopas, Libesq;
Gallias vltra rigidas, citraq;
 Regnaq; Lydi.

Sic per Europæ propioris arua
 Patriæ, Diuus Colomannus exit
Solus, atq; expers nemorosa linguaæ
 Tefqua peragrat.

Cœrulum vectus properat per æ quor,
 Huc vbi gressum relegunt sagaces
Incolæ, ignota mare dum reportat
 Arbore succum.

Inde per crebros populos vagatus,
 Hercini saltus nemoris petiuit
Horridos vmbbris rigidosq; faxis
 Arboribusq;

Semper addictus precibus, vigilq;
 Semper in feras animus tenebras

Nec

Nec Redemptoris, nec Apostolorum
Immemor vñquam.

Dumq; iter secum varium reuoluit,
Quærit & terræ melioris oras
Pannorum sylvas ad amœna rura
Fortè subintrat.

Illa tūm sæuos homines luporum
More prædantum capreas, tenebant:
Corda paucorum pietas mouebat
In peregrinos.

Causa erat bellum, quod in vtriusq;
Pannonis fines tulerat Gradius
Cædibus gaudens, rutilisq; semper
Latus in armis.

Quo ferum vulgus scelus omne tentat,
Nec Deūm pœnæ memor est nec atræ
Legis, in nodum glomerans reductum,
Phasq; nephiasq;.

Id genus certis Colomannus: illic
Quo graues bello sinuosus Ister
Noricos linquit, Cæciumq; laxo
Flumine lambit.

Prænditur purus scelerum viator
Insciis linguae, quod erat notatus
(Dum sileat per singula) preditoris
Suspicio. Roboris vasti fidei ministrum
Fronde suspendunt, viridiq; resti
Guttur elidunt, quod inepta nunquam
Verba locutum est.
Non diu tandem latuit probata
Sanctitas, multò superum fauore,
Claret & multis hodie sacrato
Corpore signis.
Martyrem iusti petiere votis,
Nec minnus templis venerantur ossa
Quod malos mundi superarit ingens
Victor amores.
Præstat hoc nunquam moritura virtus,
Dum modò puræ fidei comes sit:
Præstat & vitæ vigilans caducæ
Cura laborq;.

AD

AD PIVM LE CTOREM.

INCLYTA qui sancti Leopoldi Lector amice
 Noscere virtutum gesta, decusq; cupis.
 Austriacas & quis quondam qui legibus urbes
 Et data cœlesti frâna repressit ope.
 Præsentem hunc vigili congestum marte libellum,
 Consule, & ardenti sedulitate lege.
 Hoc opus exegit POLTZMAN super athera notus
 PRAEPOSITVS, cultor Castalijq; chori.
 BALTHASAR insignes Neo qui Burgensis habe-
 Claustral is, docta dirigit arte, modò. (nas
 Volue reuolute, nihil nisi sola tenentur in illo
 Facta Tij summo iure canenda Ducis.
 Quàm celebris pietate, fide quàm clarus auita,
 Quàm fuerit sancta religione grauis.
 Utq; suam in lubrico vitam traduxerit orbe,
 Noster habet summa cum breuitate liber.
 Hinc diuina magis quò cresat tempus in omne,
 Gloria & aeterni cultus honorq; Dei.
 Quot superum bonitate simul miracula quondam
 Funera per paucis post sua facta docet.

Ergo cuiusvis versabitur ille libellus
In manibus, lauda corde animoq; Deum.
Utq; suo celsa sanctus Leopoldus in arce
Voto patrocinio prosperet ire tua.
Commenda precibus supplex te ardentibus illi,
Nomine & implora numina trina suo.

ERRATA.

Caput 1. In titulo P. Dominici corrigendum A fol: 4. lin: 10. Ministrum
Prouinciale lege Ministri Prouincialis. fol: 13. pro cōmūnemus lege commonemus.

Caput 2. Fol. 22. versa pag: in miraculo de Apoplexia, lin. 12. Sanus sim-
plicis debet legi.

Caput 4. Fol. 39. 1. Timoth. 4. lege 1. Thesalo: 4. fol. 40. altera facie pro
sexus lege sextus. fol. 42. in custode pro nam lege iam. fol. 47. Olin. 18. prosa-
neri, lege sanari. fol. 51. P lin. 10. pro calore lege colore. (Vides ne Lector,) Hac
glossa referenda est ad pag. 53. ad miraculum primum & secundum.

Caput 5. Fol. 61. R lin. 9. custodia paruum c debet esse.

Caput 6. In ipsaintroductione S. Leopoldi, A ad Translationem, pro com-
mouentes lege commouens. In 1. fol. translationis S. Leopoldi, in Psalmo Lau-
date pueri Dominum. versu 7. omissum est. cum principibus. In festo Translationis
fol. 4. lege pro ipsum, Pium. fol. 25. in hymno Lux visa per caliginum, lege pro
egreum egregium.

Caput 7. Fol. 29. versa pag. in festiuitate S. Leopoldi in 2. lectione lege pro
perfecta, perspecta.

Si quid præterea amice Lector erratum inueneris, pro
tuo sapienti iudicio corrigerne dedigneris.

APPRO-

APPROBATIO.

EPITOMEN hanc vitæ & miraculorum S.
Leopoldi, quoniam nihil habet Catholi-
cæ religioni aduersum: quin etiam ad pro-
mouendam pietatem erga Deum, & San-
ctorum venerationem plurimum valet;
dignissimam esse censeo, quæ typis euul-
getur.

MELCHIOR KLESEL, *Episco-*
patus Nouæ Ciuitatis Ad-
ministrator, Prepositus Vi-
ennen: & Archigymnasij ibi-
dem Cancellarius, nec non
pro tempore Theologica Fa-
cultatis Decanus.

IN ARCHIDVCALI NEV,
BVRGENSI MONASTERIO,

Excudebat Leonhardus Nassingerus.

Anno clo. 15. xcii.

Die S. Columanni Martyris, etiam Patroni Austriae finitum est.

